

Liiketalouden koulutusohjelma, Pasila

Englanti

<<<

Lisää englanninkielisiä opintojaksoja on tarjolla Liibban opintojaksotarjonnassa.

Lukuvuonna 2009 - 2010 tarjonnassa ei ole opintojaksoa Business-Oriented English ENG1LL004

Creative Business Writing

Code: ENG4LL056

Extent: 3 cr (81hrs)

Timing: Semester 1 - 7

Language: English

Level: professional studies

Type: elective

Prerequisites

The "English Writing Clinic" is highly recommended as there will be insufficient time to review basic grammatical features. The emphasis will be on writing style, thus participants already possessing an above average command in these areas are welcome to participate directly.

Learning objectives

After completing the course, the student will be able:

- To help to improve the learner's writing style and accuracy in English with an emphasis on creativity.
- To learn to use helpmates (dictionaries, references, spelling programs).
- To get individualized feedback on one's own writing in English.

Course contents

The course concentrates on developing writing skills in English with a focus on business text applications. Effective business writing is concise without being dull, and particularly in marketing and advertising, it should express itself through imagery, metaphor and example.

- Giving clarity and structure to writing (precise vocabulary and eliminating clutter with outlines)
- Using language vividly (imagery and rhythm)
- Writing complex sentence structures
- Writing comparison and contrast texts
- Writing persuasively.

Teaching and learning methods

Contact learning 26hrs
Distance learning 54hrs
In-class lectures and writing exercises
Writing assignments

The teacher with main responsibility for the course, teacher/s

David Ellis

Course material

Oshima, Alice & Hogue, Ann (2006). Writing Academic English. White Plains, NY: Pearson Longman

Assessment criteria

Attendance, 15 pts max

- 13 sessions in class x 1 pt, first & last session x 2 pts 15 pts max
- Points are given when you are present in class

Exercise sets, 30 pts max

- 6 x 5 pts maximum per Exercise Set

Punctuation quiz, 15 pts max

Assignments, 40 pts max

- Assignment #1: Comparison & Contrast 20 pts max
- Assignment #2: Product Persuasion 20 pts max
- Writing assignments are graded on a 1 to 5 scale
- Late assignments will receive 0.5 grade less per day late, starting from base assessment.

Grade calculation

Points correspond to percentage of effort and involvement based on 100% maximum.

100-91 pts = Grade 5
90-81 pts = Grade 4
80-71 pts = Grade 3
70-61 pts = Grade 2
60-51 pts = Grade 1
50 < = Failed

English Business Communication and Current Economic Topics

Code: ENG4LLO08
Extent: 6 cr (162hrs)
Timing: Semester 3 or later

Language: English
Level: professional studies
Type: elective

Prerequisites

Good spoken and written skills in English.

Learning objectives

The student knows how to communicate naturally in English at work using appropriate vocabulary and phrases. The student learns to use international sources of economic and business-related information, process the information and use it in his/her oral and written assignments.

Course contents

Applying for a job, written and oral business messages, press releases, conversations led by the students, presentations, current topics, economic and business-related vocabulary.

Teaching and learning methods

Contact work 60hrs (80% attendance required)
Independent study 102hrs
Pair and team assignments, team discussions, oral presentations, independent writing assignments.

The teacher with main responsible for the course, teacher/s

Leena Virtamo

Course materials

Oxford Handbook of Commercial Correspondence. New Edition.

Big Deal. 5th Edition.

English-speaking media

Assessment criteria

Active participation (80% attendance required)
Independent assignments
Team assignments
Exam

English Discussion and Presenting

Code: ENG4LLO20
Extent: 3 cu (81hrs)
Timing: Semester 1 - 7
Language: English

Level: professional studies
Type: elective

Learning objectives

After completing the course, the student will be able:

- to deliver various kinds of speeches (impromptu, persuasive, informative)
- to structure messages and organize information
- to lead and participate effectively in a discussion and negotiation
- to develop nonverbal skills when presenting
- to improve pronunciation and enhance vocabulary.

Course contents

The course is designed to activate and enhance oral skills in English, as well as to promote discussion as a means of learning. There is also a strong focus on presentation skills and accompanying nonverbal behavior. The format of structuring and delivering speeches is covered in depth, especially with regard to persuasive speaking. A business negotiation with various roles is also conducted to apply persuasion and discussion techniques.

Teaching and learning methods

28 h contact lessons

The teacher with main responsibility for the course, teacher/s

David Ellis

Course materials

Dale, Paulette & Wolf, James C. (2006). *Speech Communication Made Simple*. White Plains, NY: Pearson Longman.

Assessment criteria

The assessment of your performance in this course will be determined as follows:

Attendance

- 15 sessions x 2 pts/session = 30 pts max
- Points are given when you are present in class.
- In the case of documented illness, you will receive points.

Assignments 70 pts max

- Assignment #1: Picture/Old Bag Speech, 10 pts max
- Assignment #2: My City Speech, 20 pts max
- Assignment #3: Discussion Contribution, 10 pts max
- Assignment #4: Product Persuasion, 30 pts max

100 pts total

Grade calculation

- Points correspond to percentage of effort and involvement based on 100% maximum.
- 100-91 pts = Grade 5
- 90-81 pts = Grade 4
- 80-71 pts = Grade 3
- 70-61 pts = Grade 2
- 60-51 pts = Grade 1
- 50 < = Failed

English for International Environments

Code: ENG4LL006

Extent: 6 cr (162h)

Semester: 4

Language: English

Level: professional studies

Type: elective

Prerequisites

Secondary level of education with a good knowledge of English, preferably ENG1LL004.

Learning objectives

The course raises the student's level of consciousness regarding cultural differences as part of the communication process. The student knows how to find and present information in English and discuss other people's ideas as well as write a report.

After completing the course, the student will be able:

- understands and knows how to analyze cultural differences
- knows how to give an extensive oral presentation in English
- masters meeting and negotiation strategy and vocabulary
- knows how to write a business report in English
- can apply argumentation skills to real business situations.

Course contents

The course is useful for anybody planning to engage in business in the English language. The course takes a look at various aspects of business by adopting a cross-cultural viewpoint. These aspects include international trade with its organizations and globalisation. The focus is on oral presentations and related discussions. Practice of meetings, negotiations and argumentation skills. Related written assignments.

- Cultural differences
- Language of international trade

- Negotiations
- Meetings
- Argumentation skills

Teaching and learning methods

Contact hours 58hrs

Independent studies 104hrs

The student gives two oral presentations, one on international business or trade and one on cultural differences, participates in panel discussions, meetings and negotiations and does written assignments.

Teacher with the main responsibility for the course, teacher/s

Pekka Rasku

Marjaliisa Ekroth

Course materials

Articles of current interest

Related videos and dvds

Material produced by the teacher and the students

Reading list recommended by the teacher

Assessment criteria

Regular attendance and active participation in class

Successful completion of the assignments

Test

English Writing Clinic

(Asiatekstiä englanniksi)

Tunnus: ENG4LLO42

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. lukukausi

Kieli: suomi, englanti

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Hyvä englannin kielen taito.

Oppimistavoitteet

Opintojakso soveltuu niille, jotka haluavat parantaa kirjallista ilmaisutaitoaan ja tarvitsevat ohjausta englanninkielisten tekstien kirjoittamisessa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää kieliopin säännöt ja lainalaisuudet
- osaa soveltaa niitä kirjoittamisessa
- tietää, mistä hakea apua idiomaattisen ilmaisun löytämisessä, prepositioiden käytössä ja sanavalinnassa
- ymmärtää tekstin sujuvuuden ja tarkkuuden tärkeyden
- osaa rakentaa oikeaoppisen englanninkielisen lauseen ja rakenteeltaan tasapainoisen asiatekstin.

Sisältö

Kirjallisen asiatekstin tuottamisharjoituksia sekä kielellistä palautetta opiskelijoiden omien töiden pohjalta. Oikeakielisysharjoituksia. Sanakirjojen ja muun lähdeaineiston käytön harjoittelua.

Kolme oppimistehtävää ja englanninkielisen kirjoittamisen ohjausta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 10 - 12 h - verkkototeutuksessa vapaaehtoinen aloitus- ja lopetusjakso - (klinikkatyypistä työskentelyä pienryhmittäin osallistujien tekstien pohjalta sekä aloitus- ja lopetusluento)

Itsenäinen työskentely 69 - 71 h (oman tekstin tuottamista ja editointia palautteen pohjalta).

Vastuopettaja, opettaja(t)

Marjaliisa Ekroth
Leena Virtamo

Oppimateriaali

Hewings, M. 1999. Advanced grammar in use. New York, Cambridge University Press

Arviointiperusteet

Arviointi perustuu kirjallisten tuotosten laatuun ja aktiiviseen työskentelyyn lähitunneilla ja Blackboardissa.

Kirjalliset tuotokset 75 %
Aktiivisuus 25 %

Espanja

<<<

Lukuvuonna 2009 - 2010 tarjonnassa ei ole opintojaksoa Latin American Culture and Literature.

Basic Spanish in Practice

Code: SPA4LL032
Extent: 6 cr (156 hr)
Timing: Semester 1 - 7

Language: Spanish and English
Level: professional studies
Type: elective

Prerequisites

No previous Spanish language courses required

Learning objectives

- To teach the student the basics in grammar and vocabulary
- To be able to communicate in any Spanish speaking country in everyday situations
- To be able to write, read and understand a simple text.

Course contents

- Essentials of Spanish Grammar
- Vocabulary
- Listening and comprehension exercises
- Oral practice

The course provides an introduction to the Spanish speaking culture through videos of different countries that form the Spanish speaking community of 400 000 000 people in 19 countries.

International Dimensions

Those students who have in mind to go in exchange to study or work in a Spanish speaking country will find it very practical as a stepping stone to their future studies.

Teaching and learning methods

Contact 64hrs
Independent studies 86hrs
Examination (2 exams) 4hrs

The teacher with main responsible for the course, teacher/s

Alicia Jáuregui-Renaud

Course materials

Mäkinen, M., Riiho, U. & Torvinen, M.2006 Qué Tal? Tammi.

English-Spanish material provided by the advisor

Assessment criteria

Active participation 20%
Examination 60%
Assignments and assistance to class 20%

Spanish Conversation

Code: SPA4LLO33
Extent: 3 cr (68 hrs)
Timing: Semester 1 – 7
Language: Spanish and English
Level: professional studies
Type: elective

Prerequisites

Basic Spanish in Practice or equivalent

Learning objectives

To enable the student to practice vocabulary and grammar in oral situations.

Course contents

- Vocabulary and expressions
- Discussions on current topics
- Team work
- Practice of formal speech

The course provides an introduction to dealing with formal vocabulary used in working life and presentations without forgetting the every day situations like eating in a restaurant, or doing some shopping.

Teaching and learning methods

Contact hours 48
Independent studies 20hrs

The teacher with main responsible for the course, teacher/s

Alicia Jáuregui-Renaud

Course materials

Internet, Magazines, Spanish Newspapers, and material provided by the advisor

Assessment criteria

Class participation and assistances 50%
Presentations 50%

Johtaminen ja hallinto

<<<

Huom (!) Organizational Change (LEA4LLO24) -opintopakso hyväksytään johtamisen opintokokonaisuuteen.

Lukuvuonna 2009 - 2010 tarjonnassa ei ole seuraavia opintopaksoja:

- * Projektityöskentelyn perusteet
- * SAP HR rekrytoinnissa
- * Keskustelu- ja neuvottelutaidot toimivassa työyhteisössä

Elämäntaitokurssi

Tunnus: LEA8LH082

Laajuus: 2 op (54 h)

Ajoitus: 2. - 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: vapaasti valittava kaikkien koulutusohjelmien opiskelijoille

Oppimistavoitteet

- Opiskelijan psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi paranevat ja hän jaksaa opiskella paremmin.
- Opintojaksolla opittavat välineet ja keinot ovat jatkossa käytettävissä myös oman työssä jaksamisen tukena.

Sisältö

Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää toiminnan, ajatusten, mielialan ja jaksamisen välisen yhteyden. Hän löytää tasapainon valinnanvaraisen ja pakollisen tekemisen välillä. Opiskelija pystyy muuttamaan kielteisesti vaikuttavia ajatuksia eri tekniikoilla, jolloin mieliala kohoaa ja jaksaminen paranee. Huolenpito omasta sosiaalisesta verkostosta lisääntyy ja vuorovaikutustaidot paranevat. Opiskelija pystyy kriittisesti tarkastelemaan oman elämänsä suuntaa ja tarvittaessa muuttamaan sitä.

- Mielialaan ja jaksamiseen vaikuttavat tekijät
- Ajanhallinta
- Ajatusten kanssa työskentely
- Omien ongelmien ratkaisutaitojen parantaminen ja tavoitteiden saavuttaminen
- Toiset ihmiset ja minä
- Yhteyksien luominen toisiin ihmisiin ja näiden yhteyksien säilyttäminen ja vaaliminen
- Tulevaisuuden suunnitelmien tekeminen
- Uupumusta ehkäisevä ja jaksamista parantava toiminta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakson kokonaislaajuus on 2 op eli 54 tuntia.

Opintojakso kestää 1 jakson eli 8 viikkoa.

Lähiopetusta on 4 h/ viikko.

Viikoittainen yksilötehtävien tekeminen vie opiskelijalta 2 - 3 tuntia.

Lähiopetus

Opiskelijan edellytetään osallistuvan lähiopetukseen. Aito sosiaalinen vuorovaikutus ja vertaistuki eivät kehity välineen välityksellä (esim. keskustelu netissä, s-posti...). Opintojaksolla käytetään erilaisia ryhmäprosesseja ja ryhmädynaamisia tekijöitä opetuksen apuna.

Etäopetus

Tehtäviä tekemällä opiskelija paneutuu omaan elämäänsä ja oppii kriittisesti arvioimaan hyvinvointiaan uhkaavia tekijöitä sekä muuttamaan niitä tarvittaessa määrätietoisesti.

Opiskelijalle muodostuu tehtävistä opintojakson aikana oma "työkalupakki" jaksamisen ja henkisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Tehtävät muodostavat kirjallisen prosessin, jonka kautta opiskelija havaitsee omat ajatuksensa, niiden muuttumisen ja kehittymisen. Konkreettinen, kirjallinen kuvaus auttaa tiedostamaan omaa hyvinvointia uhkaavat tekijät ja kuinka niitä voidaan työstää.

Vastuuopettaja

Psykiatrinen sairaanhoitaja Sirpa Helenius

Oppimateriaalit

Koffert Tarja, Kuusi Katriina, 2004. Depressiokoulu. Opi masennuksen ehkäisy ja hoitotaitoja.

Bourne Jason. Edmund, 1999. Vapaaksi ahdistuksesta. Työkirja paniikista ja peloista kärsiville

Lähiopetustunneilla jaettavat monisteet

Arviointiperusteet

Opintojakson hyväksytyt osallistuminen edellyttää annettujen tehtävien tekemistä ja osallistumista lähiopetuskertoihin.

Arviointi hyväksytyt (H) - hylätty (O).

Henkilöstöosaaja

Tunnus: LEA3LLO80

Laajuus: 9 op (243 h)

Ajoitus: 4. - 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee henkilöstöprosessit
- osaa tarkastella henkilöstöprosesseja asiatasolla ja juridisella tasolla, inhimillisestä ja tehokkuusnäkökulmasta kontakteja ja tietojärjestelmiä hyödyntäen
- osaa tarkastella henkilöstöprosesseja erilaisissa organisaatioissa
- oppii hankkimaan ja prosessoimaan tietoa yhteisesti jaettavaksi.

Sisältö

- Yrityksen liiketoimintastrategian yhteys henkilöstöstrategiaan ja HR-prosesseihin
- Rekrytointiprosessin arviointi ja kehittäminen
- Haastattelu rekrytointiprosessin osana
- Perekäytännön merkitys, arviointi ja kehittäminen

- Osaamisen kehittäminen
- Palkitsemisjärjestelmän arviointi ja kehittäminen
- Työsuhteen päättäminen.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Ongelmaperustainen oppiminen (PBL)
Henkilöstöanalyysi yritys yhteistyönä
Rekrytointihaastatteluharjoitus
Tentti

Vastuopettaja, opettaja/t

Anu Santala ja Mari Takko

Oppimateriaalit

Oppimateriaalina opintojakson aihealueisiin liittyvät kirjat ja artikkelit, luennot, haastattelut.

Tenttikirja: Viitala, R. 2008. Johda osaamista! Osaamisen johtaminen teoriasta käytäntöön.
Inforviestintä Oy

Arviointiperusteet

Tutoriaalityöskentely 30 %
Henkilöstöanalyysi 30 %
Tentti 20 %
Läsnäolo 20 %
Haastatteluharjoitus hyväksyty/hylätty
Itsearviointi koko oppimisprosessista hyväksyty/hylätty

Hyväksyty suoritus edellyttää kaikkien osien hyväksytyä suorittamista. Arviointikriteerit ilmoitetaan tehtävänannossa.

Henkilöstö yrityksen voimavarana

Tunnus: LEA4LLO02
Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 4 - 5 lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Toimiva työyhteisö -opintopaketti

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää henkilöstöjohtamisen strategisen roolin
- tuntee henkilöstötyöhön ja henkilöstön kehittämiseen liittyviä prosesseja, toimintatapoja ja käytäntöjä ja osaa arvioida kyseisiä prosesseja.

Sisältö

- Toimintastrategia ja henkilöstöstrategia
- Henkilöstövoimavarojen suunnittelu
- Henkilöstön hankinta, valinta ja työsopimuksen solmiminen
- Pehdyttäminen
- Osaamisen arviointi
- Henkilöstön kehittäminen
- Palkitseminen
- Työsuhdeasiat
- Työyhteisön kehittäminen.

Työelämälähtöisyys

Opintojaksoon kuuluvassa oppimistehtävässä kuvataan ja analysoidaan jonkin organisaation henkilöstöprosesseja.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 26 h
Itsenäinen opiskelu ja etätehtävät 55 h

Opiskelijan viikoittainen työaika on noin 10 tuntia.
Opintojaksolla oppiminen tapahtuu luentojen, opetuskeskustelujen, oppimistehtävien, ryhmätöiden muodossa ja yritysten toimintatapoja ja niiden kehittämistarpeita analysoimalla.

Vastuupettaja, opettaja/t

avoin

Oppimateriaalit

Viitala, R. 2007. Henkilöstöjohtaminen. Strateginen kilpailutekijä. Edita.
Luentomateriaali
Artikkelit

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 60 %, arvioidaan arvosanalla 0 - 5
Oppimistehtävät 40 %, arvioidaan arvosanalla 0 - 5.

Tentin arviointi tapahtuu ulkoisena arviointina. Opiskeluprosessia arvioidaan itsearviointilomakkeen avulla; oppimistehtävän arvosana muodostuu ulkoisen arvioinnin kautta.

Human Resource Management

Code: LEA4LLO41
Extent: 3 cr (81hrs)
Timing: 5th semester
Language: English
Level: professional studies
Type: elective

Learning objectives

After completing the course, the student will be able:

- learn to understand the strategic role of HRM
- learn to understand the importance of recruitment, performance management, HR development and rewards systems in implementation of strategy
- acquire tools and perspective to some special situations met by HR manager.

Course contents

- Strategic context of HRM
- HR planning
- Staffing methods and instruments
- Human resource development (HRD)
- Performance management
- Compensation and benefits
- Special situations met by HR manager.

Teaching and learning methods

Contact lessons 24hrs

Independent work and individual & group assignments 56hrs

Learning is supported by theme discussions, self-study, group assignments, interviews of HR managers, and brief lectures.

The weekly workload of students is about 10hrs.

The teacher with main responsible for the course, teacher/s

Anu Santala

Course materials

Articles delived by the lecturer, HRM textbooks from HAAGA-HELIA library, Library electronic database.

Assessment criteria

Porfolio 30%

Written report 25%

Presentation 25%

Self-evaluation 10%

Attendance 10%

Passing requires passing in all assignments.

Assessment criteria in instructions of each assignment.

Itsensä johtaminen

Tunnus: LEA04LLO08

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Toimiva työyhteisö -opintojakso suoritettu. Tämä opintojakso voidaan sisällyttää Johtamisen työelämälähtöiseen opintokokonaisuuteen.

Oppimistavoitteet

Opintojakson tavoitteena on lisätä itsetuntemusta ja elämänhallintaa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää itsensäjohtamisen merkityksen
- saa välineitä ja keinoja itsensä kehittämiseen
- tiedostaa omaan ajatteluun ja käyttäytymiseen vaikuttavia tekijöitä
- kykenee jäsentämään ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan.

Sisältö

- Minä-kuva
- Itsetunto
- Elämänhallinta
- Tunteet
- Persoonallisuus
- Arvot ja ajankäyttö
- Ura-ankkurit
- Elämänkaariajattelu
- Oma ryhmäkäyttäytyminen
- Ratkaisukeskeinen toimintatapa
- Henkilökohtaiset tavoitteet.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 26 h

Itsenäinen työskentely 55 h

Opintojakson suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopetukseen. Oppiminen opintojaksolla tapahtuu mm. opetuskeskustelujen, toiminnallisten harjoitusten, itsearviointien, kirjallisen ja suullisen pohdiskelun ja pienryhmäkeskustelujen avulla. Oppimista tuetaan pitämällä päiväkirjaa opintojaksolla syntyvistä ajatuksista ja tuntemuksista.

Etätyössä opiskelija käsittelee itselle tärkeän ja ajankohtaisen omaan elämänhallintaan liittyvän teeman lukemisen, pohtimisen ja kirjoittamisen avulla.

Tenttikirja avaa myös sellaisia itsensä johtamisen teemoja, joita ei käsitellä lähiopetuksessa.

Vastuuopettaja, opettaja/t

Mari Takko

Anu Santala

Oppimateriaalit

Sydänmaalakka, P. 2006. Älykäs itsensä johtaminen. Näkökulmia henkilökohtaiseen kasvuun. Talentum

Opintojaksolla jaettavat artikkelit

Itsearviointitestit

Tunneilla tuotettava materiaali

Arviointiperusteet

Etätyö ja osallistuminen sen käsittelyyn 40 %

Itsearviointi 20 %

Tentti 40 %

Hyväksytty suoritus edellyttää kaikkien osien suorittamista. Arviointikriteerit ilmoitetaan tehtävänannossa.

Johtamisen opintokokonaisuus

Työelämälähtöinen opintokokonaisuus

Laajuus: vähintään 9 op

Ajoitus: 3. - 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Oppimistavoitteet

Antaa perusteet henkilökohtaiseen johtamistaitojen kehittämiseen.

Sisältö

Opintokokonaisuus muodostuu seuraavista opintojaksoista, joista opiskelija valitsee vähintään 9 op:n laajuisen opintokokonaisuuden.

- Itsensä johtaminen, LEA4LLO08, 3 op
- Kunto- ja harrastusliikunta PHY4LLO01 tai Kuntotiimi - business fit PHY4LLO01, 3 op tai Aliupseeri-/Reserviupseerikoulu, 3 op
- Uudistava johtaminen, LEA4LLO40, 5 op
- Johtamiskäyttäytyminen, LEA4LLO09, 3 op
- Muutos ja kehittäminen, LEA4LLO23, 3 op

- Organizational Change, LEA4LLO24, 3 op

Suoritettuaan valitsemansa kokonaisuuden opiskelija hakee opintokokonaisuuden hyväksymistä oheisella lomakkeella. Hyväksytyyn opintokokonaisuuden merkitsee WinhaPro-opiskelijahallintojärjestelmään Anita Lehtinen-Toivola tai Mari Takko.

Vastuopettajat

Anita Lehtinen-Toivola ja Mari Takko

Oppimateriaalit

Lisätietoja opintokokonaisuuden suorittamisesta saa ko. opintojaksojen opettajilta.

Johtamiskäyttäytyminen

Tunnus: LEA4LLO09

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 2. ja 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Liiketalouden koulutusohjelman opiskelijoilla lähtötasovaatimuksena on Toimiva työyhteisö tai Menestyvä työyhteisö -opintojakso. Suosituksena on, että tämä opintojakso käydään kolmantena vaiheena Johtamistaitojen kehittäminen -moduulia tai rinnan Muutos ja kehittäminen -opintojakson kanssa.

Oppimistavoitteet

Lähiesimiehen käyttäytyminen vaikuttaa koko työyhteisön hyvinvointiin. Voidakseen toimia tuloksellisesti opiskelija

- sisäistää ajatuksen käyttäytymisen suhteuttamisesta kuhunkin tilanteeseen ja työyhteisöön
- omaksuu ihmiskeskeisen ja valmentavan johtamistavan
- perehtyy esimieskäyttäytymiseen arkipäivän tilanteiden kautta
- analysoi työyhteisöjen nykyisiä käytänteitä eri näkökulmista.

Sisältö

Opintojakson ajatuksellinen jäsenitys ja keskeinen sisältö rakennetaan yhteistyössä opiskelijoiden kanssa. Avainteemoja ovat:

- Esimies päätöksentekijänä
- Työyhteisöjen ristiriitatilanteita
- Toimiva kehityskeskustelu
- Valmentava johtaminen

- Epävarmuus ja sen hallitseminen
- Palautteen antaminen ja vastaanottaminen
- Esimiehen ja työntekijän työssäjaksaminen.

Työelämäyhteydet

Ulkopuoliset asiantuntijat auttavat ymmärtämään esimiestyötä arjen näkökulmasta erilaisissa konteksteissa. Opintojaksoon kuuluva oppimistehtävä laaditaan yhteistyössä työelämän edustajien kanssa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 28 h

Itsenäinen työskentely 53 h

Opetus toteutetaan käyttäen vaihtelevia opetusmenetelmiä, jotka tukevat erilaisten oppijoiden oppimista. Opiskelijoiden kokemuksia käytetään oppimisen pohjana auttaen heitä samalla etsimään erilaisia näkökulmia esimiestyön tarkasteluun.

Vastuopettaja

Anita Lehtinen-Toivola

Oppimateriaalit

Pirnes, Unto 2006. Kehittyvä johtajuus. ISBN 951-1-21442-X Aavarantasarja

Järvinen Pekka. 2008. Menestyvän työyhteisön pelisäännöt. WSOY

Tuntityöskentelyssä käytetty materiaali sekä muu ohjaajan jakama tai ilmoittama materiaali.

Arviointiperusteet

Lähiopetus 20 %

- Aktiivinen osallistuminen lähiopetukseen

Etätyö 40 %

- Ryhmässä tehtävä etätyö, joka käsittelee yhtä opintojakson teema-alueista.

Tentti 40 %

- Tentti pohjautuu opintojaksolla käsiteltyyn aineistoon ja kurssikirjallisuuteen.

Kustakin osiosta on saatava hyväksytty suoritus.

Kulttuurit ja organisaatiot

Tunnus: LEA4LLO16

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 1. ja 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Opintojaksoa suositellaan erityisesti ulkomaiseen työharjoitteluun ja opiskelijavaihtoon lähteville sekä kansainvälistä uraa suunnitteleville.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- omaa paremmat valmiudet toimia kansainvälisessä työyhteisössä
- tunnistaa mahdollisen kulttuurishokin
- osaa kohdata erilaisuuden erityisesti kansainvälisessä työympäristössä
- osaa soveltaa sekä arvioida omia toiminta- ja ajatusmallejaan
- tietää, mitkä asiat kuuluvat kansainväliseen henkilöstöasioiden hoitoon.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään kansallisiin kulttuureihin sekä opiskellaan havaitsemaan kansallisen kulttuurin mahdollista vaikutusta työntekijöiden käyttäytymiseen, esimiestyöskentelyyn ja työyhteisöjen toimintaan. Vieraisiin kulttuureihin tutustuminen edellyttää oman kulttuuri-identiteetin ja ihmiskäsityksen tiedostamista. Opintojakson aikana tehtävä testi auttaa opiskelijaa kehittämään hänen omaa monikulttuurista kompetenssiaan.

Opintojakson aikana käsitellään muun muassa seuraavia aihealueita:

- Omaa kulttuuri-identiteettiä
- Kansallisen kulttuurin heijastumista työyhteisön toimintaan (esimerkiksi päätöksentekoon, esimiestyöhön, toiminnan organisointiin)
- Ulkomaantyöskentelyn menettelytapoja
- Monikulttuurista kompetenssia
- Ekspatriaatin henkilöstöasioiden hoitoa
- Kansainvälistä virtuaalitiimityöskentelyä
- Eettisyyttä ja sosiaalista vastuuntuntoisuutta kansainvälisessä työyhteisössä
- Vieraaseen kulttuuriin sopeutumista ja kulttuurishokkia.

Kansainvälisyys

Koko opintojakso rakentuu kansainvälisyys-teeman ympärille. Kansallisiin kulttuureihin tutustuminen edellyttää aitoa kohtaamista ulkomaalaisten ihmisten kanssa joko vierailun ja/tai vierailijoiden muodossa. Opintojakson keskeinen tavoite on tukea opiskelijoiden kotikansainvälistymistä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 28 h
Itsenäinen työskentely 53 h

Opintojakso nojaa oppimiskeskeisen pedagogiikan periaatteisiin. Alussa opiskelija tekee kulttuuritestin, jonka tulosten pohjalta hän asettaa itselleen henkilökohtaisen oppimistavoitteen sekä kehityssuunnitelman. Lähiopetuskerroilla ja niiden ulkopuolella tehtävissä harjoitustöissä sovelletaan kurssikirjallisuuden käsitteitä ja malleja. Opintojakson aikana tulee varata aikaa viikoittaisille yksilö- tai pienissä ryhmissä tehtäville harjoitustehtäville.

Oppimateriaalit

Schneider, Susan C. & Barsoux, Jean-Louis 2003. Managing Across Cultures. Prentice Hall.

Tiimityöskentelymateriaali sekä muu ohjaajan ilmoittama ja jakama materiaali

Vastuuopettaja

Anita Lehtinen-Toivola

Arviointiperusteet

Harjoitustehtävät 60 %

- Viikoittain tehtävät oppimistehtävät edellyttävät aktiivista osallistumista koko opintojakson ajan sekä etukäteistä perehtymistä käsiteltävään materiaaliin. Opintojakson lopussa opiskelija arvioi omaa oppimistaan.

Tentti 40 %

- Tenttiin osallistuminen edellyttää kaikkien oppimistehtävien hyväksytyä suoritusta. Opintojakson lopussa on kotitentti. Sen lisäksi järjestetään kaksi normaalia uusintakoetta, joissa oppimistehtävien pisteet ovat vielä voimassa.

Muutos ja kehittäminen

Tunnus: LEA4LLO23

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 2. ja 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Lähtötasovaatimuksena HAAGA-HELIAN liiketalouden koulutusohjelman opiskelijoilla on Toimiva työyhteistö tai Menestyvä työyhteisö -opintojakso. Opintojakso on osa Johtamistaitojen kehittäminen -opintokokonaisuutta. Suosituksena on, että tämä jakso käydään Itsensä johtamisen ja Uudistavan johtamisen jälkeen rinnan Johtamiskäyttäytyminen-opintojakson kanssa.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää muutosprosessin etenemisen ja sen onnistumiseen vaikuttavia tekijöitä
- omaksuu ennakoivan lähestymistavan muutoksiin
- on kehittänyt henkilökohtaisia valmiuksiaan osallistua muutos- ja kehittämishankkeisiin.

Sisältö

Yksilöihin ja työyhteisöihin kohdistuu monenlaisia muotospaineita. Muutoksen tarkoituksenmukaisuus ja sen ymmärtäminen ovat edellytyksiä yksilöiden ja työyhteisöjen

oppimiselle sekä kehittymiselle. Opintojakso perehdyttää opiskelijan muutosprosessien tarkasteluun sekä muutokseen osallistuvan yksilön että muutoksen johtamisen näkökulmista.

Käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- Muutoksen valmistelu: muutoksen ennakointi ja muutosten luonne
- Muutoksen suunnittelu: tavoitteiden asettelu ja muutokseen osallistuvien henkilöiden rooleja
- Muutoksen toteutus: henkilöstön odotuksia ja kokemuksia muutostilanteissa, ohjaus sekä muutosjohtaminen
- Muutoksen seuranta ja arviointi
- Muutoksen onnistumiseen vaikuttavia tekijöitä kuten muutosviestintä, muutosvalmius/-kriittisyys/-vastarinta
- Asenteet ja tunteet osana muutosten johtamista.

Työelämäyhteydet

Opintojakson aikana tehtävä etätö on todellinen toimeksiantajaorganisaation antama kehittämistehtävä, jossa opiskelijaryhmä analysoi tarkemmin yhden muutoscasen.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 28 h
Itsenäinen opiskelu 53 h

Opintojakson aikana tehtävä oppimistehtävä liitetään työelämästä nousevaan ongelmaan. Opiskelijat tekevät harjoitustyön ulkoisen kehittäjän näkökulmasta. Työskentelytavoista ja työskentelyn organisoinnista sovitaan erikseen opintojakson alussa. Opiskelijatiimi arvioi toimeksiannon perusteella työyhteisön kehittämiskohdetta ja käyttää keräämäänsä aineistoa toimeksiantajalle tehtävien kehittämisehdotusten pohjana. Työnsä tuloksista opiskelijat laativat kehittämisraportin sekä esittelevät ne myös suullisesti. Työskentelytapa edellyttää opiskelijoilta itseohjautuvuutta ja yhteistoiminnallisuutta.

Vaihtoehtoinen toteutus: iltaryhmän opintojakso toteutetaan englanninkielisenä verkkototeutuksena.

Vastuuopettaja, opettaja

Anita Lehtinen-Toivola

Oppimateriaalit

Mattila, Pekka. 2007. Johdettu muutos. Avaimet organisaation hallittuun uudistumiseen. Talentum.

Valtee, Pasi. 2002. Uhkista mahdollisuuksiksi. Organisaatiomuutosten toteuttaminen työyhteisön haasteena. ISBN 951-810-192-2. Työturvallisuuskeskus.

Tuntityöskentelyn materiaali sekä muu ohjaajan ilmoittama ja jakama materiaali.

Arviointiperusteet

Harjoitustyö 50 %

- kirjallinen kehittämisraportti ja sen suullinen esittäminen
- harjoitustyön ulkoiseen arviointiin osallistuu myös toimeksiantajan edustaja

Tentti 50 %

- tentti pohjautuu kurssimateriaaliin sekä kurssikirjallisuuteen.

Organizational Change

Code: LEA4LLO24

Extent: 3 cr (81hrs)

Timing: 2nd and 4th semester

Language: English

Level: professional studies

Type: elective

Prerequisites

None, course can be completed without any prerequisites.

However, the course is a part of a larger entity: Johtamistaitojen kehittäminen (Developing Leadership). It is recommended to take this course after completing the courses Itsensä johtaminen (Self-Leadership) and Uudistava johtaminen (Creative Leadership) and complete at the same time the course Johtamiskäyttäytyminen (Leadership Behavior).

Learning objectives

Upon successful completing of the course, the student

- understands the progression of a change process and the factors that have an effect on the success of the process
- acquires a proactive approach to changes
- has developed his/her personal abilities to take part in change and development projects.

Course contents

All kinds of pressures for change are directed towards individuals and work communities. The appropriateness of change and understanding it are prerequisites for individuals' and work communities' learning and development. The course initiates the student into examination of change processes from both viewpoints: individual's taking part in and from supervisor's viewpoint.

The following topics are covered:

- Preparation of change: forecasting and nature of the change
- Planning the change: setting goals, behavioral roles (change behavioral patterns)
- Implementation of the change: personnel's expectations and experiments in change situations, guidance and management of change
- Follow-up and evaluation of change
- Factors that have an effect on the success of the change, such as change communication, readiness for change, attitudes and resistance towards changes, feelings in change situations.

Cooperation with the business community

Learning assignments are commissioned by business organizations.

International dimension

International cooperation partner is the University of Ljubljana from Slovenia.

Learning and teaching methods

The course is carried out as a virtual course including:

Intensive opening seminar
Company contacts
Virtual teamwork
Distance assignments
Participating in discussions
Intensive closing seminar.

Teacher with the main responsibility for the course, teacher/s

Anita Lehtinen-Toivola

Course materials

The material will be handed out during the course. Searching and evaluating additional material has a central role in the study process.

Assessment criteria

Course assessment is weighted as follows:

- 40 % virtual teamwork performance (weekly learning assignments)
- 30 % participating in the discussion
- 30 % final exam (web based)

Student must get at least 40 % of each part's points.

Toimiva työyhteisö

Tunnus: LEA2LLO68

Osa 1: Organisaatiokäyttäytyminen

Osa 2: Työkyky kuntoon

Laajuus: 8 op (216 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Toimiva työyhteisö -opintokokonaisuus koostuu kahdesta opintojaksosta, joiden painotetuista arvosanoista muodostuu opintokokonaisuuden arvosana:

Organisaatiokäyttäytyminen (5 op) ja Työkyky kuntoon (3 op). Kummassakin jaksossa on oma opettaja.

Organisaatiokäyttäytymisessä tarkastellaan yksilön, ryhmän ja organisaation toimintaa teoreettisten mallien ja käytännön sovellutustehtävien avulla. Työkyky kuntoon -osiossa keskitytään yksilön ja työyhteisön työkykyisyyttä turvaavien keinojen tarkasteluun.

Opintokokonaisuuden ydinaineiksena on organisaatiokäyttäytymisen perusteet sekä työkykyyn liittyvän osaamisen lisääminen. Opintokokonaisuudessa keskitytään erityisesti työyhteisöjen ongelmanratkaisuun, tiimityöskentelyyn sekä elämänhallintaan.

HUOM! Molemmat osiot on suoritettava samanaikaisesti. Opintojakso on suoritettava ennen kuin on mahdollista osallistua Johtamistaitojen kehittämisen opintokokonaisuuteen.

Osa 1: Organisaatiokäyttäytyminen (5 op)

Oppimistavoitteet

Opiskelija ymmärtää oman käyttäytymisensä vaikuttimia, mikä lisää hänen itsetuntemustaan ja kykyään tulkita toisten ihmisten käyttäytymistä. Organisaatiokäyttäytymisen perusteorioiden ymmärtäminen kehittää opiskelijan analyttistä ajattelukykyä.

Etätöiden tekemisellä opiskelija harjaantuu myös opinnäytetyön laatimisen perusteisiin. Opiskelija oppii hyödyntämään opiskelemaansa teoriaa pienimuotoisessa empiirisessä selvitystyössä tai käyttäytymistilanteen analyysissa ja osaa nojata johtopäätöksensä kyseiseen teoriaperustaan.

Sisältö

Opintojaksolla opiskellaan organisaatiokäyttäytymisen perusteita. Pääpaino on motivoinnin, vuorovaikutuksen, oppimisen ja työyhteisön organisoinnin alueilla.

Opintojakso antaa opiskelijoille perustiedot työyhteisöjen toiminnasta sekä auttaa ymmärtämään inhimillisten voimavarojen merkityksen menestystekijänä.

Opintojaksolla käsitellään yksilön, ryhmän ja organisaation toimintamahdollisuuksia ja -rajoituksia muuttuvassa kilpailukentässä. Opintojakson keskeisinä sisältöalueina ovat yksilö ja tiimit, työelämän organisaatiot ja organisoituminen, työelämän muutokset sekä henkilöstöyrityksen voimavarana.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 34 h
Etätöskentely 100 h

Lähiopetusta organisaatiokäyttäytymisen teorioista sekä niiden soveltamisesta käytännön toimintaan ja tentti.

Etätehtävänä on yhden, opiskelijalle tutun työelämän käyttäytymistilanteen kuvaus ja analysointi. Tehtävästä laaditaan työsuunnitelma sekä opinnäytetyömuotoinen loppuraportti.

Vastuupettaja

Tarja Heikkilä

Oppimateriaalit

Robbins, S. - Judge, T., 2006. Organizational Behavior (12th edition). Prentice Hall. Samasta teoksesta soveltuvat myös vuosien 2001 - 2005 painokset. Näissä tekijänä on vain S. Robbins.

Korvaavasta kirjallisuudesta sovittava erikseen opettajan kanssa.

Arviointiperusteet

Opiskelijoiden oppimista seurataan prosessimaisesti kirjallisen työsuunnitelman (1 A4), loppuraportin (7 - 10 sivua), niistä annettavan palautteen sekä tentin avulla.

Aktiivisuuden arvioinnissa kiinnitetään erityishuomiota opiskelijan kykyyn hahmottaa teorioita, niiden perusnäkökulmia, kunkin käsiteltävän teorian suhdetta muihin teorioihin sekä opiskelijan kykyyn käyttää teorioita työelämän vuorovaikutustilanteiden analysoinnissa ja kehittämisessä.

Arvioinnin perusteella pyritään ohjaamaan opiskelijoita opinnäytetyöprosessin mukaiseen, ratkaisukeskeiseen työskentelytapaan.

Arvosanan muodostuminen: aktiivisuus 20 %, etätyö 40 %, tentti 40 %.

Osa 2: Työkyky kuntoon (3 op)

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää henkilökohtaisen työkyvyn ja kokonaiskunnon merkityksen omalle hyvinvoinnilleen
- ymmärtää työyhteisön työkykytoiminnan edistämisen merkityksen työyhteisön toiminnalle
- osaa käyttää ja arvioida eri toimintatapoja ja mahdollisuuksia, joilla voi vaikuttaa työkykyyn.

Sisältö

Jakson opiskelu sisältää yhteisiä työkykyyn liittyviä teorialunteja, joita varten opiskelijat hankkivat myös itsenäisesti tietoja ja esittävät sen muille. Käytännön tunneilla opiskelijat tekevät liikunnallisia harjoitteita, joilla vaikutetaan itse kunkin työkykyyn.

- Perustiedot työpaikan työkykytoiminnasta
- Terveysnäkökohdat oman työn ja työympäristön järjestämisessä
- Harjoitukset, joilla voi vaikuttaa työkykyyn sekä fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin.

Työelämäyhteydet

Kurssin teoriaosuuden aikana vieraileva luennoitsija tuo tietoa yrityksen käytännöistä työhyvinvoinnin osalta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Jakso kestää noin 13 viikkoa.

Lähiopetus 28 h, 2 - 4 h/vko/I jakso, 0 - 2 h/vko/II jakso

Etäopetus 52 h sisältäen harjoitustyöt, n. 4 h/vko x 13 vko.

Lähiopetuksen työmuotoja ovat pääasiassa pari- ja ryhmätyöskentely sekä yhteinen harjoitus. Osa

opetuksesta voidaan toteuttaa verkon kautta. Etätyöskentely tehdään yksilötyönä.

Vastuopettaja, opettaja/t

Liisa Aarnio ja Tuula Paakkari

Oppimateriaalit

Salmimies 1999. Kadonneen kunnan metsästys. WSOY.
Matikainen & Aro & Kalimo & Ilmarinen & Torstila 1995. Hyvä työkyky. Työterveyslaitos
Sahi & Castren & Helistö & Kämäräinen 2006. Ensiapuopas. Duodecim
Työsuojelulla hyvinvointia ja tulosta I - III. Työturvallisuuskeskus 2006.

Arviointiperusteet

Tentti 1/3; 33,3 %
Osallistuminen lähiopetukseen 1/3; 33,3 %
Harjoitustyöt 1/3; 33,3 %

Opintojakson hyväksyminen edellyttää kaikkien osa-alueiden suorittamista.
Harjoitustyöt sisältävät itsearviointia.

Uudistava johtaminen

Tunnus: LEA4LLO40
Laajuus: 5 op (135 h)
Ajoitus: 3. - 7. lukukaudet
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Toimiva työyhteisö -opintojakso. Opintojakso voidaan sisällyttää johtamistaitojen kehittämisen työelämälähtöiseen opintokokonaisuuteen.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan piskelija

- oppii strategisen ajattelun ja ihmisten johtamisen yhdistämisen dynaamiseksi ja käytännönläheiseksi kokonaisuudeksi
- tuntee organisaation kehittämisen välineitä
- tuntee johtamisen käytäntöjä
- ymmärtää johtamisen merkityksen tämän päivän organisaatiossa
- tuntee luovuustekniikoita.

Sisältö

Johtajuuden merkitys korostuu yritysten ja organisaatioiden uudistumisprosesseissa. Opintojakso keskittyy uudistavan johtamisen sekä toimivien vuorovaikutusmallien esittelyyn ja ratkaisuhakuiseen oppimiseen.

- Johtamisen käsitteitä, johtamismalleja ja -käytäntöjä
- Menestyvän johtamisen edellytykset
- Johtaminen organisaation uudistumis- ja muutosprosessissa
- Luottamuksen ja arvojen merkitys johtamisessa
- Ihmissuhdeosaaminen johtamisessa
- Johtamisviestintä
- Johtamisen laatu ja johtajana kehittyminen.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla vierailevat asiantuntijat kertovat johtamisesta sekä esimiesten kehittämisestä tämän päivän yrityksissä ja organisaatioissa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 32 h

Itsenäinen työskentely 103 h, sisältää sekä ryhmätyönä että itsenäisesti tehtäviä oppimistehtäviä.

Lähiopetukseen sisältyy luentojen lisäksi muun muassa erilaisten käytännön johtamistilanteiden analysointia ja arviointia. Tutustutaan myös ajankohtaisiin johtamista käsitteleviin artikkeleihin ja kirjoituksiin. Ryhmätyönä tehdään oppimistehtävä tutkimalla valittua johtamisaihetta, laatimalla siitä kirjallinen raportti sekä esittelemällä se. Yksilötyönä tehdään johtamistaitojen kehittämisprojekti ja tutustutaan johtamiskoulutusta tarjoavan organisaation johtamiskoulutukseen tai pidetään oppimispäiväkirjaa.

Vastuopettaja

avoin

Oppimateriaalit

Sydänmaalakka, P. 2004. Älykäs johtajuus. Ihmisten johtaminen älykkäissä organisaatioissa. Talentum

Luentomateriaali sekä opintojakson aikana jaettavat artikkelit ja kirjoitukset.

Arviointiperusteet

Tentti 40 %, arvioidaan asteikolla 0 - 5

Oppimistehtävä 1 ja sen esittäminen 40 %

Oppimistehtävät 2 ja 3, kumpikin 10 %

Opintojakson suorittaminen edellyttää hyväksytyä arviointia kaikista osioista.

Juridiikka

<<<

Immateriaalioikeuden perusteet

Tunnus: LAW4LL035

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Oikeuden perusteet LAW1LL020 tai vastaava opintojakso

Oppimistavoitteet

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää immateriaalioikeuksien markkinointi- ja kilpailuoikeudellisen merkityksen elinkeinoelämälle, oppii itse hyödyntämään yksinoikeuksia ja välttämään loukkaamista muiden suojattuja oikeuksia.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- tunnistaa eri tilanteisiin soveltuvan immateriaalioikeussuojan ja osaa hakea sitä
- tuntee pääpiirteittäin immateriaalioikeuksiin kuuluvat yksinoikeudet, niiden saamisen edellytykset ja suojaavat ominaisuudet
- osaa hallinnoida ja hyödyntää yksinoikeuksia
- tuntee yksinoikeusloukkauksien seuraamukset.

Sisältö

- Tekijänoikeuden perusteet
- Oikeus patenttiin ja hyödyllisyysmalliin
- Oikeus tavaramerkkiin
- Mallisuoja
- Toiminimisuoja
- Sopimaton menettely elinkeinotoiminnassa
- Kansainväliset kysymykset
- Lisenssikysymykset.

Kansainvälisyys

Opintojakson johdantona perehdytään immateriaalioikeuksien kansainväliseen ulottuvuuteen ja sitä säänteleviin sopimuksiin.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso suoritetaan kokonaan virtuaalisena Blackboard-oppimisympäristössä.

Toteutus: Itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristössä, viikoittaiset verkkoharjoitustehtävät, osallistuminen keskustelufoorumiin, tentti verkkoympäristössä.

Vastuopettaja

Satu Pitkänen

Oppimateriaalit

Haarmann P-L. 2006. Immateriaalioikeus. Talentum.

Opintojakson sisältöön liittyvä lainsäädäntö

Opettajan tuottama materiaali

Arviointiperusteet

Tentti 60 %

Verkkoharjoitustehtävät 40 %

Kansainvälinen oikeus

Tunnus: LAW4LL042

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. ja 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Oikeuden perusteet LAW1LL020 tai vastaavat tiedot ja taidot.

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on oppia sekä ymmärtämään liiketoimintoihin ja työsuhteisiin vaikuttavaa sääntelyjärjestelmää Euroopan unionissa että toimimaan monikansallisissa sopimussuhteissa.

Sisältö

Opintojaksolla käsitellään kansainvälisen oikeuden käsitejärjestelmää, kansainvälisiä sopimuksia kansainvälisen yksityisoikeuden alalla, riitojen ratkaisumekanismeja, kansainvälisiä sopimus- ja kuljetusoikeudellisia kysymyksiä, Euroopan unionin päätöksentekojärjestelmää, unionin lainsäädäntöä ja oikeuskäytäntöä tavaroiden, pääoman, työvoiman ja henkilöiden vapaan liikkumisen näkökulmasta sekä EU:n kilpailuoikeutta.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla on mahdollisesti videoalustuksia työelämän edustajilta. Opintojaksolla vierailaan EU:n toimipisteissä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opetus toteutetaan virtuaalisesti. Opetuksessa käytetään tukena oppimisympäristöä.

Opiskelijat tutustuvat EU-toimipisteiden toimintaan ja palvelujen tarjontaan, laativat esseen kansainvälisen oikeuden aiheesta, seuraavat ajankohtaisia kansainvälisoikeudellisia asioita mediassa ja analysoivat ryhmänä Euroopan Yhteisön tuomioistuinten päätöksiä.

Aloitustilaisuus 2 h

Oppimistehtävät, osallistuminen keskustelufoorumiin, itsenäinen työskentely oppimisympäristössä 77 h

Tentti 2 h.

Vastuupettaja

Marjukka Laine

Oppimateriaalit

Materiaali oppimisympäristössä

Pasanen, Anni (toim.). Kansainvälisen kaupan käsikirja 2005. Multikustannus, s. 79 - 370, 641 - 665

Laine Marjukka. Kansainvälisen oikeuden oppimateriaalia oppimisympäristössä

Rautio J. 2006. Eurooppaoikeus ja sisämarkkinat. Talentum. s. 285 - 460

Suojanen K. Opi kansainvälistä oikeutta. 1. painos. Helsinki, KS-Kustannus Oy

Arviointiperusteet

Opintojakson läpiviemiseksi on suoritettava hyväksytysti tentti sekä viikkotehtävät.

Viikkotehtävistä saadut pisteet vaikuttavat tentin kokonaispisteisiin.

Tentti 50 %

Oppimistehtävät 50 %.

Oikeuden erityiskysymykset

Tunnus: LAW4LL043

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. ja 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Oikeuden perusteet LAW1LL020

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on kehittää valmiuksia työskennellä erityisyhteisöissä, kuten yhdistyksessä. Tavoitteena on oppia analysoimaan rikosoikeuden ja vahingonkorvausoikeuden säätelyjärjestelmää. Tavoitteena on lisäksi kehittää opiskelijan tietojenkäsittelytapoja työyhteisössä sekä rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyviä oikeudellisia valmiuksia.

Sisältö

Opintojaksolla käsitellään erityisyhteisöjen lainsäädäntöä, rakentamis- ja ympäristöoikeutta, henkilöoikeutta, vahingonkorvausoikeutta sekä rikos- ja prosessioikeutta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opetus toteutetaan virtuaalisesti. Opetuksessa käytetään tukena oppimisympäristöä.

Alustustilaisuus 2 h.

Oppimistehtävät, osallistuminen keskustelufoorumiin, itsenäinen työskentely oppimisympäristössä 77 h

Tentti 2 h

Vastuopettaja

Marjukka Laine

Oppimateriaalit

Materiaali oppimisympäristössä

Seuraavat lait:

Suomen perustuslaki 1999

Yhdistyslaki 1988, muutoksineen

Henkilötietolaki 1999, muutoksineen

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 1999, muutoksineen

Maankäyttö- ja rakennuslaki 1999, muutoksineen

Ympäristönsuojelulaki 2000, muutoksineen

Oikeudenkäymiskaari, muutoksineen

Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 1997, muutoksineen

Rikoslaki 1889, muutoksineen

Vahingonkorvauslaki 1974, muutoksineen

Suosittelavaa luettavaa:

Halila, Tarasti. 2006. Yhdistysoikeus. Talentum

Hollo. 2004. Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojeluoikeus. Talentum

Koskinen. 2001. Johdatus rikosoikeuteen. Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta

Lahti, Koponen. 2007. Talousrikokset. Gummerus Kirjapaino Oy

Saarnilehto. 2007. Vahingonkorvauslaki. Käytännön kommentaari. Edita

Arviointiperusteet

Opintojakson läpiviemiseksi on suoritettava hyväksytysti tentti ja verkkotehtävät. Viikkotehtävistä saadut pisteet vaikuttavat tentin kokonaispisteisiin. Tentti 60 %

Oikeuden perusteet

Tunnus: LAW1LLO20

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 2. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee yrityksen ja sen sidosryhmien toimintaan liittyvän keskeisen normiympäristön
- pystyy itsenäisesti tekemään liike- ja yksityiselämään liittyvät tavanomaiset oikeustoimet
- osaa ennakoida niiden oikeudelliset vaikutukset
- kykenee arvioimaan mahdollisen oikeudellisen asiantuntija-avun tarpeen

Sisältö

Opintojaksolla opiskelija perehtyy oikeuden peruskäsitteisiin sekä liike- ja yksityiselämän kannalta keskeiseen normistoon.

Aihealueet:

- Oikeusjärjestyksen yleiset perusteet
- Yrityksen toiminta
- Liikekilpailun sääntely
- Kauppa- ja palvelussopimukset
- Maan ja huonetilojen hallinta
- Saamiset ja velat
- Työsuhde
- Henkilöverotus.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsitellään työelämälähtöisiä oppimistehtäviä ja analysoidaan tuomioistuimissa käsiteltyjä oikeustapauksia.

Kansainvälisyys

Opintojaksolla tarkastellaan Suomen oikeusjärjestyksen suhdetta kansainväliseen oikeuteen ja Euroopan unionin oikeuteen.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää yhden lukukauden.

Opintojakso on mahdollista suorittaa joko lähi- tai virtuaalitoteutuksena:

a) Lähitoteutus:

Lähiopetusta 48 h (4 h/vk)

Kaksi kirjallista osatenttiä 2 + 2 h (opetusjakson puolivälissä ja lopussa)

Case- ja muita oppimistehtäviä, itseohjautuvaa opiskelua 83 h

b) Virtuaalitoteutus:

Alkutapaaminen 2 h

Yksi kirjallinen tentti 2 h

Case- ja muita oppimistehtäviä, opponointi, osallistuminen keskustelufoorumiin, itsenäinen työskentely verkossa Blackboard-oppimisympäristössä 131 h.

Vastuuopettaja

Satu Pitkänen

Oppimateriaalit

Suojanen, K. & Savolainen, H. & Vanhanen, P. 2008. Opi oikeutta 1. Jyväskylä

Suojanen, K. & Ojajarvi, J. & Savolainen, H. & Vainio, P. & Vanhanen, P. 2009. Opi oikeutta 2. Helsinki

Arviointiperusteet

Oppimistehtävien suorittaminen, sitoutuminen opiskeluun ja lähiopetuksessa osoitettu aktiivisuus 50 %.

Kaksi kirjallista tenttiä 50 %.

Palkanlaskenta- ja työoikeus

Tunnus: LAW4LL038

Laajuus: 5 op (135 h), josta palkanlaskenta 3 op (81 h) ja työoikeus 2 op (54 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Oikeuden perusteet LAW1LL020 tai vastaavat tiedot

Oppimistavoitteet

Osatoteutus A

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tietää ja osaa soveltaa työoikeuden keskeisimpiä säännöksiä
- osaa laatia työsuhteen ja oppii tulkitsemaan työehtosopimuksia ja paikallisia sopimuksia
- tietää ja osaa soveltaa työsuhteen osapuolten velvollisuuksia ja työsuhtevapautta koskevia säännöksiä
- osaa toimia lain mukaisella tavalla lomautus-, irtisanomis- ja työsuhteen purkamistilanteissa
- tietää työsuhteen koskevat riita- ja työrikosasiat
- tietää työsuhteeseen liittyvät osallistumis- ja luottamusjärjestelmät.

Osatoteutus B

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää palkkahallinnon merkityksen yrityksen toiminnassa
- osaa tulkita ja soveltaa jatkuvasti muuttuvia palkanmäärityksperusteita
- osaa laskea yrityksen maksamia palkkoja
- osaa toimittaa viranomaisille tarvittavat tilitykset, ilmoitukset ja tilastot
- tuntee jonkin työehtosopimuksen sisällön.

Sisältö

Osatoteutus A

Opintojaksolla kehitetään opiskelijan työoikeudellista ajattelukykyä. Opiskelija harjaantuu työoikeudellisten ongelmien ratkaisemiseen sekä työnantajan että työntekijän näkökannalta.

- Työsopimuslain asema ja kehitysvaiheet

- Työehtosopimusjärjestelmä
- Osallistumis- ja luottamusmiesjärjestelmä
- Työsopimuksen laatiminen, epätyypilliset työsuhteet
- Työsuhteen ehtojen muuttaminen
- Työnantajan ja työntekijän oikeudet ja velvollisuudet
- Työsuhdevapaat
- Työsuojelu
- Lomauttaminen, yleiset säännökset työsopimuksen päättämisestä, työsopimuksen irtisanomisperusteet, työsopimuksen purkaminen, työsopimuksen päättämismenettely
- Työrikokset ja vahingonkorvausvelvollisuus.

Osatoteutus B

Opintojaksolla selvitetään palkkahallinnon asema ja merkitys yrityksen toiminnassa. Opintojaksolla opitaan tulkitsemaan ja soveltamaan palkanmäärityisperusteita. Käydään läpi viranomaisille toimitettavia tilityksiä ja ilmoituksia.

- Palkkahallinnon laskentatoimen kuvaus
- Työaikaan liittyvät asiat, vuosiloma, ennakonpidätys, eläke-, työttömyysvakuutus- ja sosiaaliturvamaksut
- Luontoisedut sekä päivärahat ja kustannusten korvaukset, henkilökuntaetuudet sekä korvausluonteiset erät
- Palkkaus osa-aikatilanteissa, työkyvyttömyyden aikainen palkanmaksu, kotitalouden palkanmaksu
- Jokin työehtosopimus ja sen sisältö.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Osatoteutus A

Opintojakso toteutetaan virtuaalisesti. Opetuksessa käytetään tukena oppimisympäristöä. Opiskelijat tekevät viikoittaisia etätehtäviä, joista kerätään pisteitä arviointiin.

Osatoteutus B

Opintojakso toteutetaan virtuaalisesti. Opetuksessa käytetään tukena oppimisympäristöä. Opiskelijat tekevät viikoittaisia etätehtäviä, joista kerätään pisteitä arviointiin. Tehtävänä on myös tutustua työehtosopimukseen, josta opiskelija kokoaa raportin. Hän antaa myös vertaisarvioinnin toisen opiskelijan työstä.

Vastuopettajat

Marjukka Laine, osatoteutus A
Raija Niemelä, osatoteutus B

Oppimateriaalit

Osatoteutus A

Kahri, Tapani & Kairinen, Martti & Hietala, Harri & Kaivanto, Keijo. 2008. Työsopimuslaki käytännössä. Helsinki: Talentum

Äimälä Markus. 2007. Käytännön työoikeutta esimiehille. WSOYpro

Osatoteutus B

Helsingin Kauppakamari. Palkkakansio® 2010 - 2011

Laitinen, Mirjami, Kondelin, Antti (toim.) 2008. Palkkahallinnon säädökset. WSOYpro

Syvänperä, Outi, Turunen, Leena 2009. Palkkavuosi. Helsinki: Edita

Verotiedotteet 2010 - 2011

Arviointiperusteet

Osatoteutus A

Kirjallinen tentti ja viikkotehtävien pistemäärä 100 %

Osatoteutus B

Kirjallinen tentti ja viikkotehtävien pistemäärä 60 %
Raportti 40 %

Opintojakson arvosana muodostuu osatoteutusten A ja B painotettuna keskiarvona.

Syventävä yhtiöoikeus

Tunnus: LAW4LL037

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Oikeuden perusteet –opintojakso (LAW1LL020) tai vastaavat tiedot ja taidot.

Oppimistavoitteet

Opintojakson tavoitteena on laajentaa ja syventää osallistujien juridisia tietoja ja taitoja sekä oikeudellista ajattelukykyä. Kurssilla opitaan laaja-alaisesti sisällön mukaisten aihealueiden käytännönläheisten oikeudellisten ongelmien ratkaisemista.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa henkilöyhtiön yritysmuodon muuttamisen ja purkamisen edellyttämät toimenpiteet
- osaa soveltaa käytännössä seuraaviin, osakeyhtiön aihekokonaisuuksiin liittyviä säännöksiä: apporti ja jälkiapporti osakassopimus, toimielimet, päätöksenteko, corporate governance, edustaminen, tilinpäätös ja toimintakertomus, rahoitus, voitonjako ja muu varojen jakaminen, sulautuminen ja jakautuminen sekä oman pääoman vähentyminen
- osaa hoitaa osakeyhtiön purkamistoimenpiteet
- osaa noudattaa arvopaperien markkinoinnissa edellytettäviä säännöksiä
- hallitsee vähemmistöosakkeiden ostamista ja lunastamista koskevat säännökset
- osaa noudattaa sisäpiirisäännöksiä
- hallitsee keskeiset, julkista osakeyhtiötä sekä osuuskuntaa koskevat säännökset
- tuntee isännöitsijän ja tilintarkastajan toimenkuvat ja saa tuntuman omasta luontumisestaan näihin ammatteihin

- hallitsee ja osaa soveltaa keskeisimpiä yritysaneerauksesta, konkurssista, ulosotosta ja muusta täytäntöönpanosta annettuja säännöksiä
- hallitsee ja osaa soveltaa kurssin sisällön asioita työssään pienissä ja keskisuurissa yrityksissä sekä rahoitusalan ja verohallinnon töissä.

Sisältö

- Yhtiöoikeuden perusasioiden kertaus, syvennys ja laajennus
- Henkilöyritykset ja niiden yritysmuodon muuttaminen
- Osakeyhtiön osalta: peruskäsitteet, perustaminen, apporti ja jälkiapporti, toimitelimet ja päätöksenteko, vahingonkorvaussäännökset, corporate governance, edustaminen, tilinpäätös ja toimintakertomus, rahoitus (eli osakeanti, optio-oikeudet ja osakepääoman korottaminen), voitonjako ja muu varojen jakaminen (varojen jakaminen rahastoista, osakepääoman alentaminen, omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen), varojen jakamisen veroseuraamukset, sulautuminen ja jakautuminen, oman pääoman vähentymisen aiheuttamat oikeudelliset ongelmat, osakeyhtiön purkaminen, arvopaperien markkinointi, vähemmistöosakkeiden ostaminen ja lunastaminen, sisäpiirisäännökset sekä arvopaperimarkkinarikokset
- Julkinen osakeyhtiö
- Osuuskunta
- Asunto-osakeyhtiö
- Tilintarkastus
- Yrityssaneeraus
- Konkurssioikeus ja muu täytäntöönpanolainsäädäntö.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolle tuovat panoksensa joko henkilökohtaisesti tai videoalustusten kautta työelämän edustajat esimerkiksi verohallinnosta (optioiden verotuksesta) ja isännöintialalta (oikeudellisia näkökantoja asunto- ja kiinteistöosakeyhtiön isännöitsijän toimesta). Lisäksi on tilintarkastajan tehtävien luonnetta ja sisältöä luotaava tilintarkastajan haastattelu sekä ulosottohallinnon edustajan alustus ulosoton käytännön sovelluksista.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 48 h

Itsenäinen työskentely 114 h

Opintojakso toteutetaan vaihdellen kontaktiopetuksena ja verkkototeutuksena.

Oppimistavoitteisiin pyritään toiminnan teoriaa (activity theory) oikeustieteeseen soveltaen.

Opiskeltavia asioita tarkastellaan kokonaisuuksina. Kokonaisuuksia jaetaan osa-aihealueiksi.

Opiskelussa perustana on oikeustiede, niin sanottu teoria. Keskinäisen innostamisen ja tuen

myötävaikutuksella ratkaistaan lukuisia soveltavia oppimistehtäviä säädösten sisällön ja

merkityksen konkretisoimiseksi. Analysoinnin kohteina ovat myös esiin tulevat ajankohtaiset

oikeudelliset tapaukset. Myös kertausta käytetään apuna oppimisprosessin vahvistajana.

Tavoitteena on, että kurssiin osallistuminen innostaa jatkuvaan tiedon hakuun ja taidon

kehittämiseen. Opintojakson alussa opettaja ja opiskelijat sitoutuvat kirjallisesti tavoitteelliseen

työskentelyyn. Opintojakson aikana ja lopuksi on sekä oppimisen että oppimisprosessiin

sitoutumisen arviointia mukaan lukien itsearviointi ja opetuksen arviointi.

Vastuopettaja

Kalevi Suojanen

Oppimateriaalit

1. Suojanen, Kalevi ja Savolainen, Markku ja Sirainen, Antti 2006, 4. painos. Opi yhtiöoikeutta lisää. KS-Kustannus Oy.

2. Opiskelijan itse valitsemat, opiskelija- ja teoskohtaisesti sovittavat aihekokonaisuudet jostakin seuraavasta teoksesta:

a) Wilhelmsson, Thomas ja Jääskinen, Niilo 1992 tai uudempi painos. Avoimet yhtiöt ja kommandiittiyhtiöt. Lakimiesliiton Kustannus/Kauppakaari/Talentum Media Oy.

b) Koskelo, Pauliine 1994. Yrityssaneeraus. Lakimiesliiton Kustannus.

c) Linna, Tuula. 208. Ulosottokaaren pääkohdat. Talentum Media Oy

d) Jokin seuraavista, uutta osakeyhtiölakia käsittelevistä kirjoista:

- Manne Airaksinen ja Pekka Pulkkinen ja Vesa Rasinaho: Osakeyhtiölaki I. Talentum Media Oy. 2007
- Manne Airaksinen ja Pekka Pulkkinen ja Vesa Rasinaho: Osakeyhtiölaki II. Talentum Media Oy. 2007
- Jukka Mähönen ja Antti Säiläkivi ja Seppo Villa: Osakeyhtiölaki käytännössä. WSOYpro. 2006
- Jukka Mähönen ja Seppo Villa: Osakeyhtiö II: Pääomarakenne ja rahoitus. WSOYpro. 2006
- Jukka Mähönen ja Seppo Villa: Osakeyhtiö III: Corporate governance. WSOYpro. 2006
- Pertti J. Siikarla: Osakeyhtiölaki & käytäntö: Yrityskirjat Oy. 2006.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti lähiopiskelusta ja siinä käytettävästä oppikirjasta 65 %.

Kirjallinen tentti opiskelijakohtaisesti sovittavasta oppikirjasta 35 %.

Niin sanottu muu näyttö, eli opiskeluun sitoutuminen, aktiivisuus lähiopiskelussa ja oppimistehtävien suorittaminen, voivat muuttaa arvosanaa pääsääntöisesti yhden arvosanaportaan verran.

Itsearviointi: oppimisprosessipäiväkirjat.

Oppimisen ulkoinen arviointi: tentit, lähiopiskelussa osoitettu sisällön tuntemus ja etätehtävien suorittaminen.

Opettamisen arviointia opintojakson kuluessa ja päätyttyä.

Kansainvälinen yritystoiminta

<<<

Lisää kansainvälisen yritystoiminnan opintojaksoja on tarjolla Liibban opintojaksotarjonnassa.

International Business and Marketing

Code: IBU3LL011
Extent: 7 cr (189 h)
Timing: Semester
Language: English
Level: professional studies
Type: elective
The course will be 100% virtual

Prerequisites

Students should have completed comprehensive marketing course.

Learning objectives

- Have a basic understanding of key issues in international business, that is globalization of the world economy, the factors influencing international investment, the nature of the multinational enterprise and the diversity of national cultures.
- Acquire awareness of major issues and problems associated with the development of international business strategy.
- Be able to apply concepts and skills relevant to the problems of managing of overseas operations.

Course contents

Each week will involve a different Learning Unit. Learning Units will only be made available on the week of the unit. The schedule describes the main learning units. At the start of each learning unit students will be given the reading for the LU (in text book). In addition to the reading there will be cases and other assignments to complete. There is also a project for the course and this is described on blackboard (in assignment section).

In terms of the topics covered in the course the three main blocks are:

BLOCK ONE: THE ENVIRONMENT OF INTERNATIONAL BUSINESS

Session 1: What is international business. An overview.

Session 2: International trade and finance

Session 3: Balance of payments. The Forex market, determination of the exchange rate

Session 4: Regional economic integration. The role of multilateral financial institutions (the IMF and WB)

BLOCK TWO: INTERNATIONAL BUSINESS STRATEGIES

Session 5: Foreign direct investment and theories of multinational enterprise

Session 6: International business risks, entry modes and marketing

BLOCK THREE: INTERNATIONAL BUSINESS STRATEGIES IN ACTION

Session 7: Competitive strategy for multinational corporations

Session 8: Cross-border mergers and acquisitions

Session 9: Financing multinational business

Session 10: International business in national environment and revision.

Teaching and learning methods

The course will be virtual. Case studies will be used. There will be a book.

The teacher with main responsible for the course, teacher/s

Gerard Danford.

Course materials

Essential Reading

RUGMAN & COLLINSON International Business, 4th Edition, Prentice Hall (2006). ISBN 0-273-70174-6

You may also use the 3rd Edition. You should purchase the book!

Assessment criteria

1. Project 30%
2. Cases-weekly assignments 20%
3. Participation in online discussions 20%
4. Final exam 30%.

Aasian opinnot

Ammattikorkeakoulujen Itä- ja Kaakkois-Aasian yhteistyöverkosto

Ammattikorkeakoulujen Itä- ja Kaakkois-Aasian yhteistyöverkostossa ovat jäseninä 27 ammattikorkeakoulua. Jyväskylän ammattikorkeakoulu koordinoi ammattikorkeakoulujen yhteistyöverkosta.

Yhteistyöverkoston keskeisenä tavoitteena on edistää Itä- ja Kaakkois-Aasian opetusta, tutkimusta ja henkilövaihtoa suomalaisissa tiede-, taide- ja ammattikorkeakouluissa.

Ammattikorkeakoulujen virtuaaliset Aasia-opintojaksot

Ammattikorkeakoulujen yhteistyönä on toteutettu kolme Aasia-opintojaksoa, yhteensä 15 opintopistettä:

- Orientation to East and South East Asia, 5 op
- Health Care and Social Services in China, Japan and Thailand, 5 op
- Asian Tourism and Service Culture, 5 op

Tarkemmat opintojaksokuvaukset ja tiedot toteutusajankohdista löytyvät Virtuaaliammattikorkeakoulun portaalista. Portaalista kautta myös haetaan opintoihin, ks. portaalista sivulta Ohjeet Jyväskylän ammattikorkeakoulun verkko-opiskelijalle.

Lisätietoja

Itä- ja Kaakkois-Aasian ammattikorkeakouluverkoston www.asianet.fi -sivustolla on lisätietoja verkostosta ja Aasia-opinnoista. Tarkempia tietoja Aasian ohjelman opintokokonaisuuksista ja aikatauluista saa Jyväskylän ammattikorkeakoulun kansainvälistymispalveluista, Rajakatu 35, puh. 040 585 6791 tai sähköpostitse osoitteesta asianet@jamk.fi.

Asianet-sähköpostilista

Asianet-sähköpostilista on avoin Itä- ja Kaakkois-Aasian opetuksen ja tutkimuksen tiedotuskanava. Sähköpostilistan kautta tiedotetaan muun muassa Aasiaan liittyvistä julkaisuista, seminaareista, tapahtumista, koulutusmahdollisuuksista ja rahoitusmahdollisuuksista. Sähköpostilistasta antaa lisätietoja Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Deutsche Unternehmenskultur

Code: IBU4LL017

Umfang: 3 Studienpunkte (81 Stunden)

Semester: 4 - 7

Sprache: Deutsch und Englisch

Typ: Freies Wahlfach

Ausgangsniveau

Das Grundstudium soll absolviert sein. Die Teilnehmer sollen befriedigende Deutschkenntnisse haben. Das offizielle Programm in Hamburg findet auf Englisch statt aber ein wichtiger Zweck der Studienreise ist vorhandene Deutschkenntnisse zu verbessern.

Ziele

Student/in

- aktiviert und erweitert die Sprachkenntnisse sowohl in der Umgangs- als auch in der wirtschaftlichen Fachsprache
- bekommt einen Einblick in die deutsche Wirtschaft und in die deutsche Unternehmenskultur.

Inhalt

Eine Studienreise nach Hamburg (April). Dort nehmen die Studenten an Firmenbesuchen, Vorlesungen und Projektarbeiten sowie am Freizeitprogramm teil. Vorgesehen ist ferner ein vorbereitender Teil, der speziell darauf ausgerichtet ist, die Teilnahme am Programm in Hamburg zu erleichtern sowie eine schriftliche Arbeit auf Deutsch oder Englisch.

Bewerbung

Interessierte Studenten geben eine schriftliche Bewerbung mit Lebenslauf in deutscher Sprache an den Kursleiter per E-Mail ab. Der Termin wird rechtzeitig bekanntgegeben.

Finanzierung

Die Teilnehmer werden ein Stipendium bekommen. Die Unterkunft ist bei deutschen Studenten kostenlos. Eine Mahlzeit pro Tag ist frei.

Unterrichtsform

Kontaktunterricht 14 Stunden

Selbständige Projektarbeit 26 Stunden

Studienreise eine Woche

Kursleiter

Pekka Rasku (vorname.famielienname@haaga-helia.fi)

Material

Aktuelles Informationsmaterial wird zu den jeweiligen Anlässen zur Verfügung gestellt. Für die Teilnahme an der Studienreise wird ein kleiner Teilnahmebeitrag erhoben.

Wertung

Zur Vorbereitung sind erforderliche Aufgaben anzufertigen. Zum Abschluß ist ein schriftlicher Bericht über die Studienreise zu erstellen. Voraussetzung ist ferner eine vollständige Anwesenheit vor, während und nach der Studienfahrt.

English summary

The course is intended for advanced, regular students of HAAGA-HELIA, which means the credits or ECTS points of the applicants are counted.

Very often the focus of the week in Hamburg is on logistics and foreign trade, so, of course, an active interest in these is expected. As far as language skills are concerned, a very good knowledge of the “official” language, i.e. English, is a must and an interest in and at least some knowledge of German is a big asset. Nevertheless, if you didn’t get the whole course description in German, it needn’t keep you from applying, because hardly anybody will fulfil all the criteria. It is very important that all the participants are committed to being good representatives of HAAGA-HELIA during the week.

The programme will consist of company visits, lectures and project work both in Helsinki and Hamburg. A 100 pc participation is compulsory. German students will also arrange evening programme, which is not compulsory but a unique opportunity to make contacts and learn about Germany.

Applications are invited on a competitive basis from interested students who feel they fulfil several of these qualifications. All participants are going to get a scholarship, free accommodation in Hamburg with German students and free lunch.

The period of application starts when we get the invitation from Hamburg, usually early January. Information is going to be made available on our website mainly.

Kansantalous, kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu

<<<

Kansainvälinen talous

Tunnus: ECO4LLO16
Laajuus: 5 op (135 h)
Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kansantalouden perusteet (ECO1LLO09)

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää kansainvälisen kaupan ja erikoistumisen taloustieteellisen perustan
- osaa analysoida vapaakaupan ja kaupan rajoittamisen taloudellisia vaikutuksia
- ymmärtää kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden toimintaa ja valuuttakursseihin liittyviä erityiskysymyksiä
- tuntee keskeisten kansainvälisten kauppasopimusten ja -järjestöjen tavoitteet
- oppii hahmottamaan laajoja kokonaisuuksia, analyttistä ajattelua ja ongelmanratkaisutaitoja
- ymmärtää talousliittymien ja globalisaation vaikutukset maailmantalouteen.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään kansainvälisen kaupan, kansainvälistymisen ja globalisaation tuomiin haasteisiin teorian ja ongelmanlähtöisten harjoitusten avulla. Kurssi on tarpeellinen toimintaympäristön lisääntyvän kansainvälistymisen vuoksi kaikille talouselämän palvelukseen tähtäville.

- Kansainvälisen kaupan teoria - erikoistumisen perusta
- Kauppapolitiikka - taloudelliset ja ei-taloudelliset kaupan rajoitteet
- Kansainväliset rahoitusmarkkinat ja valuuttakurssipolitiikka
- Kansantalouden tilinpito ja ulkomaankauppa
- Kansainvälisen kaupan rakenteet ja liittoutumat.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakson teemat käsitellään kolmessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa opiskelija perehtyy teemaan luentojen ja kurssikirjallisuuden avulla. Toisessa vaiheessa sovelletaan uutta tietoa ohjatuissa harjoituksissa. Kolmannessa vaiheessa opiskelija laatii teemaan liittyvän yksilöllisen etätehtävän.

Lähiopetus 32 h
Itsenäinen työskentely 103 h.

Vastuopettaja

Matti Perttu

Oppimateriaali

Krugman, P. & Obstfeld, M. (2009) 8th ed. International Economics: Theory and Policy. Boston: Pearson

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 60 %

Etätehtävät 40 %

Opintojakson opettaja arvioi sekä kurssikokeen että etätehtävät. Arvioinnissa painotetaan opiskelijan tiedonhaku-, ongelmanratkaisu- ja osaamisen soveltamistaitoja.

Kansantalouden perusteet

Tunnus: ECO1LLO09

Laajuus: 4 op (108 h)

Ajoitus: 1. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää kansantalouden terminologiaa ja kykenee seuraamaan taloudellista uutisointia ja talouspoliittista keskustelua
- tuntee taloudellisten toimijoiden väliset yhteydet ja osaa arvioida harjoitetun talouspolitiikan vaikutuksia kotitalouksien ja yritysten toimintaedellytyksiin
- osaa hyödyntää taloudellisia tietolähteitä ja ymmärtää taloudellisen analyysin rajoitteet
- oppii hahmottamaan laajoja kokonaisuuksia, analyyttistä ajattelua ja ongelmanratkaisutaitoja

Sisältö

- Kysyntä ja tarjonta
- Markkinamuodot ja kilpailu
- Makrotalouden viitekehys
- Kansantalouden tilinpito
- Makrotalouden ilmiöt
- Talouspolitiikka.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 32 h (4 h/vko)

Itsenäinen työskentely 76 h

Lähiopetus koostuu luennoista, ohjatuista harjoituksista sekä ongelmalähtöisistä tutoriaaleista. Itsenäisesti työstettävässä tehtävässä korostuu opiskelijan oma vastuu oppimisestaan ja osaamisen soveltaminen.

Opintojakso ajoittuu kahdelle jaksolle.

Vastuopettaja

Tapio Mäenpää

Oppimateriaalit

Pohjola, M., Pekkarinen, J. & Sutela, P. 2006. Taloustiede. WSOY.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 60 %

Aktiivisuus tutoriaaleissa vertaisarviointina 40 %.

Kansantalouden opintokokonaisuus

Tunnus: ECO3LL024

Laajuus: 15 op (405 h)

Ajoitus: 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kansantalouden perusteet ECO1LL009

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- muodostaa erillisten opintojaksojen ja kokoavan työn avulla kokonaiskuvan yrityksen toimintaympäristöstä kansantalouden näkökulmasta

Sisältö

Osa 1: Makrotalous (3 op)

Osa 2: Kansainvälinen talous (5 op)

Osa 3: Mikrotalous (3 op)

Osa 4: Ympäristötalous (3 op)

Osa 5: Harjoitustyö (1 op)

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opiskelija opiskelee kokonaisuuteen kuuluvat erilliset opintojaksot erillisten opintojaksokuvausten mukaisesti. Tämän jälkeen opiskelija sopii itsenäisestä harjoitustyöstä vastuun opettajan kanssa. Harjoitustyössä opiskelija kuvaa esimerkkiyrityksen toimintaympäristöä erilaista näkökulmista.

Vastuunopettaja

Tapio Mäenpää

Oppimateriaalit

Kurssikohtainen materiaali

Arviointiperusteet

Arvosana muodostuu kokonaisuuteen kuuluvien opintojaksojen arvosanoista. Harjoitustyö arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Kansantalouden opintokokonaisuus - projektityö

Tunnus: ECO3LLO41

Laajuus: 1 op (27 h)

Ajoitus: 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kansantalouden vaihtoehtoisten ammattiopintojen suorittaminen.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- muodostaa erillisten opintojaksojen ja kokoavan työn avulla kokonaiskuvan yrityksen toimintaympäristöstä kansantalouden näkökulmasta.

Sisältö

- Projektityön tekeminen.

Työelämäyhteydet

Opintojakso toteutetaan kiinteässä yhteistyössä työelämän kanssa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Itsenäinen työskentely 27 h

Vastuopettaja

Tapio Mäenpää

Oppimateriaalit

Opiskelija hankkii materiaalin itsenäisesti kirjallisista lähteistä sekä kohdeorganisaatiosta.

Arviointiperusteet

Hyväksytty/hylätty

Kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu

Tunnus: CSR2LLO32

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelijalle muodostuu ymmärrys kestävästä kehityksestä ja yhteiskuntavastuun merkityksestä yritystoiminnassa ja että opiskelija tietää, miten yhteiskuntavastuullisuus kytkeytyy yrityksen kannattavaan ja kilpailukykyiseen toimintaan.

Sisältö

Opintojakso antaa opiskelijalle monipuolisen ymmärryksen yksilön, yhteiskunnan ja yritystoiminnan vuorovaikutussuhteista sekä mahdollisuuksista vaikuttaa kestävästä kehityksestä prosessiin. Opintojaksolla edetään kestävästä kehityksestä liittyvistä laajoista yrityksen toimintaympäristöön liittyvistä makrotason ilmiöistä yrityksen konkreettiseen yhteiskuntavastuulliseen ja eettiseen toimintaan.

Keskeiset aihealueet:

- Kestävä kehitys
- Globalisaatio
- Yrityksen ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen toimintaympäristö
- Yrityksen yhteiskuntavastuu
- Vastuullisen yritystoiminnan ohjeistukset
  - Global Compact
  - OECD:n, EU:n, ICC:n, WBCSD:n ohjeistukset
  - ICC:n lahjonnan vastaiset ohjeistukset
  - Corporate Governance
- Yhteiskuntavastuu strategisessa prosessissa
- Vastuullinen sidosryhmävuorovaikutus
- Hallintajärjestelmät vastuulliset johtamisen työkaluina
  - ISO 14001
  - EMAS
  - SA8000
- Tuotemerkintä
- Yhteiskuntavastuuseen liittyvä raportointi
  - GRI
- Tulevaisuuden haasteet.

Työelämäyhteydet

Päivätoteutukseen sisältyy 2 yritysvierailua. Vierailujen tarkoituksena on lisätä opiskelijan käytännön ymmärrystä yritysten kestävästä kehityksestä edistävistä vastuullisista toiminnasta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 30 h

Itsenäinen työskentely 51 h

Päiväopiskelijat suorittavat opintojakson lähiopetuspainotteisena ja iltaopiskelijat virtuaalisena. Kummassakin toteutuksessa sovelletaan tutkivaa oppimista. Tutkiva oppiminen lisää valmiuksia käsiteltävien asioiden moniulotteiseen tarkasteluun ja ymmärtämiseen.

Lähiopetusohjaisilla opintojaksoilla tutkivaa oppimista tuetaan opettajan ja opiskelijoiden

pitämällä alustusluennoilla, näiden pohjalta käytävillä keskusteluilla sekä ongelmalähtöisillä lähiopetuksessa ratkottavilla case-harjoituksilla.

Blackboard-oppimisympäristössä toteutettavalla virtuaalisella opintojaksolla opiskelija perehtyy kirjallisuuteen ja verkkomateriaaliin sekä palauttaa viikottain verkossa olevia ongelmalähtöisiä case -harjoituksia. Harjoituksia ratkotaan sekä vuorovaikutteisesti muiden opiskelijoiden kanssa että itsenäisesti.

Vastuopettaja

avoin

Oppimateriaalit

Rohweder, L. 2004. Yritysvastuu - kestävä kehitys organisaatiotasolla. 1 - 2 painos. Porvoo: WSOY.

Rissa, K. 2005. Työelämän uusi visio. Työturvallisuuskeskus.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 50 %

Harjoitukset 50 %

Arviointi perustuu sekä opiskelijoiden vertaisarviointiin (harjoitustehtävät) että opettajan suorittamaan ulkoiseen arviointiin (tentti).

Makrotalous

Tunnus: ECO4LLO26

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kansantalouden perusteet -opintojakson (ECO1LLO09) suorittaminen tai vastaavat tiedot.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- tutustuu esimerkkitalouden taloudelliseen kehitykseen, keskeisiin ongelmiin ja harjoitettuun talouspolitiikkaan projektityön keinoin
- syventää ymmärtämystään kokonaistalouden kehityksestä, ongelmista ja talouspolitiikan mahdollisuuksista kehityksen ohjaamisessa
- oppii hahmottamaan laajoja kokonaisuuksia ja ongelmanratkaisutaitoja.

Sisältö

- Taloudellinen kasvu ja suhdannevaihtelut

- Työttömyys
- Inflaatio
- Finanssipolitiikka
- Rahapolitiikka
- Talouspolitiikka avoimessa kansantaloudessa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 28 h (4 h/vko) koostuu projektityön ohjauksesta sekä sitä tukevasta luento-opetuksesta.

Itsenäinen työskentely 53 h koostuu kirjallisuuteen ja lähdeaineistoon tutustumisesta ja projektiraportin laadinnasta.

Opintojakso kestää yhden jakson ajan.

Vastuuopettaja

Tapio Mäenpää

Oppimateriaali

Sloman, John 2006. Economics. 6th ed.

Arviointiperusteet

Arviointi perustuu opiskelijan projektiraportin asiasisältöön.

Mikrotalous

Tunnus: ECO4LLO18

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuus muihin opintojaksoihin

Kansantalouden perusteet (ECO1LLO09)

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- oppii analysoimaan yritysten toimintaa, päätöksentekoa ja toiminnan tuloksia mikroteorian työvälinein
- oppii analysoimaan kotitalouksien kulutuskäyttäytymistä kansantalouden osana
- ymmärtää taloudellisten toimijoiden käyttäytymisen keskinäisriippuvuuden merkityksen
- perehtyy yritysten päätöksenteon strategisiin malleihin
- osaa ilmaista analyysituloksia mikroteorian termejä ja käsitteitä käyttäen.

Sisältö

- Kuluttajan valintateoria ja kulutuskäyttäytyminen
- Yrityksen teoria
- Markkinamuodot, kilpailu ja hinnan muodostus
- Riskit ja epävarmuus
- Peliteoria.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus koostuu luentojen ja harjoitustehtävien lisäksi talousuutisista analysoinnista ja ongelmalähtöisistä työpajoista. Itsenäisesti työstettävässä projektitehtävässä korostuu opiskelijan oma vastuu oppimisestaan ja osaamisen soveltaminen.

Lähiopetus 28 h

Itsenäinen työskentely 53 h

Vastuopettaja

Tapio Mäenpää

Oppimateriaali

Parkin, Powell & Matthews. Economics, 6th ed. osat 1 - 4.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 40 %

Etätehtävä 30 %

Aktiivisuus työpajoissa 30 %

Sosiaalisesti vastuullinen johtaminen

Tunnus: CSR4LLO44

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Osa Vastuullinen liiketoiminta -opintokokonaisuutta tai yksittäisenä vapaavalintaisena opintojaksona.

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- oppii ymmärtämään ja tunnistamaan sosiaalisesti vastuullisen johtamisen malleja
- perehtyy yhteiskuntavastuun eettisen vastuun perusmekanismeihin sosiaalisesti vastuullisen johtamisen näkökulmasta
- osaa toimia sosiaalisen vastuun asiantuntijana liike-elämän laajassa kontekstissa ottaen huomioon yritysmaailman toimintaympäristön, asiakkaat sekä henkilökunnan.

Sisältö

- Eettisen johtamisen merkitys
- Sosiaalisesti vastuullisen johtajuuden kehittäminen
- Yksilö työyhteisön vastuullisuuden kehittäjänä
- Yritysten sosiaalisen vastuun rajat
- Sosiaalisen vastuun standardit, sopimukset, lait ja muut säädökset
- Eettinen johtaminen strategiana

Työelämäyhteydet

Opintojakson suunnittelu, toteutus sekä kehittäminen toteutetaan elinkeinolähtöisesti.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetuksen aikana luentoja, yhteistoiminnallista oppimista
Itsenäisenä työskentelynä lukupiiri ja case-harjoituksia.

Vastuupettaja

Mia Tarhanen

Oppimateriaalit

Heiskanen, Erika & Salo, Jari. 2007. Eettinen johtaminen - Tie kestävään menestykseen. Talentum

Lisäksi vapaavalintaista kirjallisuutta, joka ilmoitetaan opintojakson alkaessa

Lukupiirin kirjat ilmoitetaan opintojakson alussa.

Opintojaksolla jaettava muu materiaali.

Arviointiperusteet

Tentti 60 %

Lukupiiri 40 %.

Vastuullinen liiketoiminta - opintokokonaisuus

Tunnus: CSR3LLO30

Laajuus: 12 op (324 h)

Ajoitus: 5. ja 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintokokonaisuuden taso: ammattiopinnot

Opintokokonaisuuden tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso

Opintokokonaisuuden lähtötasoksi suositellaan Kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu (ECO2LLO32) -opintojakson suorittamista. Opintokokonaisuuden tavoitteena on syventää ja laajentaa Kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu -opintojaksolla käsitellyjä asioita, jolloin tietäminen

ja ymmärtäminen muuttuu käytännön osaamiseksi. Opintokokonaisuuden kaikilla opintojaksolla oletetaan, että opiskelija hallitsee keskeiset peruskäsitteet.

Oppimistavoitteet

Opintokokonaisuuden suorittanut opiskelija

- ymmärtää taloudellisen toiminnan merkityksen kestäväen kehityksen prosessissa
- tietää, miten vastuullinen liiketoiminta edistää yrityksen kilpailukykyistä ja taloudellisesti kannattavaa strategisen ja operatiivisen tason toimintaa
- osaa kehittää organisaation vastuullista toimintaa.

Sisältö

Työelämälähtöisen Vastuullinen liiketoiminta -opintokokonaisuuden suorittanut opiskelija osaa käytännön tasolla edistää yrityksen kestäväen kehitystä edistäväen liiketoimintaa.

Tarkastelunäkökulma on sekä kansantaloudellinen että liiketaloudellisen perinteen mukainen organisaation näkökulma.

Opintokokonaisuuden laajuus on 12 op. Opintokokonaisuuteen liittyvät erilliset opintojaksot ovat Sosiaalisesti vastuullinen johtaminen, Ympäristöjohtaminen ja Ympäristötalous. Opintojaksojen sisältöjä integroidaan lopuksi työelämälähtöisessä projektityössä.

- Sosiaalisesti vastuullinen johtaminen, CSR4LLO44 , 3 op.
- Ympäristöjohtaminen, CSR4LLO29 , 3 op.
- Ympäristötalous, ECO4LLO25 , 3 op.
- Vastuullinen liiketoiminta -projektityö, CSR3LLO31 , 3 op.

Opintokokonaisuuden vastuopettaja

Satu Harkki, Tarja Jokinen

Vastuullinen liiketoiminta -projektityö

Tunnus: CSR3LLO31

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. ja 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Sosiaalisesti vastuullinen johtaminen (ENV4LLO44), Ympäristöjohtaminen (ENV4LLO29) ja Ympäristötalous (ECO4LLO25)

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa käytännössä kehittää yrityksen vastuullista liiketoimintaa
- hallitsee projektityön periaatteet.

Sisältö

Opiskelija suorittaa käytännönläheisen projektityön, jossa tavoitteena on soveltaa vastuullinen liiketoiminta -opintokokonaisuuteen liittyvien opintojaksojen aikana hankittua osaamista. Opiskelija voi keskittyä projektityössään johonkin vastuullisen toiminnan osa-alueeseen.

- Projektityön tekeminen

Työelämäyhteydet

Opintojakso toteutetaan kiinteässä yhteistyössä työelämän kanssa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 8 h

Itsenäinen työskentely 73 h

Opintojaksolla sovelletaan projektioppimista, joka tapahtuu yksilö- tai tiimityöskentelyllä ja tuotoksena syntyy projektikansio. Projektitöiden aiheet räätälöidään tapauskohtaisesti ottaen huomioon opiskelijoiden omat kiinnostuksen kohteet. Opiskelijat saavat koko projektin ajan yksilöllistä/ tiimikohtaista ohjausta sovitun aikataulun mukaisesti.

Vastuupettaja, opettajat

Tapio Mäenpää

Oppimateriaalit

Opiskelija hankkii materiaalin itsenäisesti kirjallisista lähteistä sekä kohdeorganisaatiosta.

Arviointiperusteet

Projektityö 100 %

Ympäristöjohtaminen

Tunnus: CSR4LL029

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. ja 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Suosituksena Kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu (ECO2LL032)

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää, miksi ympäristöjohtaminen on tärkeä osa organisaation yhteiskuntavastuullista

toimintaa

- osaa kehittää yrityksen ympäristövastuullista toimintaa
- tietää, mistä elementeistä ympäristöjärjestelmä koostuu
- kykenee osallistumaan organisaation ympäristöjärjestelmän kehittämistyöhön

Sisältö

Opintojakson tavoitteena on perehtyä ympäristöjohtamiseen käytännönläheisesti ympäristöjärjestelmän avulla. Opiskelija perehtyy ISO 14001 -ympäristöjärjestelmän sisältöön sekä käyttöön organisaation strategisen ja operatiivisen ympäristöjohtamisen työkaluna. Opintojaksolla teoria ja käytännön harjoitukset etenevät rinnakkain siten, että ympäristöjärjestelmän eri vaiheet käydään kohta kohdalta läpi case-yrityksen avulla. Opintojakso suoritetaan projektimuotoisesti tiimeissä tai yksilötyönä ja tuotoksena syntyy oppimiskansio.

Keskeiset aihealueet ovat:

- Yrityksen ympäristövaikutukset ja ekologisesti kestävä kehitys
- Ympäristöjohtaminen ja ympäristötietoinen organisaatio
- Ympäristöjohtamisen integroiminen yrityksen johtamisjärjestelmiin
- Ympäristöjohtamisen strateginen ja operatiivinen prosessi
- Miksi ISO 14001, EMAS tai Green Office ympäristöjärjestelmä?
- Ympäristöjärjestelmän toteuttamisen vaiheet
- Ympäristöystävälliset palvelut ja tuotteet
- Ympäristöjärjestelmän kriittinen tarkastelu osana yrityksen kilpailukykyistä ympäristöasioiden hoitamista.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla vierailee työelämän edustajia tai opintojaksolla suoritetaan työelämälähtöinen harjoitustyö. Työelämäyhteyksien tarkoituksena on syventää opiskelijoiden ympäristöjärjestelmiin liittyvää käytännön osaamista.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 22 h

Itsenäinen työskentely 59 h

Opintojaksolla sovelletaan yhteisöllistä projektioppimista, joka tapahtuu tiimityöskentelynä ja tuotoksena syntyy oppimiskansio sisältäen ympäristöjärjestelmän integrointiin liittyvän casen. Lähiopetuksen tarkoituksena on tukea casen etenemistä. Opiskelijat saavat koko opintojakson ajan tiimikohtaista ohjausta sovitun aikataulun mukaisesti.

Vastuopettaja

Satu Harkki, Tarja Jokinen

Oppimateriaalit

Ketola, T. (toim.) 2004. Yritysten ympäristöjohtaminen, päämäärät, käytännöt ja arviointi. Turun kauppakorkeakoulun julkaisuja sarja B-2:2004. Luvut: 3 - 8, 11 - 14

Pesonen, H-L. & Hämäläinen, K. & Teittinen, O. 2005. Ympäristöjärjestelmän rakentaminen - suunnittelu, toteutus ja seuranta

Weiss, P. & Bentlange J. 2006. Environmental management systems and certification. The Baltic

University Press.

Arviointiperusteet

Tentti 30 %

Oppimiskansio 70 %

Opiskelijat osallistuvat kaikkien oppimiskansioiden vertaisarviointiin. Muiden tuotoksiin tutustuminen sekä niiden kriittinen arviointi on keskeinen oppimisen elementti.

Kulttuuri ja käyttäytyminen

<<<

Lukuvuonna 2009 - 2010 tarjonnassa ei ole seuraavia opintojaksoja:

* Kirjallisuus

* Maailmankuva ja kulttuuri

Euroopan talous- ja kulttuurihistoria

Tunnus: CUL4LLO21

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. - 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Opintojakso on tarkoitettu kaikille opiskelijoille ilman lähtötasovaatimuksia.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- syventää Euroopan kulttuuri- ja talouselämän tuntemustaan. Näkökulmana on kehityslinja Wienin kongressista Euroopan unioniin
- omaa edellytykset tietämyksensä perusteella keskustella Euroopan talouteen ja kulttuuriin liittyvistä aiheista vuorovaikutustilanteissa, jotka edellyttävät maanosamme talouden ja kulttuurin perustietojen hallintaa.

Sisältö

Euroopan talous- ja kulttuurielämä Wienin kongressista 1900-luvun lopulle. Opintojaksolla tarkastellaan Eurooppaa monikulttuurisena kokonaisuutena sekä Euroopan asemaa maailman taloudessa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 28 h
Etäopetus 52 h

Opiskelija kirjoittaa etätehtävänä parityönä esseen opintojakson alussa sovitusta Euroopan talouden kehitykseen liittyvästä aiheesta.

Vastuopettaja

Markku Komulainen

Oppimateriaalit

Mikkeli, Heikki 1994. Euroopan idea: Eurooppa-aatteen ja eurooppalaisuuden pitkä historia (valikoiduin osin)

Mikkeli, Heikki et al. 1998. Westfalenista Amsterdamiin: nykyaika, historia, EU. Edita. (Verkkójulkaisu)

Pihkala, Erkki 2008. Yhdentyvä Eurooppa: Euroopan unionin taloushistoria. SKS (valikoiduin osin)

Opettajan verkkoaineisto Blackboard-oppimisympäristössä.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 60 %
Etätehtävä 40 %

Arviointi perustuu koemenestykseen, esseetehtävään ja sen suulliseen raportointiin sekä osallistumisaktiivisuuteen.

Suomen talous- ja kulttuurihistoria

Tunnus: CUL4LLO15

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. - 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Opintojakso on tarkoitettu kaikille opiskelijoille ilman lähtötasovaatimuksia.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- syventää Suomen kulttuuri- ja talouselämän tuntemustaan. Näkökulmana on kehityslinja autonomian ajan Suomesta itsenäisyyden ajan Suomeen ja Euroopan unionin jäsenyyteen
- omaa edellytykset tietämyksensä perusteella keskustella maamme talous- ja kulttuurielämään liittyvistä aiheista vuorovaikutustilanteissa, jotka edellyttävät Suomen talouden ja kulttuurin perustietojen hallintaa.

Sisältö

- Suomen talous- ja kulttuurielämän keskeiset kehityslinjat autonomian ajan alusta 1900-luvun lopulle.

Opintojaksolla tarkastellaan autonomian ja itsenäisyyden ajan Suomen talouselämää ja talouspolitiikkaa, teollisuuden syntyä ja kehittymistä, kauppasuhteita Venäjälle/Neuvostoliittoon/Venäjälle ja Länsi-Eurooppaan, maataloutta ja maatalouspolitiikkaa, pohjoismaista hyvinvointiyhteiskuntaa ja Suomen liittymistä Euroopan unioniin: kotiseututunteesta kansallistunteeksi, kansallistunteesta itsenäisyyteen ja sen puolustamiseen, sopeutuminen 2. maailmansodanjälkeiseen Eurooppaan. Lisäksi jaksolla tutustutaan autonomian ja itsenäisyyden ajan kulttuurielämän virtauksiin.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 28 h

Etäopetus 52 h

Opiskelija kirjoittaa etätehtävänä parityönä esseen kurssin alussa sovitusta Suomen taloushistoriaan liittyvästä aiheesta.

Vastuupettaja

Markku Komulainen

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Ateneum opas, toimittaja Timo Huusko. 2007

Kuisma, Markku. 2009. Suomen poliittinen taloushistoria 1000 - 2000. Helsinki. Siltala

Pihkala, Erkki 2001. Suomalaiset maailmantaloudessa keskiajalta EU-Suomeen. SKS (valituin osin)

Vartia, Pentti & Ylä-Anttila, Pekka 2003. Kansantalous 2028. Taloustieto (sivut 57 - 124; luku 3: Kansallinen kasvu- ja sivistysprojekti: talouden ja yritysrakenteen muutokset 1860 - 2002)

Verkkoaineistot:

Agricola Suomen historiaverkko - historian äärellä - Suomen historian tapahtumia, dokumentteja ja artikkeleita kronologisesti järjestettynä osoitteessa <http://www.utu.fi/agricola/hist/kronologia>

Valtion taidemuseo. Suomen taiteen museo - tyylikausien mukaan romantiikasta 1960-luvulle osoitteessa <http://www.fng.fi/fng/html4/fi/ateneum/collecti/period/default.htm>

Opettajan verkkoaineisto Blackboard-oppimisympäristössä.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 60 %

Etätehtävä 40 %

Arviointi perustuu tenttimenestykseen, esseetehtävään ja sen suulliseen raportointiin sekä osallistumisaktiivisuuteen.

Laskentatoimi ja rahoitus

<<<

Ulkoisen laskentatoimi

Lukuvuonna 2009 - 2010 tarjonnassa ei ole seuraavia opintojaksoja:

- * Kirjanpidon ja tilinpäätöksen jatkokurssi
- * Yritysverotus
- * Tilinpäätössuunnittelu ja yritysjärjestelyt

Rahoitus

Lukuvuonna 2009 - 2010 tarjonnassa ei ole seuraavia opintojaksoja:

- * Pankki- ja vakuutusliiketoiminta
- * Rahoitussuunnittelu ja kansainvälinen rahoitus

Bank Management -kirjatentti

Tunnus: ACC4LLO41

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Pakolliset rahoituksen ja laskentatoimen kurssit.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- hallitsee pankkitoiminnan ansaintalogiikan
- kykenee analysoimaan pankkien tulos- ja tasekehitystä.

Sisältö

- Pankkien tuottorakenne

- Pankkien taserakenne
- Pankkien likviditeettiasema
- Pankkitoiminnan riskienhallinta.

Oppimismenetelmät

Itsenäinen opiskelu noin 80 tuntia
Opintojakso suoritetaan kirjatenttinä.

Vastuuopettaja

Irene Uusitalo

Oppimateriaalit

Hempel & Simonson 1999. Bank Management. Text and cases. John Wiley & Sons, INC. Part 1 - 3.

Arviointiperusteet

Kirjatentti

Budjetointi ja kannattavuuslaskenta

Tunnus: ACC4LLO43

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Laskentatoimen runkokurssi ACC1LLO31

Oppimistavoitteet

Sisäisen laskentatoimen osaamisen syventäminen ja opiskelijan ammatillisen kasvun edistäminen siten, että hän kykenee toimimaan sekä yksin että ryhmässä erityisesti

- budjetoinnin,
- tuotelaskennan ja
- toimintolaskennan alueella.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa käyttää budjettia toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa, sekä laatia osa- ja pääbudjetteja
- tuntee budjetointimenetelmät ja on selvillä budjetoinnin käyttäytymisvaikutuksista
- kykenee selvittämään ja raportoimaan eri laskentakohteiden kustannuksia.

Sisältö

Opintojaksolla käsitellään osittain samoja asioita kuin sisäisen laskennan opintokokonaisuudessa,

joten se sopii opiskelijalle, joka on valinnut jonkin muun opintokokonaisuuden, mutta haluaa lisätä sisäisen laskennan osaamistaan. Opiskelu ja oppiminen tapahtuu lähiopetustunneilla käsiteltävän aiheen alustuksen, siitä käytävän keskustelun ja harjoitusten sekä itsenäisesti tehtävien kotiharjoitusten avulla.

Lähtökohtana on liikeyrityksen moniulotteinen kustannus- ja kannattavuustarkastelu.

Aihealueina ovat

- Tuotelaskenta
- Vastuualuelaskenta
- Toimintolaskenta
- Budjetointi, sen vaiheet ja menetelmät sekä vaikutus organisaatiossa.”

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus, tehtävien käsittely ja tentti 24 h

Itseohjautuvaa opiskelua, harjoitustehtävien laadintaa tunneille sekä tenttiin valmistautumista 57 h.

Vastuuopettaja

Markku Eerola

Oppimateriaalit

Neilimo & Uusi-Rauva 2005 tai uudempi. Johdon laskentatoimi. Edita

Muu opettajan ilmoittama materiaali.

Arviointiperusteet

Tentit 80 %

Etätehtävät 20 % (suoritettava hyväksytysti ennen koetta)

Henkilöverotus

Tunnus: ACC4LLO45

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Oikeuden perusteet LAW1LLO20

Verotusmenettely ACC4LLO44

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- saa perustiedot henkilöverotuksesta voidakseen omaksua valmiudet toimia verohallinnon tehtävissä tai muissa työyhteisöissä verotusasioiden ammattitehtävissä.

Sisältö

Opintojaksolla annetaan kokonaiskuva henkilöverotuksesta. Opintojakson kouluttaja on verohallinnon asiantuntija.

Aihealueet

- Tuloverojärjestelmän pääpiirteet
- Yleinen ja rajoitettu verovelvollisuus
- Ansio- ja pääomatulojen veronalaisuus sekä niistä tehtävät vähennykset
- Tulon jakaminen ansio- ja pääomatuloksi.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsitellään työelämälähtöisiä oppimistehtäviä ja analysoidaan tuomioistuimessa käsiteltyjä oikeustapauksia.

Kansainvälisyys

Opintojaksolla käsitellään kansainvälisen verotuksen peruskysymyksiä, kuten yleistä ja rajoitettua verovelvollisuutta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää yhden opintojakson.

Yksi kirjallinen tentti 2 h

Lähiopetus 18 h

Itseohjautuvaa opiskelua, harjoitustehtävien laadintaa sekä kokeeseen valmistautumista 61 h

Vastuuopettaja, opettaja/t

Projektipäällikkö, KTT Timo Räbinä

Marjukka Laine

Oppimateriaalit

Andersson, Edward – Linnakangas, Esko: Tuloverotus. 2006

Keskeinen säädösaineisto tulo- ja varallisuusverotuksesta.

Arviointiperusteet

Tentti 100 %

Johdon laskentatoimi ja taloudellinen päätöksenteko

Tunnus: ACC4LLO12
Laajuus: 5 op (135 h)
Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Liiketalouden pakolliset perusopinnot
Taulukkolaskennan (Excel) kohtuullinen hallinta
Liiketalouden kvantitatiiviset menetelmät suositeltava

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää yrityksen johdon päätöksentekotilanteisiin liittyvän epävarmuuden
- osaa laatia erilaisiin ongelmatilanteisiin tietokoneavusteisia simulointimalleja epävarmuuden ja riskin hallitsemiseksi

Sisältö

Välineet ja menetelmät liikkeenjohdollisen päätöksenteon analysointiin. Yrityksen johdon päätöksentekoon kuuluvissa käytännön päätöksentekotilanteissa rakennetaan tietokoneavusteisia päätöksentekomalleja.

- Epävarmuuden ja riskin mallintaminen
- Päätöksenteko varmuuden, epävarmuuden, riskin ja konfliktin vallitessa
- Simulointimallit investointilaskelmissa
- Päätöspuut
- Päätösmatriisit
- Verkkoteoria
- Varastoteoria
- Kuljetusongelmat
- Jonoteoria
- Peliteoria.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 44 h
Etäopetus 76 h

Vastuopettaja

Seppo Kinkki

Oppimateriaalit

Luennot ja muu jaettava materiaali.

Opintojakso ei sisällä mitään erityisesti luettavia kirjoja eikä niitä myöskään tentitä erikseen. Tentti koostuu johdon päätöksentekoon kuuluvista päätöksentekotilanteista, joihin on löydettävä perusteltu ratkaisu päätöksenteon tueksi. Opintojaksoon sisältyviä asioita käsitellään mm. seuraavissa teoksissa:

Aho, Teemu. Investointilaskelmat. Weilin & Göös.

Berglund & Hallden. Mitä on operaatioanalyysi. Weilin & Göös.

Haapanen, Mikko & Oksanen, Reijo. Kuljetustalous. Ekondata Oy.

Jääskeläinen, Veikko. Lineaarinen ohjelmointi ja budjetointi. Weilin & Göös.

Jääskeläinen & Kallio. Strateginen suunnittelu. Sininen kirja Oy.

Taylor, B. W. 2002. Introduction to Management Science. Prentice Hall. • Taylor III, Bernard W. 2004. Introduction to Management Science.

Yates & Cadle 1996. Project Management for Information Systems. Pitman.

Arviointiperusteet

Tentti

Etätehtävien hyväksyty (> 50 %) suorittaminen

Johdannaisinstrumentit

Tunnus: ACC4LLO33

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Pakolliset laskentatoimen opintojaksot

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää johdannaismarkkinoiden tarjoamat mahdollisuudet
- osaa käyttää johdannaisinstrumentteja erilaisissa riskienhallintatilanteissa
- hallitsee johdannaisten kirjanpitokäsittelyn perusteet
- kykenee kasvamaan johdannaisten käytön asiantuntijaksi.

Sisältö

- Johdannaisten perusteet
- Osakejohdannaisten strategiat
- Osakejohdannaisten hinnoittelu
- Korkojohdannaisten strategia
- Valuuttajohdannaisten strategiat
- Optioiden herkkyysanalyysi
- Johdannaisten kirjanpitokäsittely.

Vastuuopettajat

Irene Uusitalo
Tarja Aho (kirjanpito)

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää kaksi periodia.
Lähiopetus 44 h (4 h/vko)
Etäopetus 126 h

Teoria ja case-harjoitukset vuorottelevat. Etäopiskelussa opiskelijat suorittavat hyväksytysti neljän oppimistehtävän kokonaisuuden.

Oppimateriaalit

Hull, John C. 2009 (seventh edition). Options, futures & other derivatives. Prentice Hall International Inc.

OMX 2008. Opi optiot.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti jakson lopussa 60 %
Etätehtävien hyväksytyt suorittaminen 40 %

Konsernitilinpäätös

Tunnus: ACC4LLO05
Laajuus: 6 op (162 h)
Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kirjanpidon ja tilinpäätöksen tuntemus

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää konsernitilinpäätöstä koskevat kirjanpitolain säännökset
- hallitsee konsernitilinpäätöksen laadinnan keskeiset periaatteet, jotka muodostavat perustan ammatilliselle kasvulle käytännön työtehtävissä

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään konsernitilinpäätöksen laadintaan kirjanpitolain säännösten mukaisesti.

- Mikä on konserni?
- Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus
- Konsernitilinpäätöksen sisältö

- Konzernin sisäisten liiketapahtumien eliminointi
- Keskinäisen omistuksen eliminointi, vähemmistöosuuden erottaminen
- Ulkomaisen tytäryrityksen yhdistely
- Osakkuusyrityksen käsittely konsernitilinpäätöksessä
- Konzernirakenteen muutokset.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää kahden jakson ajan.

Lähiopetus 4 h/vk 12 viikon aikana, yhteensä 48 h.
Itsenäinen opiskelu (harjoitustehtävät, kirjallisuuteen perehtyminen, tenttiin valmistautuminen) yhteensä 114 h.

Lähiopetustunneilla käsitellään konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyvät keskeiset asiat käyttäen toiminnallista luento-opetusta. Asioiden oppimisessa itsenäinen harjoitustehtävien ratkaiseminen on ensiarvoisen tärkeää.

Vastuuopettaja

Helena Pukkila

Oppimateriaalit

Mäkelä, Lotta & Reponen, Marko & Pohjonen, Sari: Konsernitilinpäätöksen laatiminen. WSOYpro. 2005

Alhola, Kari & Koivikko, Arne & Rätty, Päivi 2003. Konsernitilinpäätös ja IAS. WSOY

Englund, Tomi & Prepula, Eero & Riistama, Veijo & Tuokko, Yrjö 2005. Konsernitilinpäätös kirjanpitolaian mukaan. WSOY

Tomperi, Soile 2008 tai uudempi. Kehittyvä kirjanpitotaito. Edita

Tomperi, Soile 2008 tai uudempi. Kehittyvä kirjanpitotaito. Harjoituskirja. Edita.

Arviointiperusteet

Tentti 70 %

Harjoitukset 30 %

Laskentatoimen runkokurssi

Tunnus: ACC1LLO31

Laajuus: 8 op (216 h)

Ajoitus: 2. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

tyyppi: pakollinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tietää, mitkä ovat laskentatoimen tehtävät
- osaa suunnitella erityisesti palvelu- ja markkinointiyrityksen toimintaa ja analysoida näiden yritysten kannattavuutta
- osaa hoitaa talousyksikön kirjanpitotehtäviä ja ratkaista tilinpäätöksen laadintaan liittyviä ongelmia
- ymmärtää sekä yrityksen tilinpäätöksen laatijana että tulkitsijana tilinpäätöksen laadintaperiaatteet.

Sisältö

Opintojaksolla pyritään edistämään tradenomin ammatillista kasvua käymällä läpi sisäisen ja ulkoisen laskentatoimen ydinalueet ja käsitteet. Käsitteiden sisäistäminen vie aikansa, joten harjoitustehtävien itsenäinen ratkaiseminen ja aktiivinen osallistuminen ovat edellytyksiä kursilla menestymiseen.

- Kustannuskäsitteet ja kustannusten merkitys päätöksenteossa,
- Katelaskenta ja sen sovelluksia
- Lyhyen tähtäyksen vaihtoehtolaskelmia
- Palvelu- ja markkinointiyrityksen budjetointi
- Eri yritysmuotoihin liittyvät kirjanpito- ja tilinpäätöskysymykset
- Arvonlisäveron kirjanpitokäsittely
- Tilinpäätöksen laadintaan liittyvät kysymykset
- Kirjanpidon tuloslaskennan ja verottajan tuloslaskennan yhteys
- Välittömän verotuksen perusteet
- Kirjanpidon tekniikka.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 64 h: luennot, etätehtävien käsittely

Etäopiskelu 152 h: lähinnä yksilöteinä suoritettavia operatiivisen laskennan laskutehtäviä ja kahdenkertaisen kirjanpidon kirjaus- ja tilinpäätöstehtäviä

Vastuopettaja

Markku Eerola

Oppimateriaalit

Jyrkkiö & Riistama 2000 tai uudempi. Laskentatoimi päätöksenteon apuna. WSOY

Tomperi, Soile 2008. Käytännön kirjanpito. Oy Edita Ab

Tomperi & Keskinen 2008. Käytännön kirjanpito. Harjoituskirja. Oy Edita Ab

Muu opettajan ilmoittama materiaali.

Arviointi

Tentit 60 - 70 %

Etätehtävät ja kurssiaktiivisuus 30 - 40 %

Rahoituksen opintokokonaisuus

Tunnus: ACC3LLO27

Laajuus: 12 op (324 h)
Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Rahoituksen perusteet ACC2LL013
Laskentatoimen runkokurssi ACC1LL031

Huom! Opintojakso korvaa sisällöllisesti opintojaksot

- ACC4LL015 Sijoitustoiminta ja arvopaperimarkkinat sekä
- ACC4LL014 Rahoitussuunnittelu ja kansainvälinen rahoitus.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee yrityksen rahoituksen suunnitteluprosessin osana yritystoiminnan suunnittelua
- tunnistaa rahoitusriskit ja hallitsee keskeiset suojautumismenetelmät
- osaa laatia rahoitusbudjetteja eri ajanjaksoille
- kykenee toimimaan arvopaperimarkkinoilla sijoittajana
- tuntee pääasialliset sijoitusinstrumentit
- osaa työskennellä ryhmässä rahoitus-/sijoitusongelman ratkaisemiseksi.

Sisältö

- Rahoitussuunnittelu osana yrityksen toimintaa
- Rahoitus- ja sijoitusvaihtoehtojen analysointi
- Kansainvälinen kansakäyminen ja sen vaikutus yrityksen rahoitusratkaisuihin
- Kehittyvien rahoitusmarkkinoiden yrityksille tarjoamat mahdollisuudet, esim. Venture Capital -toiminta
- Arvopapereiden tuottotavoitteen asettaminen
- Arvopapereiden arvonmääritys
- Arvopaperisalkun hallinta.

Työelämäyhteistyö

Opintojakson olennainen osa on työelämästä saatavien todellisten rahoitus- ja sijoituskysymysten analysointi ja ratkaisuvaihtoehtojen tuottaminen. Kukin ryhmä hoitaa pääosin itsenäisesti yhteydenpidon ja yhteistyöyritysten kontaktien luonnin.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 70 - 80 h (luennot, projektien käsittely) Päivätoteutuksessa 4 - 6 h/vko, iltatoteutuksessa 4 - 8 h/vko.
Itsenäinen työskentely 244 - 254 h (15 h/vko).

Vastuopettajat

Pekka Palomäki
Irene Uusitalo

Oppimateriaalit

Knüpfer-Puttonen 2007. Moderni Rahoitus. WSOY

Nikkinen, Jussi & Rothovius, Timo & Sahlström, Petri 2002. Arvopaperisijoittaminen. WSOY

Muu ohjaajien osoittama ajankohtaismateriaali.

Arviointiperusteet

Projektiraportti ja aktiivinen osallistuminen raporttien käsittelyyn 70 %
Tentti 30 %

Rahoituksen perusteet

Tunnus: ACC2LLO13

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Laskentatoimen runkokurssi ACC1LLO31

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää rahoituksen merkityksen yritystoiminnassa
- ymmärtää rahoitusmarkkinoiden rakenteen
- osaa vertailla investointivaihtoehtoja
- osaa laskea sitoutuvan käyttöpääoman määrää
- tuntee Suomen rahoitusmarkkinoiden erityispiirteet

Sisältö

Opintojaksolla selvitetään yrityksen rahoitustarvetta, tarkastellaan rahoituskustannusten muodostumista, rahoituksen suunnittelua sekä rahoitusmarkkinoiden toimintaperiaatteita luento-opetuksen, laskuharjoitusten ja ryhmätöiden avulla.

- Rahoituksen merkitys osana yritystoimintaa
- Investointivaihtoehtojen vertailu
- Käyttöpääoma ja sen analysointi
- Rahoitusmarkkinoiden tehtävät ja toiminta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 30 h (luennot, etätehtävien käsittely) 4 h/vko

Etäopetus 51 h (tenttiin valmistautumista, etätöiden laadintaa) 6 h/vko

Opintojaksolla oppiminen tapahtuu lähiopetuksessa opettajavetoisina luentoina, itsenäisenä

etäopiskeluna sekä etäopiskelutehtävien käsittelynä lähiopetusjakson aikana.

Vaihtoehtoiset suoritustavat

Vaihtoehtoisena verkkototeutus, jossa ei ole lähiopetusta, sisältö identtinen.

Vastuuopettaja, opettaja/t

Pekka Palomäki, Tarja Aho, Irene Uusitalo, Juhani Ylikerälä

Oppimateriaalit

Leppiniemi, J. 2009. Rahoitus. Helsinki: WSOY.

Arviointiperusteet

Tentti: luennot ja kirjallisuus 70 % (2 h)

Etätehtävät 30 % (ryhmätyönä laadittava alustus ja yksilötyönä laskuharjoitukset, iltatoteutuksissa ryhmätyötä voidaan korvata osittain pari-/yksilötyönä)

Verkkototeutuksessa tehtävät 60 %, Blackboard-testi 40 %

Sijoitustoiminnan kirjallisuustentti

Tunnus: ACC4LLO40

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Opetuskieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kirjallisuustentti on tarkoitettu jatkokurssiksi Sijoitustoiminta ja arvopaperimarkkinat (ACC4LLO15) -opintojaksolle.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- tutustuu unikkiin osakemarkkina-analyysiin
- hallitsee sijoitusrahaston kehityksen mittaamisen
- hallitsee arvopaperisijoittajan/-säästäjän verotuksen.

Sisältö

- New Finance -teoria
- Rahastojen analysointi
- Osinkojen, korkojen, vuokrien ja luovutusvoittojen verotus

Opetus- ja oppimismenetelmät

Itsenäinen opiskelu noin 80 tuntia.

Opintojakso suoritetaan kirjatenttinä.

Vastuopettaja

Irene Uusitalo

Oppimateriaalit

Haugen Robert A. 2010. The New Finance. Overreaction, Complexity, and their Consequences. 4th Edition. Prentice Hall.

Korpela, Vesa 2008. Sijoittajan verokirja. Verotieto Oy

Puttonen, Vesa & Repo, Eljas 2007. Miten sijoitan rahastoihin. WSOY.

Arviointiperusteet

Kirjatentti

Sijoitustoiminta ja arvopaperimarkkinat

Tunnus: ACC4LLO15

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Rahoituksen perusteet ACC2LLO13

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- kykenee toimimaan arvopaperimarkkinoilla sijoittajana
- tuntee pääasialliset sijoitusinstrumentit
- osaa muodostaa ja hallita sijoitusportfolioita.

Sisältö

- Arvopaperimarkkinoiden rakenne ja toiminta
- Sijoituspäätöksen tekemisessä käytettävät menetelmät
- Sijoitusinstrumenttien tuotot ja riskit
- Arvopaperimarkkinalaki.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää yhden jakson.

Lähiopetus 24 h (4 h/vko)

Etäopetus 56 h

Luennolla esitetään keskeiset sijoitustoiminnan käsitteet ja teoriat sekä tehdään sijoittamiseen liittyviä harjoituksia.

Itsenäinen työskentely koostuu kirjallisuuteen ja lähdeaineistoon tutustumisesta ja projektiraportin laadinnasta

Vastuuopettaja

Irene Uusitalo

Oppimateriaalit

Nikkinen, Jussi & Rothovius, Timo & Sahlström, Petri 2002. Arvopaperisijoittaminen. WSOY

Karjalainen Jaakko, Laurila Olli, Parkkonen Jarmo 2008. Arvopaperimarkkinalaki, Talentum.

Arviointiperusteet

Tentti 60 %

Projektiraportti 40 %

Sisäisen laskennan opintokokonaisuus

Tunnus: ACC3LL028

Laajuus: 12 op (324 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Yritystoiminta verkostoituneessa tietoyhteiskunnassa

Laskentatoimen runkokurssi

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on syventää sisäisen laskennan osaamista ja edistää työelämäyhteyksiä.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää kannattavuuden suunnittelua ja seuranta yritystoiminnan eri tasoilla ja eri toimialoilla
- kykenee ratkaisemaan laskentaongelmia käytännössä eri tilanteissa
- parantaa tiimityöskentelyn taitoja
- luo työelämäyhteyksiä.

Sisältö

Opintojaksolla opitaan talouden suunnittelun välineet ja menetelmät sekä niiden kehittäminen ja opitaan analysoimaan yrityksen kannattavuutta operatiivisella tasolla käytännön tilanteisiin. Opintojakso sisältää tiimityöskentelynä tehtävän laajemman yrityskohtaisen projektityön. Projektityön tavoite on soveltaa teoriaa käytännössä ja arvioida opitun toimivuutta yrityksessä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 80 h
Etätehtävät ja projektityö 240 h

Vastuuopettajat

Jaana Melamies, Markku Eerola

Oppimateriaalit

Alhola & Lauslahti 2000. Laskentatoimi ja kannattavuuden hallinta. WSOY

Hornngren, Charles T. & Foster, George & Datar, Srikant M. 2006. Cost accounting. Prentice Hall

Neilimo & Uusi-Rauva 2001. Johdon laskentatoimi. Edita

Opettajan osoittama muu materiaali

Arviointiperusteet

Etätehtävät 20 %

Tentti 40 %

Projekti 40 %

Tilintarkastus 1

Tunnus: ACC4LLO20

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kirjanpidon, tilinpäätöksen ja verotuksen opinnot sekä yhtiöoikeuden opinnot

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- on saanut tieto- ja taitoperustan itsenäisiin pienten ja keskisuurten yritysten tilintarkastustehtäviin
- pystyy toimimaan tilintarkastajan apulaisena
- pystyy hankkimaan tietoa ja soveltamaan sitä yritystoiminnan käytännön ongelmatilanteissa.

Sisältö

- Tilintarkastaja ja tilintarkastus
- Tilintarkastajan tehtäväalueet
- Tilintarkastustekniikka

- Raportointi
- Toimintaa ohjaavat normit ja suositukset.

Työelämäyhteydet

Käytännön tilintarkastustilanneongelmia hankitaan tilintarkastajilta, yrityksiltä ja tilitoimistoilta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 56 h

Itsenäinen opiskelu 106 h

Lähiopetuksessa harjaannutaan laintulkintaan ja soveltamiseen. Ryhmätyönä toteutetaan tiedonhankintatehtäviä.

Vastuopettaja

Antti Koskinen KHT

Oppimateriaalit

Horsmanheimo Pasi, Steiner Maj-Lis, 2002. WSOY

Ammattilehtien artikkelit

KHT-Media Oy:n julkaisut

Arviointiperusteet

Harjoitustyöt 30 %

Kirjallisuustentti 70 %

Ryhmätyöt arvioidaan tietosisällön kattavuuden ja ajantasaisuuden perusteella. Kirjallisuustentti sisältää lainsäädännön tulkintaa ja soveltamista tilintarkastuksessa sekä tilintarkastustekniikan perusteisiin liittyviä tehtäviä.

Tilintarkastus 2

Tunnus: ACC4LLO20

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Tilintarkastuksen peruskurssi (ACC4LLO20)

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- saa tieto- ja taitoperustan tilintarkastuksen
  - käytäntöön
  - tilintarkastustekniikkaan
  - työskentelytapoihin
  - ongelmiin.

Sisältö

- Tilintarkastustekniikka
- Tilintarkastajan työpaperit
- Tilintarkastuksen raportointi

Ryhmä- ja projektityönä suoritetaan pk-yrityksen tilintarkastus tosite-, tilinpäätös- ja muun materiaalin perusteella.

Työelämäyhteydet

Tilintarkastusmateriaalin hankitaan joko opiskelijan omasta toimintaympäristöstä tai vastuuopettajan toimesta. Tarpeen ja/tai tilanteen mukaan ollaan yhteydessä myös kirjanpidon ja tilinpäätöksen toteuttajaan sekä kohdeyritykseen lisätiedon ja haastattelun muodossa. Kohdeyritykselle raportoidaan tehdystä (harjoitus)tilintarkastuksesta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 30 h
Ohjattu ryhmätyöskentely 26 h
Itsenäinen tiedonhankinta ja ryhmätyöskentely 106 h

Opiskelumuotona on itseoppiminen, havainnointi, tilintarkastustilanteiden analysointi ja raportointi.

Vastuuopettaja

Antti Koskinen KHT

Oppimateriaalit

Sähköiset tietolähteet kuten Finlex, Wsoypro, KILA, KVL, KHO
Ammattilehtien artikkelit
KHT-Media Oy:n julkaisut

Arviointiperusteet

Ryhmätyöt ja niiden raportointi 100 %
Itsearviointi tapahtuu prosessikuvauksen ja raportoinnin avulla, miten suunnitelma on toteutettavissa (keskustellen).
Tilintarkastustehtävä arvioidaan osina: suunnittelu, toteutus, dokumentointi ja raportointi.
Kohteina ovat kattavuus, tekniikka, analyyttisyys, selkeys ja olennaisuus.

Treasury-toiminnot

Tunnus: ACC4LLO22
Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Pakolliset laskentatoimen opintojaksot.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tunnistaa yritystoiminnan riskit
- tietää riskien suojautumiskeinot
- osaa tehdä rahamarkkinaoperaatioita käytännössä
- kykenee kasvamaan yrityksen varainhallinnan asiantuntijaksi.

Sisältö

- Risk management
- Valuuttakauppa
- Valuuttariskien tunnistaminen ja hallinta
- Korkoriskien tunnistaminen ja hallinta
- Luottoriskien hallinta
- Konsernirahoitus.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää yhden jakson.
Lähiopetus 24 h (4 h/vko)
Etäopiskelu 57 h

Luennolla esitellään keskeiset yrityksen varainhallinnan käsitteet ja asiat sekä ratkaistaan varainhallinnan tehtäviä. Opintojakson aikana suoritetaan yhdet arvosteltavat harjoitustehtävät.

Vastuuopettaja

Irene Uusitalo

Oppimateriaalit

Luentomateriaali:
Cooper, Robert 2004. Corporate Treasury and Cash Management. Palgrave Macmillan.
Ammattilehtien artikkelit

Arviointiperusteet

Arvosteltavat harjoitustehtävät ja tentti on suoritettava hyväksytysti.
Arvosana muodostuu siten, että tentin paino on 60 % ja tehtävien 40 %.

Ulkoisen laskentatoimen

opintokokonaisuus

Tunnus: ACC3LLO49

Laajuus: 14 op (378 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Laskentatoimen runkokurssi ACC1LLO31

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee erilaisten yhteisöjen tilinpäätöksen tekemiseen, verotukseen ja kirjanpitoon liittyvät erityispiirteet sekä osaa ratkaista niihin liittyviä ongelmia
- osaa laatia itsenäisesti kirjanpidon atk:lla
- osaa soveltaa välitöntä ja välillistä verotusta koskevaa lainsäädäntöä eri laskentatilanteissa, kirjanpito- ja tilinpäätöstilanteissa
- osaa tehdä tilinpäätöksen tekemiseen liittyviä laskelmia erilaisten tilinpäätösratkaisujen seurauksista

Sisältö

Tämän opintokokonaisuuden teoria-aines muodostuu kolmesta opintojaksosta: kirjanpidon ja tilinpäätöksen jatkokurssista, yritysverotuksesta sekä tilinpäätössuunnittelusta ja yritysjärjestelyistä. Opintokokonaisuuden suorittaja ei voi saada erillisiä suorituksia em. kolmesta opintojaksosta.

Opintojaksolla perehdytään kirjanpidon erityiskysymyksiin ja tilinpäätöksen tekemisen yksityiskohtiin. Lisäksi syvennetään välittömän ja välillisen verotuksen tuntemusta sekä suunnitellaan tilinpäätöksen tekemistä erilaiset tulos- ja veroseuraamukset huomioon ottaen.

Opintojakson etätyöt sisältävät muun muassa tositeperusteisen kirjanpityön laatimisen atk:lla ja tähän perustuvan virallisen tilinpäätöksen ja veroilmoituksen laatimisen. Etätyönä laaditaan lisäksi selvityksiä hyvästä kirjanpitytavasta tai muista ajankohtaisista käytännön laskentatoimen tai yritysverotuksen kysymyksistä.

Opintojakson keskeisen sisällön muodostavat:

- Osakeyhtiön tilinpäätös
- Tilinpäätöksen liitetiedot
- IAS/IFRS-tilinpäätöksen perusteet
- Muu tilinpäätösnormisto
- Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiön kirjanpitynäkökohdat.

Yritysverotusasioista käsitellään

- Arvonlisäverotus
- Yrityksen ja sen omistajan tuloverotus

Tilinpäätössuunnittelun osalta käydään läpi

- Tulokseen vaikuttamiskeinot
- Vaihtoehtoiset tilinpäätösratkaisut
- Yritysrakenteiden muutokset.

Keskeiseen sisältöön kuuluu myös atk-pohjaiseen kirjanpitoon perustuvan tilinpäätöksen laatiminen.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 100 h

Etätyöt, harjoitukset ja itsenäinen opiskelu 278 h

Lähiopetus

- Opintojakson alueeseen kuuluvan teorian läpikäynti
- Tehtävien ratkaisua ja selitystä
- Pienryhmätöitä
- Etätehtävien läpikäynti ja selitys
- Yksilötyönä tehtävä atk-kirjanpito, josta osa tehdään lähiopetusaikana ja osa omalla ajalla (etätyötä)

Etäopiskelu

- Tehtävien ratkaisua
- Kurssikirjallisuuteen perehtymistä
- Atk-kirjanpidon ja tilinpäätöksen tekemistä.

Vastuuopettaja, opettajat

Lauri Silvasti
Helena Pukkila

Oppimateriaali

Tomperi, Soile 2009. Käytännön kirjanpito. Edita

Tomperi 2009. Kehittyvä kirjanpitotaito. Edita

Tomperi 2009. Kehittyvä kirjanpitotaito. Harjoituskirja. Edita

Tomperi 2007. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. WSOY

Opettajan opintojakson alussa ilmoittama tosiesitys-harjoitus

Ammattilehtien artikkeleita.

Arviointiperusteet

Harjoitukset ja etätyöt 35 - 45 %

Tentit 55 - 65 %

Arvosanan saanti opintojaksosta edellyttää molempien välikokeiden suorittamista hyväksytysti ja atk-kirjanpidon tekemistä. Etä- ja harjoitustöiden osalta arviointiin vaikuttaa sekä töiden tehty määrä että ratkaisujen laatu.

Verotusmenettely

Tunnus: ACC4LLO44

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Laskentatoimen runkokurssi ACC1LLO31

Oikeuden perusteet LAW1LLO20

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- saa perustiedot verotusmenettelystä voidakseen omaksua valmiudet toimia verohallinnon tehtävissä tai muissa työyhteisöissä verotuksen ammattitehtävissä.

Sisältö

Opintojaksolla annetaan kokonaiskuva verotusmenettelystä.

Aihealueet:

- Verotuksen toimittamisen yleiset periaatteet verotusmenettelylain mukaan
- Verotusmenettelyn erityiskysymykset
  - Rekisteröinti- ja ilmoitusmenettely
  - Ennakkotieto- ja ennakkoratkaisumenettely
  - Verotarkastusmenettely
  - Veron korotus
  - Verotuksen päätyminen
  - Muutos- ja arvioverotus.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käytetään kouluttajina verohallinnon asiantuntijoita.

Kansainvälisyys

Konsernien verotusmenettelyssä sivutaan verotuksen kansainvälisiä piirteitä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 24 h

Etäopiskelu 57 h

Opintojakso toteutetaan kerran vuodessa syyslukukaudella.

Vastuopettaja, opettaja/t

Marjukka Laine
Muut opettajat ilmoitetaan myöhemmin

Oppimateriaalit

Myrsky & Linnakangas 2007. Verotusmenettely ja muutoksenhaku. Talentum

Keskeinen säädösaineisto verotusmenettelystä.

Arviointiperusteet

Harjoitus 15 - 25 %
Tentti 75 - 85 %

Yritystutkimus ja tilinpäätösanalyysi

Tunnus: ACC4LLO25
Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 5. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Laskentatoimen runkokurssi ACC1LLO31

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tuntee eri laajuiset yritystutkimukset ja niiden sisällön
- osaa tehdä tilinpäätöstietoihin perustuvan yritysanalyysin: ymmärtää oikaistun tilinpäätöksen merkityksen ja osaa laskea keskeisimmät tunnusluvut
- ymmärtää tunnuslukujen merkityksen
- osaa tulkita yrityksen liiketaloudellista tilaa niiden avulla.

Sisältö

Opiskelija perehtyy tilinpäätöstietojen perusteella tehtävään analyysiin ja sen välineisiin luentojen ja ohjattujen harjoitusten, sekä itsenäisesti tehtävän etätöiden avulla.

Keskeiset aihealueet ovat

- Eri laajuiset analyysit
- Tilinpäätöksen lukeminen ja analysointi
- Keskeiset tunnusluvut, niiden laskenta ja päätelmät niihin perustuen.

Työelämäyhteydet

Harjoitukset ja etätehtävät käsittelevät tunnettuja, todellisia yrityksiä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 4 h/vko ja itsenäistä opiskelua 6 h/vko.

Lähiopetus sisältää luentoja sekä analyysiharjoituksia.

Etätehtävä on ryhmätö, jossa sovelletaan opittuja analyysimenetelmiä todelliseen yritykseen.

Vastuopettaja

Tarja Aho

Oppimateriaalit

Salmi, Ilari 2007. Mitä tilinpäätös kertoo? 4 - 5. uud. painos. Edita Publishing Oy

Yritystutkimusneuvottelukunta 2002. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi

Lähiopetuksessa jaettava materiaali

Arviointiperusteet

Tentti ja etätehtävä.

Etätehtävä arvioidaan hyväksyty/hylätty.

Tentti arvioidaan 0 - 5.

Liikunta

<<<

Työkyky kuntoon -opintojakso (3 op) on osa Toimiva työyhteisö -opintojaksoa (8 op). Työkyky kuntoon -opintojaksolla perehdytään yksilön ja työyhteisön työkykyyn ja niiden edistämiseen sekä kokonaiskuntoisuuteen.

Vaihtoehtoiset ammattiopinnot Kunto- ja harrastusliikunta (3 op) ja Kuntotiimi (3 op) ovat osa Johtamisen opintokokonaisuutta, mutta ne voidaan suorittaa myös itsenäisinä opintojaksoina.

Kunto- ja harrastusliikunta -opintojaksolla laaditaan ja toteutetaan oma kunto-ohjelma. Opintojakso sisältää myös kuntoliikuntaa ja tutustumista uusiin lajeihin.

Kuntotiimi-opintojakso sisältää yhteishenkeä lisääviä liikunnallisia tempauksia, kuntoliikuntaa sekä perehtymistä työpaikkaliikuntaan.

Työkykyyn liittyvän opinnäytetyön tekeminen on myös mahdollista.

Kunto- ja harrastusliikunta

Tunnus: PHY4LLO01

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vapaasti valittava

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Perustaidot kuntoliikunnasta.
Johtamistaitojen kehittämisen opintokokonaisuutta suorittaville lähtötasovaatimuksena on Toimiva työyhteisö -opintojakso. Lisäksi suositellaan, että tämä jakso käydään Itsensä johtamisen ja Uudistavan johtamisen -opintojaksojen kanssa rinnan.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa kuntoilla ja hoitaa itseään kokonaisvaltaisesti, suunnitelmallisesti ja monipuolisesti
- osaa tehdä itselleen kunto-ohjelman
- osaa toimia ryhmän jäsenenä ja ohjata ryhmää.

Sisältö

Lähiopetustunneilla harrastetaan kuntoa kohottavia liikuntalajeja ja käydään tutustumassa uudempiin liikuntalajeihin. Jaksolla jokainen opiskelija laatii etätehtävänä oman kunto-ohjelmansa, toteuttaa sen ja raportoi siitä. Opiskelijat maksavat itse tutustumiskäynnit.

- Kuntoliikuntalajit, joita voidaan harrastaa koululla ja koulun välittömässä läheisyydessä
- Vierailulajit valitaan ryhmän kiinnostuksen mukaan esim. golf, seinäkiipeily, melonta, rentoutuminen
- Oman kunto-ohjelman laadinta ja toteutus.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla vierailaan useissa eri liikuntapaikoissa eri puolilla Helsinkiä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 30 h, 4 h/viikko
Itsenäinen opiskelu 51 h sisältäen harjoitustyön, 6 h/viikko.

Lähiopetuksessa työmuotoina ovat pääasiassa ryhmä-, pari- ja yksilötyöskentely. Etätyöskentelyyn kuuluvat itsenäinen harjoittelu ja tiedonhankinta.

Vastuopettaja

Liisa Aarnio

Oppimateriaalit

Salmimies 1999. Kadonneen kunnan metsästys. WSOY

Korhonen & Kukkonen & Louhevaara & Smolander 1995. Liikunnasta työkykyä ja hyvinvointia. Työterveyslaitos

Lajiliittojen materiaali/Suomen Liikunta ja Urheilu www.slu.fi

Arviointiperusteet

Lähiopetus 50 %, sisältää aktiivisen osallistumisen koululla ja vierailupaikoissa.

Harjoitustyöt (1 - 2) 50 %

Harjoitustyö sisältää itsearviointia.

Opintojakson hyväksytyt suoritukset edellyttävät molempien osa-alueiden suoritusta.

Kuntotiimi

Tunnus: PHY4LLO02

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. luku

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vapaasti valittava

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Perustaidot kuntoliikunnasta.

Johtamisen opintokokonaisuutta suorittaville lähtötasovaatimuksena on Toimiva työyhteisö -opintojakso. Lisäksi suositellaan, että tämä jakso käydään Itsensä johtamisen ja Uudistavan johtamisen kanssa rinnan.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- toimia kannustavasti ja käyttää liikuntaa työpaikan yhteishengen ja hyvinvoinnin kohentamisessa
- parantaa liikunnan avulla omaa fyysistä ja psyykkistä hyvinvointiaan
- osaa toimia ryhmän jäsenenä ja ohjata ryhmää.

Sisältö

Opintojakso sisältää kuntoliikuntaa ja ryhmätyönä omalle kurssille suunniteltuja yhteishenkeä kohentavia liikuntatempauksia ja lajikokeiluja. Opintojaksolla opiskelija perehtyy myös työpaikkaliikuntaan.

- Liikuntatempaukset
- Lajikokeilut
- Työpaikkaliikunnan järjestäminen.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 30 h, 4 h/viikko

Itsenäinen opiskelu 51 h sisältäen harjoitustyöt, 6 h/viikko.

Lähiopetuksessa työmuotoina ovat pääasiassa ryhmä- ja parityöskentely.

Etätyöskentelyyn kuuluu itsenäinen harjoittelu ja tiedonhankinta.

Oppimateriaalit

Korhonen & Kukkonen & Louhevaara & Smolander 1995. Liikunnasta työkykyä ja hyvinvointia. Työterveyslaitos

Materiaali Suomen Liikunta ja Urheilu www.slu.fi

Suomen Kuntoliikuntaliitto www.kunto.fi

Työterveyslaitos www.ttl.fi

Vastuopettaja

Liisa Aarnio

Arviointiperusteet

Lähiopetus 50 %, sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopetustunneille sekä oman ryhmän tempauksen järjestämiseen.

Harjoitustyöt (2 - 3) 50 % sisältävät tempauksen suunnittelun sekä työpaikkaliikunnan etätyön. Ryhmässä tapahtuva vertaisarviointi ryhmätöiden osalta.

Opintojakson hyväksytty suoritus edellyttää molempien osa-alueiden suoritusta.

Logistiikka

<<<

Logistiikan opintokokonaisuus

Tunnus: LOG3LLO11

Laajuus: 9 op (243 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Logistiikka LOG1LLO12 -opintojakso suoritettuna.

Lisäksi suositellaan Yrityksen toiminnanohjaus LOG2LLO13 -opintojakson suorittamista.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää ECR-ajattelun periaatteet
- ymmärtää toimitusketjujen ongelmat ja mahdollisuudet
- ymmärtää kansainvälistymisen aiheuttamat vaatimukset logistiikalle
- osaa mallintaa toimitusketjuja SCOR-mallilla
- osaa mittareiden määrittämisen SCOR-mallin avulla
- osaa projektityöskentelyn peruseriaatteet
- hahmottaa logistiikan opinnäytetyön vaatimukset.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään toimitusketjun hallintaan, SCOR-malliin ja logistiikkaan kansainvälisessä toimintaympäristössä. Opintokokonaisuuden keskeisenä työskentelymuotona on laajahkon kehittämistehtävän toteuttaminen. Projekti voi liittyä opinnäytetyöhön.

Opintojakson keskeisiä teemoja ovat

- Toimitusketjun hallinta
- ECR
- SCOR-malli
- Kansainvälinen logistiikka
- Projektityö
- Opinnäytetyö logistiikasta.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla opiskelijat hankkivat itsenäisesti projektiryhtymänsä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 48 h

Itsenäinen työskentely 195 h.

Opintojakson ensimmäinen jakso on teoriapohjaista ja lähiopetusta on 4 h/viikko ja itsenäistä työskentelyä on 8 h/viikko. Lisäksi opiskelijat tekevät tiimeissä SCOR-mallintamistehtäviä ja etätöiden kansainvälisestä logistiikasta. Toinen jakso painottuu projektityöskentelyyn joko itsenäisesti tai tiimeissä. Projektiohjaukseen on varattu 16 tuntia lukukaudessa.

Vastuuopettaja, opettajat

Jukka Tikka

Soile Kallinen

Oppimateriaalit

Czinkota & Ronkainen 2001. International Marketing (International Logistics -osuus)

Finne & Kokkonen 1998. ECR-asiakaslähtöinen tarjontaketjun hallinta

Haapanen & Vepsäläinen 1999. Jakelu 2020. Gummerus

Harrison & Van Hoek 2002. Logistics Management and Strategy. Pearson Education Limited. Essex

Tarpila. ECR ja elintarviketeollisuuden toimitusketjun tiedonhallinta. Tekes 69/99

Quayle & Jones 1999. Logistics - an integrated approach

Tullitilastot.

Arviointiperusteet

Harjoitukset ja etätehtävät 60 %
Projektityö 40 %.

Opintojakson eri osioiden tehtävät arvioidaan eli opintojaksolla ei ole tenttiä. Opintojakson arviointi on pääasiassa ulkoista arviointia (harjoitukset, tiimityöt ja projektiraportit). Harjoitukset ja tehtävät koostuvat sekä yksilötehtävistä että tiimitöistä. Projektityössä arviointiin vaikuttavat analyyttisyys, loogisuus, havainnollistaminen sekä työn luettavuus.

Logistiikka

Tunnus: LOG1LLO12

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 2. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Yritystoiminnan peruskäsitteet

Oppimistavoitteet

Jatkuvasti muuttuvassa liiketoimintaympäristössä yrityksen on optimoitava resurssien käyttösä taatakseen menestyksensä liiketoimintansa. Logistiikan merkitys yritystoiminnassa on viime vuosina kasvanut useilla toimialoilla, minkä johdosta opiskelijan on oleellista

- ymmärtää logistisen näkökulman liiketoimintaan
- osata hahmottaa logistisia prosesseja ja piirtää prosessikaavioita
- tunnistaa karkeasti erilaisia valmistustapoja
- ymmärtää varastojen kustannusvaikutuksen
- osata varastojen ohjaamisen ja kehittämisen perustaidot
- osata valita sopivimman kuljetusmuodon
- ymmärtää ostotoiminnan tärkeyden nykyaikaisessa liiketoiminnassa.

Sisältö

Opintojakson lähiopetus koostuu teorialuennoista sekä opiskelijatiimien esityksistä.

Teoriatunneilla tehdään ja puretaan pienharjoituksia. Ryhmätöiden avulla opiskelijat soveltavat ja analysoivat teoriaa. Opiskelijoilta edellytetään sitoutumista tiimityöskentelyyn.

Opintojaksolla käsitellään seuraavia teemoja:

- Logistiikan määritelmä
- Prosessiajattelu ja kuvaaminen
- Tilaus-toimitusprosessi
- Valmistustapoja
- Tilasuunnittelu
- Varastointi
- Jit ja Lean
- Jakelu ja kuljetukset
- Ostotoiminta
- Paluulogistiikka.

Työelämäyhteydet

Teoriatunneilla logistiikan teoriaa havainnollistetaan käytännön yritys esimerkein. Yritysten logistisia toimintoja tarkastellaan myös tiimien valitsemien kohdeyritysten kautta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 33 h

Itsenäinen työskentely 102 h

Teoriaosuudella lähiopetusta on 2 - 4 h/viikko ja itsenäistä työskentelyä 2 - 4 h/viikko.

Vastuuopettaja, opettajat

Jukka Tikka

Soile Kallinen

Oppimateriaalit

Bloomberg, David & LeMay, Stephen & Hanna, Joe 2002. Logistics. Prentice-Hall

Karrus, Kaij 2001. Logistiikka. WSOY

Heizer, Jay & Render, Barry 2001. Principles of Operations Management. Fourth Edition. Prentice Hall

Luentomateriaali verkossa, erilaiset artikkelit ja monistheet.

Arviointiperusteet

Tentti 60 %

Harjoitukset ja etätyöt 40 %

Harjoitusten ja etätöiden arvioinnissa painottuvat tiimin analysoinnin ja perustelujen syvyys, graafinen havainnollistaminen ja loogisuus sekä luettavuus.

Ostotoiminta

Tunnus: LOG4LL007

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 4. luku

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Logistiikka LOG1LL012

Oppimistavoitteet

Opintojakson suorittuaan opiskelija

- ymmärtää ostotoiminnan merkityksen liiketoiminnassa

- osaa hahmottaa ostotoiminnan prosesseja ja piirtää prosessikaavioita
- osaa hyödyntää taulukkolaskentaa ostojen suunnittelussa
- osaa luokitella ostettavia nimikkeitä ABC-analyysin ja ostoportfolion avulla
- osaa hahmottaa yrityksen ostotoiminnan kehitysvaiheen ja määrittellä kehitystarpeet.

Sisältö

Opintojakson lähiopetus koostuu teorialuennoista sekä oppimistehtävistä, jotka käydään läpi tuntien aikana. Lisäksi tehdään ostotoiminnan suunnittelua ja analysointia taulukkolaskennan avulla. Opintojakson lopuksi tehdään pienimuotoinen kehittämistehtävä pienryhmässä tai yksilötyönä.

Opintojakson keskeisiä teemoja ovat:

- Oston osa-alueet
- Varaston ohjaus
- Ostotoiminnan vaikutus kannattavuuteen
- Ostoprosessi
- Ostojen suunnittelu
- Ostoportfolio
- Ostotoiminnan kehityskartta.

Työelämäyhteydet

Teoriatunneilla käydään läpi ja analysoidaan eri aloilla toimivien ostajien videoituja haastatteluja.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 32 h, 4 h/viikko
Itsenäinen työskentely 103 h, 10 - 15 h/viikko.

Vastuopettaja

Jukka Tikka

Oppimateriaalit

Lysons, Kenneth 2000. Purchasing and Supply Chain Management. 5th Edition. Financial Times. Prentice Hall. London

Iloranta, Kari, Pajunen-Muhonen Hanna. 2008. Hankintojen johtaminen. Tietosanomat Oy

Opintomoniste.

Arviointiperusteet

Opintojakson arviointi perustuu oppimistehtävien suorittamiseen ja kehittämistehtävän arviointiin. Kehittämistehtävän arvioinnissa kiinnitetään huomiota tiedon omaksumiseen ja miten tietoa on osattu soveltaa.

Oppimistehtävät 20 %

Kehittämistehtävä 80 %

Yrityksen toiminnanohjaus

Tunnus: LOG2LLO13
Laajuus: 5 op (135 h)
Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Yritystoiminta verkostoituneessa tietoyhteiskunnassa INS1LLO56, Kokonaisvaltainen markkinointi MAR1LLO04, Logistiikka LOG1LLO12

Oppimistavoitteet

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- osaa projektinomaisen toimintatavan
- hallitsee liiketoiminnan pääprosessit
- osaa laatia myyntiennusteita
- ymmärtää myyntiennusteiden vaikutuksen yrityksen kokonaistoimintaan
- tutustuu toiminnanohjausjärjestelmiin sekä asiakkuuden hallinnan järjestelmiin
- ymmärtää tarvelaskennan peruserätyksen.

Sisältö

Opintojaksolla käsitellään seuraavia aihealueita:

- Projektinhallinta
- Asiakkuuden hallinta (CRM) ja sen järjestelmät
- Myyntiennusteet
- Toiminnanohjausjärjestelmät
- Sales and operations planning, SOP
- Materiaalitarvelaskenta.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus ja harjoitukset n. 46 h
Kirjallinen tentti 4h
Itsenäinen työskentely n. 85 h
Opintojakso muodostuu lähiopetustunneista (n. 3 h/vko), harjoituksista sekä itsenäisestä työskentelystä (85 h).

Vastuopettajat, opettajat

Jukka Tikka
Tommi Turunen
Miikka Mäkelä

Oppimateriaalit

Materiaali jaetaan/ilmoitetaan tunneilla.

Oheislukemistona:

Sumner, Mary 2005. Enterprise Resource Planning. Pearson Education, Inc., Upper Saddle River, New Jersey sekä soveltuvin osin

Ala-Mutka, Jukka & Talvela, Erkki 2004. Tee asiakassuhteista tuottavia, Asiakaslähtöinen liiketoiminnanohjaus. Talentum.

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti
Harjoitukset ja etätyöt
Aktiivisuus

Markkinointi ja myynti

<<<

Lukuvuonna 2009 - 2010 seuraavat opintojaksot eivät ole tarjonnassa:

- * Markkinointiviestintä
- * Mainonnan suunnittelu ja toteutus
- * Myynnin osaajan opintokokonaisuus

Asiakkuuksien johtaminen

Tunnus: MAR4LLO59
Laajuus: 5 op (135 h)
Ajoitus: 3. - 7. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi MAR1LLO04

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa ottaa huomioon liiketoiminnan suunnittelussa asiakkuusnäkökulman, johon myös yrityksen liiketoimintastrategia perustuu
- osaan asiakkuuksien hallintaa kokonaisvaltaisesti asiakkuuden elinkaaren eri vaiheissa arvoa tuottamalla
- osaa soveltaa asiakkuuden johtamista käytännön tasolla huomioiden eri asiakkuuksien eroavaisuudet asiakkuusprosesseissa.

Sisältö

- Liiketoimintastrategia ja organisatorinen tausta asiakkuusajattelussa
- Asiakkuusprosessit ja arvon tuottaminen
- Asiakastietouden hankkiminen ja hyödyntäminen asiakkuusprosesseissa
- Asiakkaiden tunnistaminen ja tunteminen
- Vuorovaikutus ja kommunikaatio asiakkaan kanssa
- Asiakkaan sitouttaminen

- Asiakaspalaute, asiakasvalitukset ja normalisointiprosessi
- Asiakkuustyytyväisyys
- Asiakkuuden loppuminen, asiakaskadosta oppiminen, asiakasuskollisuus
- Asiakkuuden arvon mittaaminen, asiakkuuden kannattavuus.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 54 h
Etäopetus 66 h

Lähiopetuksessa työtapoja ovat keskusteleva luennointi ja eri tyyppiset tehtävät. Opiskelijat myös alustavat opintojakson keskeisistä aihealueista, joihin kaikki perehtyvät ennakkoon osoitetun materiaalin puitteissa. Etäopetus on pääasiassa itsenäistä tai ryhmissä tapahtuvaa raportointia, joka sisältää tiedonhakua sekä kirjallisuuteen ja artikkeleihin perehtymistä. Opintojakso on mahdollista suorittaa myös virtuaalitoteutuksena, jolloin opetus toteutetaan virtuaalipedagogiikan mukaisesti.

Vastuupettaja, opettaja/t

Marketta Yli-Hongisto, Minna Saukkonen

Oppimateriaalit

Arantola, Heli 2003. Uskollinen asiakas. Kuluttaja-asiakkuuksien johtaminen. WSOY

Bruhn, Manfred 2003. Relationship Marketing. Management of Customer Relationships. Prentice Hall

Dyche, Jill 2005. The CRM Handbook. A Business Guide to Customer Relationship Management. Addison Wesley

Hellman, Kalevi 2005. Asiakasjohtamisen työkirja. WSOYPro

Hellman Kalevi 2003. Asiakastavoitteet ja -strategiat. WSOY

Payne Adrian 2006. Handbook of CRM. Achieving Excellence in Customer Management. Butterworth-Heinemann

Storbacka, Kaj & Lehtinen, Jarmo R. 2002. Asiakkuuden ehdoilla vai asiakkaiden armoilla. WSOY

Soveltuvien osien em. kirjat sekä artikkelit ja muu jaettava/ilmoitettava materiaali

Arviointiperusteet

Tentti 30 %
Tehtävät 50 %
Aktiivisuus 20 %

Opettaja arvioi tentin ja etätehtävät. Etätehtävien arviointi perustuu osittain myös ryhmissä tapahtuvaan vertaisarviointiin. Aktiivisuutta arvioidaan osallistumisella lähiopetukseen, keskusteluun lähiopetuksessa ja muulla aktiivisuudella esim. tiedon hakemisen osalta.

Brändien johtaminen

Tunnus: MAR3LLO82
Laajuus: 12 op (324 h)
Ajoitus: 5. - 7. lukukausi
Kieli: suomi ja englanti
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi (MAR1LLO04)

Oppimistavoitteet

Opintojakson suorittamisen jälkeen opiskelija osaa

- kuvata brändien johtamista strategisena työkaluna yrityksen johtamiseen ja markkinointiin sekä ihmisten johtamiseen
- opiskella sekä itsenäisesti että tutoriaaliryhmässä korkeatasoisesti: verrata tietolähteitä ja malleja, soveltaa teoriaa tehokkaasti käytäntöön sekä yhdistää teorioita ja omia ideoita uusien mallien luomiseksi
- työskennellä ammattimaisesti tiimissä yhteistyössä asiakasyrityksen kanssa
- tunnistaa, analysoida ja ratkaista brändiprojekteihin liittyviä ongelmia
- suorittaa brändien johtamiseen liittyvän kvalitatiivisen tutkimuksen ja ymmärtää sen merkityksen
- kerätä, analysoida ja käyttää relevantteja tutkimustuloksia brändimanuaalin laatimiseksi asiakasyritykselle.

Sisältö

Opintojakso opiskellaan ongelmaperustaisesti (PBL) perehtymällä bränditeorioihin ja projektityöhön. Opetus jakautuu vastaavasti PBL-tutoriaaleihin ja resurssi-istuntoihin. Projektityössä jokainen osallistujaryhmä suorittaa kvalitatiivisen tutkimuksen mieluiten pienelle tai keskisuurelle asiakasyritykselle. Projektin alkuun analysoidaan olemassa olevaa tietoa ja haastatellaan yrityksen edustajia eri organisaatiotasoilta brändin nykytilan selvittämiseksi. Tutkimus sisältää myös asiakkaiden brändimielikuvan selvittämisen. Tutkimustulosten pohjalta osallistujat laativat asiakasyritykselle brändiohjekirjan eli oman ehdotuksensa brändin johtamista varten.

Suurin osa luennoista ja osa kurssimateriaalista on englanninkielistä. Tutoriaalikeskusteluissa ja raportoinnissa käytetään suomea.

- Strateginen brändianalyysi
- Bränditutkimus (kvalitatiivinen)
- Brändi-identiteetti ja brändilupaus
- Brändin luomisprosessi ja brändimallit
- Brändi-identiteetin toteuttaminen
- Brändiviestintä
- Laaja projekti asiakasyritykselle.

Työelämäyhteydet

Vierailevat luennoitsijat
Bränditutkimusprojekti asiakasyritykselle
PBL-virikkeiden laatiminen yhteistyössä yritysten kanssa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opiskelijat rakentavat yhdessä tietoa ja osaamista PBL-tutoriaaleissa, joita pidetään kerran viikossa. Luennot ja työpajat, joita pidetään kerran viikossa, tukevat itseopiskelua ja ryhmätyötä. Seuraava arvio työajan jakautumisesta on viitteellinen.

Tutoriaalit 32 h
Luennot ja työpajat 32 h
Itseopiskelu ja ryhmätyö 220 h.

Vastuupettaja

Suvi Kalela

Oppimateriaalit

Soveltuvien osin käytetään lähteitä:

Best Global Brands 2007. Business Week

Aaker, D. A. and E. Joachimsthaler (2000). Brandien johtaminen. Porvoo, WSOY

Balmer, J., M., T. and S. Greyser, A. (2003). Revealing the corporation. London, Routledge Taylor&Francis Group

Balmer, J. M. T. (2001). "Corporate Identity, Corporate Branding and Corporate Marketing. Seeing through the fog." *European Journal of Marketing* 35(3/4): 248-291

Bengtsson, A. and J. Östberg (2006). Märken och människor. Om marknadssymboler som kulturella resurser. Lund, Studentlitteratur

Dowling, G. (2002). *Creating Corporate Reputation*, Oxford University Press

Gad, T. 2001. 4-D Branding. Cracking the corporate code of the network economy. London: Financial Times. Prentice Hall

Gad, T. 2001. 4D-brandimalli. Menetelmä tulevaisuuden brandin luomiseen. Helsinki: Kauppakaari

Gordon, W. (2006). "Out with the new, in with the old." *International Journal of Market Research* 48(1): 7-25

Grönroos, C. (2000). *Service Management and Marketing: A customer relationship management approach*. Chichester, John Wiley&Sons Ltd. , Chapter 12

Hatch, M., J and M. Schultz (2001). "Are the Strategic Stars Aligned for Your Corporate Brand." *Harvard Business Review* February

Hatch, M., J and M. Schultz, Eds. (2004). *Organizational Identity. A Reader*, Oxford University Press

Ind, N. 2003. *Living the brand. How to transform every member of your organization into a brand champion*. London: Kogan Page

Kapferer, J.-N. (2005). *The New Strategic Brand Management. Creating and Sustaining Brand Equity Long Term*. London, Kogan Page

Keller, K. L. (2008). Strategic Brand Management. Building, Measuring, and Managing Brand Equity, Pearson Prentice Hall

Klein, N. (2003). No Logo. Tähtäimessä brändivaltiaat. Helsinki, WSOY

Knapp, D. 2000. The Brand Mindset. New York: McGraw-Hill

Muniz, A., M, Jr and T. O' Guinn, C (2001). "Brand Community." Journal of Consumer Research 11: 412-432

Olins, W. (2005). On Brands, Thames&Hudson

Schultz, D., E (2006). Trash Trove. Where is the real brand knowledge? MM. eptember/October

Schultz, M., Y. Antorini, M, et al., Eds. (2005). Corporate branding. Purpose/People/process. Copenhagen, Copenhagen Business School Press

Schultz, M., M. Hatch, J, et al., Eds. (2000). The Expressive Organization. Linking Identity, Reputation and the Corporate Brand, Oxford University Press

Fagerholm, H. 2007. Collaborative branding. HAAGA-HELIA Publication Series, R&D Reports. Helsinki

Ind, N. (ed.). 2005. Beyond Branding. How the new values of transparency and integrity are changing the world of brands. Kogan Page. London

Interbrand. 2009. Brandchannel.com Web pages. www.brandchannel.com

Interbrand. 2009. Interbrand Web pages. www.interbrand.com

Rohacher, A. (ed.). 2004. Corporate Cultures and Global Brands.

Arviointiperusteet

40 % Panostus ryhmän projektityöhön

40 % Tutoriaalityöskentely ja yksilötyö

20 % Kirjallinen koe

Arviointi sisältää itsearviointia, vertaisarviointia ja ulkoista arviointia seuraavasti.

Itsearviointi

- Tutorialityöskentely
- Projektityö
- Oppimisprosessit
- Kirjallinen koe
- Kurssipalaute

Vertaisarviointi

- Tutoriaalityöskentely
- Projektisuunnitelmat
- Projektityö
- Projektiesitykset

Ulkoinen arviointi

- Tutoriaalityöskentely
- Kirjallinen koe
- Projektiportfolio
- Esitykset

Customer Relationships Management

Code: MAR4LL069

Extent: 5 cr (135 h)

Timing: Semester 3 - 7

Language: English

Level: professional studies

Type: elective

Prerequisites

Comprehensive Marketing and other compulsory business studies about 80 credit points

Learning objectives

In this course will be gone into the customer relationships in greater detail. The key point is what the companies must understand about customer relationships? Customer relationships are a part of strategy in every successful company, in which relevant issues are creating and delivering value. Delivering value is going to happen in customer processes as in other words in the communication situations with customers. Success of these processes means the success in the market. Customer share, commitment and profitability from the different points of view are the measuring methods used by companies.

The course is studied in a virtual pedagogical methods in form of virtual teams. In practise, this means co-operation with the university of Genoa, Faculty of Economics. There are students from HAAGA-HELIA and also from the university of Genoa in each team. The students learn the key topics of CRM by using virtual learning methods. Also collaborative and communication skills are learned in these international teams.

After completing this course the student is able to:

- Pay attention to the customer-oriented point of view that is also the basis of the company's business strategy
- Manage the customer relationships by delivering value during the different stages of customer relationship life cycle
- Manage customer relationships in practice, while taking into account their individual differences in the customer relationship processes.

Course contents

- Business strategy and organizational background in CRM
- Customer relationship processes and delivering the value
- Acquisition and exploitation of information in processes
- Recognizing and knowing the customers
- Interaction and communication with customers
- Commitment, satisfaction
- Customer complaints and normalizing process
- Customer loyalty, learning from the loss of customer

- Measuring the value of customer relationship, profitability.

Teaching and learning methods

Contact day
Learning assignments
Video conferences
Other possible web based tools

In this web course the students must be very active and self-oriented. Tutor's role is to encourage and support the learning process. Learning methods are the integrated solutions of different virtual learning methods mainly based on the learning platform, Blackboard. BB is used in a daily and weekly communication.

Every student must be present in a contact day in the beginning of the course.

The teacher with main responsible for the course, teacher/s

Minna Saukkonen

Course materials

Brunn, Manfred 2003. Relationship Marketing. Management of Customer Relationships. Prentice Hall.

Dyche, Jill 2005. The CRM Handbook. A Business Guide to Customer Relationship Management. Addison Wesley.

Payne Adrian 2006. Handbook of CRM. Achieving Excellence in Customer Management. Butterworth-Heinemann.

Swift S. Ronald 2001. Accelerating Customer Relationship. Using CRM and relationship Technologies. Prentice Hall.

Articles, links and other material (to be announced or distributed)

Assessment criteria

Final web-based exam 20 %
Team reports 50 %
Virtual team work performance 30 %

The teacher will grade the final exam and assignments including the team reports and individual tasks. Virtual team work performance will also be graded both in quality and quantity scale.

Henkilökohtainen myyntityö ja myyntityön johtaminen

Tunnus: MAR4LL055
Laajuus: 6 op (162 h)
Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi MAR1LLO04

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää henkilökohtaisen myyntityön merkityksen yrityksen menestystekijänä ja kokonaisvaltaisen markkinoinnin osana
- tietää myyntiprosessin vaiheet ja myyntitilanteen hallinnan tekniikat sekä myyntityöhön liittyvät eettiset haasteet
- tietää, mitkä ovat tuloksellisen myynnin esimiestyön tekijät
- osaa arvioida omien myyntitaitojensa tasoa ja kehittämistarpeita
- osaa laatia myyntitilanteelle ennakkosuunnitelman, joka sisältää mm. tavoitteet, ominaisuus/etu/hyötyanalyysin, asiakkaan tarpeita kartoittavat kysymykset, strategiat asiakkaan vastaväitteiden käsittelyyn sekä kaupan päättämisen strategiat
- osaa toimia ennakkosuunnitelmaa hyödyntäen simuloidussa myyntitilanteessa
- osaa kuvata teoriaa hyödyntäen myyjän henkilökohtaisen myyntityön prosessin, esimerkkiyrityksen myynnin esimiestoimintaa ja tehdä kehittämissuhteita

Sisältö

- Myyntityö yrityksen menestystekijänä ja kokonaisvaltaisen markkinoinnin osana
- Hyvän myyjän ominaisuudet
- Henkilökohtaisen myyntityön toimintaprosessi
- Myyntitilanteen suunnittelu ja hallinnan tekniikat
- Myynnin esimiestyö

Opiskelija laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jossa hän pohtii omia myyntityöhön liittyviä vahvuuksiaan ja kehittämisen tarpeita ja määrittelee itselleen oppimistavoitteet. Opiskelija tutustuu yksin tai parin kanssa myyjän toimintaprosessiin haastattelemalla myyjää tai osallistumalla myyntikäynnille. Hän laatii oppimastaan raportin. Opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat ryhmissä myyntitilanteen, joka videoidaan ja arvioidaan yhdessä. He laativat myös ryhmissä raportin myynnin johdon haastattelusta valitsemassaan yrityksessä. Opintojaksolla ei ole tenttiä, joten oppimateriaalia on hyödynnettävä monipuolisesti raportteja laadittaessa. Yritysten edustajat tulevat kertomaan myyntityön arjesta ja myyntityön tekniikoihin tutustutaan myös myyntitekniikkavideoita hyödyntämällä.

Työelämäyhteydet

Myyjän myyntiprosessin kuvausta laadittaessa opiskelija haastattelee valitsemansa yrityksen myyntineuvottelijaa tai osallistuu myyntineuvottelijan kanssa myyntikäynnille. Myynnin esimiestoiminnan kuvausta varten opiskelijat käyvät haastattelemassa valitsemansa yrityksen myynnin johdon edustajaa. Lähiopetuksessa vierailee yritysten ja järjestöjen edustajia.

Kansainvälisyys

Yhtenä opiskeluteemana on myyntityö kansainvälisillä markkinoilla.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 62 h

Itsenäinen työskentely 100 h

Yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely
Yritysvierailijat
Yritysvierailut
Oppimistehtävät
Hopsin laatiminen
Opetusvideot
Myyntiharjoitukset
Opetuskeskustelut

Vastuupettaja

Marja Brandtberg

Oppimateriaalit

Donaldson, Bill 1998. Sales Management, Theory and Practice. Hamshire: Macmillan Press Ltd.

Havunen, Risto 2000 (tai uudempi). Uusi näkökulma asiakkaaseen - oivaltamisen kautta tuloksiin. Helsinki: Edita

Jobber, David & Lancaster, Geoff 2000 (tai uudempi). Selling and Sales Management. Cornwall. UK: Pearson Education Ltd.

Manning, Gerald, L. & Reece, Barry L. 2001 (tai uudempi). Selling today, building quality partnerships. Upper Saddle River. New Jersey: Prentice Hall Inc.

Arviointiperusteet

Aktiivinen osallistuminen lähiopetuspäivinä. Oppimistehtävien sekä HOPSin ja oppimisraportin laatiminen. Suoritukset arvioidaan seuraavasti

Henkilökohtainen myyntityö
- Oppimistehtävä 1, 20 %
- Aktiivisuus lähitunneilla 20 %

Myynnin johtaminen
- Oppimistehtävä 2, 30 %
- Aktiivisuus lähitunneilla 10 %

HOPS ja oppimisraportti 20 %

Kokonaisvaltainen markkinointi

Tunnus: MAR1LLO04
Laajuus: 6 op (162 h)
Ajoitus: 2. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: perusopinnot
Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Yritystoiminta verkostoituneessa tietoyhteiskunnassa INS1LLO44-057

Oppimistavoitteet

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- oppii analysoimaan asiakaslähtöisen markkinoinnin toimintaympäristöä
- tuntee markkinoinnin suunnitteluprosessin
- oppii valitsemaan ja kehittämään yrityksen markkinointitilanteeseen sopivat kilpailukeinoratkaisut.

Sisältö

Opintojakso on perusta kaikille muille markkinoinnin opinnoille. Markkinointia tarkastellaan kokonaisvaltaisena ja asiakaslähtöisenä keinona toteuttaa yrityksen liikeidea asiakastyytyväisyyden, asiakasuskollisuuden ja kannattavan liiketoiminnan aikaansaamiseksi. Erityisesti perehdytään kuluttajien ostokäyttäytymisen ja kilpailun vaikutuksiin sekä yrityksen kilpailukeinojen valintaan ja käyttöön. Opintojakson aikana opitaan harjoitustöiden avulla soveltamaan ajankohtaista markkinoinnin teoriaa käytännön yritystilanteisiin.

- Mitä markkinointi on?
- Asiakkuus kaiken markkinoinnin perustana
- Markkinoinnin kilpailukeinot: tuote, hinta, saatavuus ja markkinointiviestintä
- Markkinoinnin suunnittelu
- Markkinoinnin toimintaympäristö
- Asiakkaiden ostokäyttäytyminen
- Markkinointi-informaation hankinta.

Työelämäyhteydet

Vierailevia luennoitsijoita
Ryhmätöissä yritys esimerkit keskeisiä
Raportteja ei kuitenkaan tehdä yrityksille toimeksiantoina.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 64 h
Itsenäinen työskentely 98 h

Opintojakso muodostuu lähiopetustunneista (4 h/vk) sekä itsenäisestä työskentelystä (98h yhteensä). Lähiopetuksessa edellytetään opiskelijoilta aktiivista osallistumista keskusteluihin, ryhmätyöskentelyyn, ja alustuksiin.

Opintojakson aikana jokainen opiskelija tekee ryhmätöinä kaksi laajahkoa etäopiskelutehtävää. Ensimmäiseen ryhmätööhön jokainen ryhmä saa eri aiheen, johon ryhmät perehtyvät oppikirjan, muun markkinointimateriaalin ja yritys esimerkkien avulla ja opettavat tämän aihepiirin muille opiskelijoille. Toisena ryhmätöönään opiskelijat tekevät valitsemalleen kohdeyritykselle ympäristöanalyysin ja suunnitelman markkinoinnin kilpailukeinojen käytöstä. Opintojakson aikana käytetään vertaisarviointia etätöiden kehittämiseksi.

Vaihtoehtoiset suoritustavat

PBL-toteutus

Kokonaisvaltaisen markkinoinnin verkko-opintojaksolle osallistuminen edellyttää, että opiskelija vahvistaa osallistumisensa, laatii henkilökohtaisen ennakkotehtävän ja osallistuu käynnistyskeskusteluun Blackboardissa opettajan ohjeiden mukaan. Ohjeet lähetetään

opintojaksolle ilmoittautuneille lukukauden aloituspäivää edeltävällä viikolla. Ilmoittautumistilanteesta voi tiedustella opettajalta.

Opintojakson työtapa sopii opiskelijoille, joilla on motivaatiota vuorovaikutteiseen yhteisölliseen opiskeluun verkossa. Verkko-opiskelun etuna on ajasta ja paikasta riippumattomuus. Yhteisöllinen verkko-opiskelu ei kuitenkaan ole täysin ajasta riippumatonta. Opintojaksolla noudatetaan annettua aikataulua, jonka yksityiskohdista sovitaan oman ryhmän kanssa. Aikaisempien osallistujien mukaan opintojakso on haasteellinen mutta toisaalta erittäin positiivinen oppimiskokemus, mikäli ryhmä vain on aktiivinen.

Lisätietoja verkkototeutuksesta antaa Marja Brandtberg.

Vastuuopettaja

Tuula Kauhanen

Oppimateriaalit

Gary Amstrong - Philip Kotler 2005, Marketing: an introduction, 7. painos tai uudempi. Pearson Education Inc., Upper Saddle River, New Jersey.

Arviointiperusteet

Kirjalliset tentit 40 % (20 + 20)

Etätehtävä 1: 20 %

Etätehtävä 2: 30 %

Aktiivisuus 10 %

Kuluttajakäyttäytyminen

Tunnus: MAR4LLO56

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. tai 5. - 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Toteutus: virtuaalinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi (MAR1LLO04) tai vastaava osaaminen.

Oppimistavoitteet

Opiskelija oppii ymmärtämään kuluttajan ostokäyttäytymistä jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä ottaen huomioon kaikki monikanavaisen markkinoinnin mahdollistamat asiakaskohtaamiset yrityksen kannattavuuden näkökulmasta.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää

- kuluttajan käyttäytymiseen vaikuttavat psykologiset tekijät
- ostopäätösprosessin vaiheet ja siihen vaikuttavat tekijät
- asiakastietämyksen merkityksen älykkään segmentoinnin perustana
- kuluttajan käyttäytymisen erot fyysisessä ja digitaalisessa toimintaympäristössä.

Opiskelija osaa

- soveltaa osaamistaan markkinointi- ja myyntitilanteisiin liittyvissä asiakaskohtaamisissa
- suunnitella ja toteuttaa personoituja markkinointitoimenpiteitä asiakkuuksien eri vaiheisiin ja erilaisiin asiakastilanteisiin.

Sisältö

Opintojaksolla syvennetään ja konkretisoidaan asiakkuusajattelun näkökulmasta niitä kuluttajakäyttäytymisen malleja, jotka opiskelija on ottanut haltuunsa tutustuessaan yrityksen markkinointiin kokonaisvaltaisesti (MAR1LLO04).

- Kuluttajan käyttäytymisen taustalla olevat psykologiset tekijät
- Ostopäätöksen tekoprosessi ja siihen vaikuttavat tekijät
- Asiakastietämyksen hankkimisen fyysiset ja digitaaliset menetelmät
- Asiakaskohtaamisten hallinta fyysisessä ja digitaalisessa ympäristössä

Työelämäyhteydet

Opiskelijat tuovat työelämäympäristönsä ja -kokemuksensa virtuaaliseen oppimisyhteisöön, jossa osaaminen tunnustetaan, tunnustetaan ja jaetaan.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso toteutetaan kokonaan virtuaalisesti. Interaktiivisena oppimisympäristönä on Helian Blackboard. Yhteisöllinen oppiminen tapahtuu yhteistä keskusteluryhmää ja pienkeskusteluryhmiä hyväksikäyttäen. Opintojaksolla on myös yksilöllisiä tehtäviä eikä opiskelijan tulos/arvosana ole riippuvainen pienryhmätyöskentelyn rajoitteista. Luottamuksellinen yhteydenpito ohjaajaan tapahtuu sähköpostilla.

Opintoihin käytettävä aika määräytyy opiskelijan lähtötason perusteella. Opintojakson sisällön nähtyään opiskelija tekee itselleen aikataulun, jota hän noudattaa ajankäyttöä suunnitellessaan. Ongelmaperustaisissa tehtävissä opiskelijalla on tukena myöskin opiskelijayhteisö.

Virtuaaliopiskelu mahdollistaa opiskeluajankohdan ja -paikan valinnan, muttei vapauta oppimistehtäville määräytyistä palautuspäivämääristä. Virtuaalisesti tapahtuva etäopiskelu vaatii opiskelijalta itseuria ja oma-aloitteellisuutta. Opiskelun ajan opiskelija pitää päiväkirjaa, jossa hän reflektoi oppimistaan. Oppimispäiväkirja on ohjaajalle myöskin opintojakson sisällön kehittämisen väline.

Vastuopettaja

Marketta Yli-Hongisto

Oppimateriaali

Ajankohtaiset artikkelit ja verkkolähteet sekä soveltuvin osin

Schiffman, Leon G. & Kanuk, Leslie Lazar 2004. Consumer Behaviour. International Edition: Pearson Education

Uusitalo, Liisa (toim.), 2002. Kuluttaja virtuaalimarkkinoilla. Yritysjulkaisut, Edita

Windham, Laurie with Orton, Ken 2000. The Soul of the New Consumer. Allworth Press

Rope, Timo & Pyykkö, Manne 2003. Markkinointipsykologia. Väylä asiakasmieleiseen

markkinointiin. Talentum Media Oy

Muu oppimisyhteisössä oleva ja sinne syntyvä materiaali.

Arviointiperusteet

Oppimistehtävä 1: 30 %
Oppimistehtävä 2: 30 %
Oppimistehtävä 3: 30 %
Orientaatiotehtävä: 10 %
Oppimispäiväkirja: 10 %

Laajoissa oppimistehtävissä arvioidaan paitsi lopputulosta myöskin lähteiden käyttöä ja kykyä soveltaa opittua sekä opiskelijan osaamisen kehittymistä opintojakson aikana.

Markkinoinnin suunnittelun opintokokonaisuus

Tunnus: MAR3LLO32

Laajuus: 9 op (243 h)

Ajoitus: 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi MAR1LLO04

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää markkinoinnin strategisen suunnittelun merkityksen yrityksen menestystekijänä ja tietää, minkälaisia markkinointistrategioita yritys voi käyttää
- tietää, minkälainen on markkinoinnin suunnitteluprosessi sekä kokonaisvaltainen markkinointisuunnitelma
- tietää, miten markkinoinnin kannattavuus voidaan ottaa huomioon markkinointisuunnitelmassa
- osaa analysoida toimeksiantajayrityksen lähtökohtatilanteen
- laatia kokonaisvaltaisen markkinointisuunnitelman yhteistyössä yrityksen ja opiskelijatiimin kanssa
- osaa myös laatia markkinointisuunnitelmaan liittyvän markkinointibudjetin

Sisältö

- Markkinointistrategiat
- Markkinoinnin suunnitteluprosessi
- Kannattavuus markkinoinnin suunnittelussa.

Opintojaksolla perehdytään kilpailukykyisen markkinointistrategian laadintaan ja markkinoinnin

runko- ja vuosisuunnitelmien tekemiseen. Opiskelussa on keskeisessä asemassa kokonaisvaltaisen markkinointisuunnitelman tekeminen toimivalle yritykselle toimeksiantona tiiviissä yhteistyössä toimeksiantajan kanssa, jolloin opiskeltavia asioita sovelletaan kohdeyritykseen koko opintojakson ajan.

Työelämäyhteydet

Markkinointisuunnitelma laaditaan tiiviissä yhteistyössä toimeksiantajayrityksen kanssa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 64 h

Etäopetus 179 h

Opiskelu toteutuu projektina, jossa laaditaan kokonaisvaltainen markkinointisuunnitelma toimeksiantajayritykselle. Projekti suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan tiimityönä. Lähtötapaamiset muodostuvat seminaarityyppisistä kaikille tiimeille yhteisistä seminaareista, joissa raportoidaan projektien edistymisestä sekä jaetaan tietoa ja kokemuksia. Yhteisten tapaamisten lisäksi lähtötapaamisia hyödynnetään ohjattuun tiimityöskentelyyn sekä tapaamisiin toimeksiantajayrityksissä.

Opintokokonaisuus sisältää orientoivan tentin.

Blackboard-oppimisalustalla rakennetaan myös yhteisöllisesti tietoa kilpailukykyisen markkinointistrategian ja markkinointisuunnitelman laadintaan liittyen.

Vastuopettaja

Marja Brandtberg

Oppimateriaalit

Mäntyneva, M. 2002 tai uudempi. Kannattava markkinointi. Helsinki: WSOY

Wood, M.B. 2004 tai uudempi. Marketing Planning. Principles into Practise. Harlow: Pearson Education Limited

Muu ryhmässä sovittu materiaali

Arviointiperusteet

Orientoivat tehtävät 30 %

Pienryhmissä tehtävä markkinoinnin suunnittelutehtävä ja aktiivinen työskentely 70 %

Markkinointitutkimus

Tunnus: MAR4LL016

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 4. - 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi MAR1LLO04

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- itsenäisesti valita päätöksenteossa tarvittavan tiedonhankintatavan
- kuvata markkinointitutkimusprosessin
- tehdä kvantitatiivisen tutkimuksen alusta loppuun
- ajatella kriittisesti ja analyyttisesti
- perustella tekemänsä ratkaisut
- laatia tulosten perusteella toimenpidesuositukset.

Sisältö

Opintojakson aikana tehdään virtuaalisen aineiston tai toimeksiantojen perusteella yrityksille ryhmätyönä tutkimus. Opintojaksoon liittyy tietoaaineiston käsittelyssä tarvittavan SPSS-tilasto-ohjelman opetus, jonka ohjaa matematiikan opettaja. Yrityksille toimeksiantona tehtävät tutkimukset edellyttävät vastuun ottamista ja hyvää ajan hallintaa.

- Markkinointitutkimuksen tarkoitus
- Tutkimusprosessi
- Kvantitatiiviset tutkimukset
- Kirjoituspöytätyö
- Kenttätyö
- Kyselyn/haastattelun suunnittelu ja toteutus
- Tilasto-ohjelmat tietoaaineiston käsittelyssä
- Tulosten analysointi
- Raportointi ja tulkinta
- Johtopäätösten teko ja tulosten käyttö päätöksenteossa.

Työelämäyhteydet

Opintojakson aikana voidaan tehdä yritykselle tutkimus, johon sopii kvantitatiivinen menetelmä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso toteutetaan verkkoversiona, jolloin yhteisöllisellä tiedon rakentamisella on keskeinen merkitys. Opintojakson sisältö on jaettu ongelmaperustaisen oppimisperiaatteen mukaisesti kuuteen laajaan teemaan. Oppiminen etenee tutkimusprosessin mukaisesti, jolloin opittava teoreettinen tieto saa merkityksen niissä käytännön tilanteissa, missä sitä tarvitaan. Opintojaksoon kuuluvat tehtävät suoritetaan ryhmätöinä. Opintojakso toteutetaan kerran lukuvuodessa, yleensä kevätlukukaudella.

Vastuupettaja, opettaja/t

Irma Pulkkinen
Aki Taanila

Oppimateriaalit

Verkossa oleva oppimateriaali.

Heikkilä, T. 2004. Tilastollinen tutkimus. Edita. Helsinki

Lotti, L. 2001. Tehokas markkina-analyysi. Porvoo: WSOY.

Arviointiperusteet

Tutkimusraportti 60 %

Tentti verkossa 20 %

Osallistuminen verkkokeskusteluun ja vertaispalautteen antamiseen 20 %

Markkinointiviestinnän opintokokonaisuus

Tunnus: MAR3LLO20

Laajuus: 14 op (378 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi on pakollinen. Opintokokonaisuutta ei voi valita opiskelija, joka on jo suorittanut erillisenä jonkun opintokokonaisuuteen kuuluvista opintojaksoista (Yrityskuvan muodostuminen ja yrityskuvastrategian kehittäminen, Markkinointiviestintä tai Mainonnan suunnittelu ja toteutus).

Oppimistavoitteet

Yrityskuva muodostuu kaikesta siitä, mitä yritys tekee. Yrityskuvan tavoitteellinen kehittäminen perustuu yritysidentiteettiin ja sen tuntemiseen sekä toiminnan linjaamiseen tietyn määritellyn tavoitemielikuvan mukaisesti. Design Management on toimintamalli, jonka avulla yrityksen keskeistä sanomaa yhdenmukaistetaan tukemaan yrityskuvatavoitteita.

Kokonaisvaltainen markkinointiviestintä muodostaa jokaisen yrityksen ja yhteisön toiminnan keskeisen kilpailukeinon, jota tulee kehittää yrityskuvalähtöisesti, pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti. Markkinointiviestinnän laaja opintokokonaisuus perehdyttää opiskelijan yrityksen markkinointiviestinnän kokonaisuuden ja osa-alueiden suunnitteluun ja toteutukseen sekä teoriassa että käytännössä.

Yrityskuva on markkinointiviestinnän suunnittelun keskeinen lähtökohta markkinointiviestinnän opintokokonaisuudessa. Tälle perustalle suunnitellaan yrityksen markkinointiviestintä, jonka keinoihin perehdytään monipuolisesti. Markkinointiviestinnän keinoista keskitytään erityisen kattavasti mainonnan suunnitteluun. Opintojakson aikana laaditaan jollekin yritykselle tai yhteisölle kokonaisvaltainen markkinointiviestintäsuunnitelma kolmessa osassa: yrityskuvan kehittäminen, markkinointiviestinnän kokonaissuunnitelma ja mainoskampanjan suunnitelma.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää mielikuvien syntymekanismien, yrityskuvaan vaikuttavat ulkoiset ja sisäiset tekijät
- tuntee markkinointiviestinnän kokonaisuuden, sen strategisen roolin ja merkityksen
- tuntee yrityskuvan kehittämiseen, markkinointiviestintään ja mainontaan liittyvän

keskeisen terminologian

- ymmärtää markkinointiviestinnän kokonaisvaltaisen suunnitteluprosessin
- osaa analysoida yritysten viestintää, soveltaa markkinointiviestinnän eri keinoja yrityksen viestintätilanteisiin ja ymmärtää erilaisten viestintäratkaisujen merkityksen yrityksen toiminnalle
- osaa suunnitella yrityksen tavoiteyrityskuvan, markkinointiviestinnän kokonaisuuden erilaisiin tilanteisiin ja tavoitteisiin, sekä suunnitella niiden käytännön toteutuksen

Sisältö

Markkinointiviestinnän opintokokonaisuus koostuu kolmesta osa-alueesta.

Yrityskuvan muodostuminen ja yrityskuvastrategian kehittäminen

- Mielikuvien syntyminen
- Yrityskuvaan vaikuttavat tekijät
- Yritysidentiteetin johtaminen
- Yrityskuvastrategian kehittäminen

Markkinointiviestintä

- Markkinointiviestinnän strateginen rooli ja merkitys
- Integroitu markkinointiviestintä
- Suunnitteluprosessi
- Markkinointiviestinnän keinot: henkilökohtainen myyntityö, suoramarkkinointi, mainonta, myynninedistäminen ja suhdetoiminta
- Markkinointiviestinnän tutkiminen
-

Mainonnan suunnittelu

- Suunnitteluprosessi, tavoitteet, strategiat
- Luovan toteutuksen suunnittelu
- Mainonnan kirjoittaminen
- Visuaalinen suunnittelu
- Mainostoimistoyhteistyö
- Mainonnan sääntely
- Budjetointi.

Työelämäyhteydet

Vierailevia luennoijia, mahdollisesti yritysvierailuja.

Markkinointiviestintäsuunnitelma tehdään jonkun yrityksen tarpeisiin.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus yhteensä 153 h

Itsenäinen työskentely yhteensä 202 h

Opintojakson aikana tehdään yksi laaja viestintäsuunnitelma jollekin yritykselle. Suunnitelma rakentuu vaihe vaiheelta opintojakson edetessä. Lisäksi opintojakson jokaisessa osassa tehdään pienempiä yksilö- ja ryhmätöitä. Lähiopetuksessa käydetään keskustelevaa otetta, mikä edellyttää opiskelijoilta erityisen suurta aktiivisuutta.

Vaihtoehtoiset suoritustavat

Markkinointiviestinnän opintokokonaisuus toteutetaan myös ongelmalähtöisen oppimisen opetusmenetelmällä.

Ongelmalähtöinen oppiminen (ongelmaperustainen oppiminen, problem based learning eli PBL) perustuu ajatukseen siitä, että oppimisen lähtökohtana voi käyttää ammatillisesta käytännöstä nousevia tilanteita ja ongelmia, joihin kaivataan ratkaisua. Oppimisessa integroidaan siis teoreettista ja käytännöllistä aineistoa. Ongelmalähtöisessä oppimisessä opetus tapahtuu pienryhmissä, joissa ongelmia käsitellään ryhmätyöskentelyn avulla. Tiedonhankinta tapahtuu itsenäisesti ja luennointia pyritään käyttämään mahdollisimman vähän. Oppijalla on aktiivinen rooli omassa oppimisessaan. Opettajan rooli on puolestaan toimia tutorina, oppimisen ohjaajana ja tukijana.

Pienryhmät kokoontuvat kaksi kertaa viikossa kaksi tuntia kerrallaan. Lisäksi kerran viikossa on luentoja/itseopiskelua, tiedonhankintaa jne. Kaikessa lähiopiskelussa jokaisen opiskelijan läsnäolo ja sitoutuminen ryhmän työskentelyyn on välttämätön. PBL-toteutus vaatii lukujärjestyksestä huomattavasti enemmän tunteja kuin "perinteinen" toteutus, mikä on hyvä ottaa huomioon lukujärjestystä laadittaessa.

Tutoriaaleissa käsiteltävät virikkeet on otettu suoraan olemassa olevien yritysten tilanteista.

Vastuupettaja, opettaja/t

Tuula Kauhanen, Suvi Kalela, Minna Saukkonen

Oppimateriaalit

Fill, Chris. Marketing Communications. Engagement, Strategies and Practice. 2005. 4th edition. Pearson Education Ltd. Prentice Hall. Luvut 1, 2, 11 - 13, 17, 20 - 26, 29 (myös 2. ja 3. painos käyvät)

De Pelsmacker P, Geuens M, van den Bergh J. Marketing Communications. A European Perspective. 2007. 3rd edition. Pearson education Ltd. Prentice Hall. Luvut 1, 3 - 6, 8 - 12, 15, 17 (myös 1. ja 2. painos käyvät)

Poikolainen, L. (toim.) 1994. Design Management - Yrityskuvasta kilpailuvaltti. Otava

Dowling, Grahame 2002. Creating Corporate Reputations. Identity, Image and Performance. New York: Oxford University Press Inc.

Bengtsson, A. ja Österberg, J. 2006. Märken och människor: om marknadssymboler som kulturella resurser. Studentlitteratur AB

Design Management. Yrityskuvan johtaminen. 2004. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Sarja A. Oppimateriaali. Nro 6

O'Guin, Allen, Semenik: Advertising and integrated brand promotion, 3. tai uudempi painos. Thomson South-western. Printed in USA

Luennot ja oheismateriaali.

Arviointiperusteet

Opintojakson aikana käytetään jokaisen jakson yhteydessä vertaisarviointia viestintäsuunnitelmien kehittämiseksi. Lisäksi jokainen työryhmä arvioi omaa työtään ja ryhmän jäsenten panosta ryhmän viestintäsuunnitelman tekemiseen. Opintojakson arvosana muodostuu ulkoisen arvioinnin,

vertaisarvioinnin sekä ryhmän sisäisen arvioinnin tuloksena seuraavasti:

Tentit 40 %

Etätyöt 40 %, ryhmän jäsenten arvosana riippuu raportoidusta aktiivisuudesta

Aktiivisuus 20 %

Palvelujen markkinointi

Tunnus: MAR4LLO63

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi MAR1LLO04

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- analysoida, mallintaa ja kehittää palveluyrityksen toimintaa palvelujen markkinoinnin käsitejärjestelmän avulla
- tehdä pienimuotoisen, laadullisen tutkimuksen
- kerätä, analysoida, tulkita saamansa tiedot ja raportoida tulokset.

Sisältö

Opintojaksolla sovelletaan suhdemarkkinoinnin asiakkuusajattelua palveluyrityksiin ja analysoidaan erilaisten palveluyritysten palveluideoita ja palvelujärjestelmiä. Opiskelijat suorittavat valitsemalleen palveluyritykselle suppean laadullisen tutkimuksen, jonka perusteella yritykselle laaditaan palvelun laadun kehittämissuunnitelma. Opintojakson etätehtävän suorittamiseen annetaan ohjausta sekä työpajoissa että vertaispalautteen välityksellä.

- Palveluasenne
- Palvelujen roolit, tyypit ja ominaisuudet
- Palveluidea ja palvelujärjestelmä
- Palvelun laadun kehittäminen
- Palvelujen tuotteistaminen
- Palvelujen laadun tutkiminen kvalitatiivisin tutkimusmenetelmin.

Työelämäyhteydet

Opiskelijat analysoivat palvelun mallien avulla valitsemansa yrityksen palvelutuotantoa ja tekevät ryhmätyönä yritykselle opintojakson teemoihin liittyvän laadullisen tutkimuksen sekä laativat tutkimusraportin kehittämisehdotuksineen myös yrityksen käyttöön.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Monimuoto-opiskelu:

- Pienryhmätyöskentely / lukupiiri

- Yhteisöllinen verkkotyöskentely tai kirjatentti
- Projektityö
- Opettajajohtoinen projektin ohjaus

Vastuopettaja

Marketta Yli-Hongisto

Oppimateriaalit

Grönroos, C. 2001. Palveluiden johtaminen ja markkinointi.

Grönroos, C. 2000. Service Management and Marketing: a Customer Relationship Management Approach. Chichester: John Wiley & Sons Ltd

Grönroos, C. 2007. Service Management and Marketing, third edition. John Wiley & Sons Ltd

Opettajan ilmoittamat artikkelit.

Arviointiperusteet

Oppimisen reflektointi 20 %

Yhteisöllinen verkkotyöskentely tai tentti 40 %

Projektityö 40 %

Verkkomarkkinointi

Tunnus: MAR4LL058

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Toteutus: virtuaalinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi (MAR1LL004) tai vastaava osaaminen.

Oppimistavoitteet

Kannattavan yritystoiminnan lähtökohtana on tietoverkkoratkaisujen tehokas hyväksikäyttö, kestävien asiakassuhteiden luominen ja asiakkuuksien kokonaisvaltainen vaaliminen. Digitaalinen teknologia auttaa uusien asiakkuuksien synnyttämisessä ja tarjoaa kustannustehokkaita tapoja niiden ylläpitämiseen ottaen huomioon kuluttajan ostokäyttäytymisen monikanavaisessa toimintaympäristössä. Asiakastietämystä ja toimintaprosesseja parantamalla yrityksen tarjoama kyetään personoimaan ja räätälöimään asiakaslähtöisesti. (Chaffey 2003.)

Opintojakson tavoitteena on lisätä opiskelijan valmiuksia hyödyntää digitaalista toimintaympäristöä markkinointi- ja myyntityössä asiakaslähtöisesti.

Suoritettuaan opintojakson opiskelija

- ymmärtää keskeiset käsitteet
- osaa analysoida digitaalisen markkinointiympäristön mallinnuksia ja ymmärtää sen toimintaprosessit
- osaa soveltaa digitaalisen markkinointiympäristön mallinnuksia ja työkaluja käytännön työtehtävissä asiakaslähtöisesti ottaen huomioon kannattavan yritystoiminnan edellytykset
- kykenee jatkamaan aiheeseen syventymistään esim. tekemällä siitä oppinäytetyönsä.

Sisältö

Opintojaksolla työskennellään tutkivan oppimisen periaatteita noudattaen. Monialaisen opiskelijaryhmän yhteinen ymmärrys asiasta syntyy yhteisöllisesti. Blackboardin työkalut mahdollistavat osaamisen tehokkaan jakamisen ja kasvattamisen. Monialaisissa syventävissä opintojaksoissa opiskelijoilla on paljon niin käytännön työelämäosaamista kuin teoreettista perustietämystä. Orientaatiovaiheen jälkeen osaamista syvennetään sitomalla se keskeisiin uusiin käsitteisiin ja teoreettisiin näkemyksiin. Käsitteiden haltuunoton jälkeen opiskelijat soveltavat oppimaansa käytännön liike-elämän ongelmaperustaisiin yksilötehtäviin.

- Asiakkuuden arvo ja kannattavuus
- Digitalisoituminen, verkostot, yhteisöt, vuorovaikutteisuus
- Tunnistaminen, erilaistaminen
- Tarjoaman ja viestinnän personointi ja räätälöinti
- Monikanavaisuus, digitaalinen media
- Yksityisyys, tietoturva
- Käytettävyys.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla analysoidaan liike-elämän verkkomarkkinoinnin mallinnuksia ja yksilötehtävä tehdään opiskelijan valitsemalle yritykselle kehittämistyönä. Kehittämistyö voi kohdistua verkkosivustoon, markkinointistrategiaan tms.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso toteutetaan kokonaan virtuaalisesti. Interaktiivisena oppimisympäristönä on Helian Blackboard. Yhteisöllinen oppiminen tapahtuu yhteistä keskusteluryhmää ja pienkeskusteluryhmää hyväksikäyttäen. Opintojaksolla on myös yksilöllisiä tehtäviä eikä opiskelijan tulos/arvosana ole riippuvainen pienryhmätyöskentelyn rajoitteista. Luottamuksellinen yhteydenpito ohjaajaan tapahtuu sähköpostilla.

Opintoihin käytettävä aika määräytyy opiskelijan lähtötason perusteella. Opintojakson sisällön nähtyään opiskelija tekee itselleen aikataulun, jota hän noudattaa ajankäyttöä suunnitellessaan. Ongelmaperustaisissa tehtävissä opiskelijalla on tukena myöskin opiskelijayhteisö. Virtuaaliopiskelu mahdollistaa opiskeluajankohdan ja -paikan valinnan, muttei vapautta oppimistehtäville määräytyistä palautuspäivämääristä. Virtuaalisesti tapahtuva etäopiskelu vaatii opiskelijalta itseuria ja oma-aloitteellisuutta. Opiskelun ajan opiskelija pitää päiväkirjaa, jossa hän reflektoi oppimistaan. Oppimispäiväkirja on ohjaajalle myöskin opintojakson sisällön kehittämisen väline.

Vastuopettaja

Marketta Yli-Hongisto

Oppimateriaalit

Ajankohtaiset artikkelit ja verkkolähteet sekä soveltuvin osin

Chaffey, D., Mayer, R., Johnson, K, Ellis-Chadwick, F. 2003 tai uudempi painos. Internet Marketing, Strategy, Implementation and Practice. Pearson Education.

Hanson, W. 2000 tai uudempi painos. Principles of Internet Marketing: South-Western College Publishing. Thomson Learning.

Muu opiskeluyhteisössä oleva ja sinne syntyvä materiaali.

Arviointiperusteet

Orientaatiotehtävä (alkuymmärrys) 10 %

Tehtävä yksi (yhteisön lähtötaso) 20 %

Tehtävä kaksi (käsitteet) 30 %

Tehtävä kolme (sovellus yksilötehtävänä) 30 %

Oppimispäiväkirja (reflektointi) 10 %

Laajoissa oppimistehtävissä arvioidaan paitsi lopputulosta myöskin lähteiden käyttöä ja kykyä soveltaa opittua sekä opiskelijan osaamisen kehittymistä opintojakson aikana.

Yrityskuvan muodostuminen ja yrityskuvastrategian kehittäminen

(Strategic Corporate Branding)

Tunnus: MAR4LLO60

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi (MAR1LLO04).

Opintojaksoa ei voi valita opiskelija, joka on suorittanut Brändien johtaminen -opintojakson.

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on selvittää:

- yrityskuva strategisena ja dynaamisena käsitteenä
- yrityskuvan syntyyn vaikuttavat tekijät niin yrityksen kuin kuluttajankin näkökulmasta eli yritystason "branding" suhteessa kuluttajan imagojen, mielikuvien ja merkitysten syntymiseen
- käsitteet: yritysidentiteetti (corporate brand identity mix), tavoiteyrityskuva (corporate brand promise), imago, maine, merkitykset ja brand-vuorovaikutus (corporate brand image, corporate reputation, brand meaning, brand relationships)
- ajattelumallin soveltaminen muilla tasoilla (yksilötaso, toimialakuva, ammattikuva, paikkakunta, maankuva).

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa:

- analysoida yrityskuvaa ja suunnitella yrityskuvastrategian
- ymmärtää kuluttajan tapaa muodostaa merkityksiä ja symbolisia merkityksiä yritysmerkeistä (corporate brand)
- toteuttaa yrityksen keskeiset lupaukset niin, että eri sidosryhmät identifioivat ja differoivat yrityksen sen kilpailijoista.

Sisältö

- Yrityskuva strategisena ja dynaamisena käsitteenä
- Organisaatio- ja kuluttajakeskeiset yrityskuvakäsitteet
- Yrityskuvan syntyyn vaikuttavat tekijät asiakasnäkökulmasta
- Yritysidentiteetin kartoitus ja analysointi (Organisational Identity)
- Yritysidentiteetin johtaminen (Corporate Identity, Corporate Brand promise)
- Yrityskuvan johtamisen edellytykset ja työkalut.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso rakentuu suurelta osin esimerkkipainotteisista luentokeskusteluista ja yritysälähtöisistä yksilö- ja ryhmätöistä. Käytännön ratkaisujen kautta tutustutaan erityyppisten yritysten ja yhteisöjen keinoihin ohjat yrityskuvansa syntyä markkinoilla sekä kuluttajan tapaa yhdistää viestejä eri lähteistä.

Lähiopetus 55 h
Itsenäinen työskentely 80 h

Vastuupettaja, opettaja/t

Minna Saukkonen

Oppimateriaalit

Dowling, Grahame 2002. Creating Corporate Reputations. Identity, Image and Performance. New York: Oxford University Press Inc.

Bengtsson, A. ja Österberg, J. 2006. Märken och människor: om marknadssymboler som kulturella resurser. Studentlitteratur AB

Design Management. Yrityskuvan johtaminen. 2004. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Sarja A. Oppimateriaali. Nro 6

Poikolainen, L. (toim.), 1997. Design Management. Yrityskuvasta kilpailuvaltti. Otava

Arviointiperusteet

Kirjallinen tentti 30 %
Aktiivinen osallistuminen ja oppimispäiväkirja 20 %
Etätehtävä 1 (yksilötyö) 20 %
Etätehtävä 2 (ryhmätyö) 30 %

Yritysmarkkinointi Business to Business

Tunnus: MAR4LL028

Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 6. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Kokonaisvaltainen markkinointi MAR1LLO04

Oppimistavoitteet

Yritysten kilpailukyky business-to-business -markkinoilla ei perustu yksinomaan teknologiseen paremmuuteen, vaan yhä enenevässä määrin lisäarvon tuottamiseen asiakkaille. Lisäarvon luominen ja sen markkinointi on ehdoton edellytys kilpailuedun saavuttamiseksi sekä kotimarkkinoilla että kansainvälisillä markkinoilla. Opintojaksolla perehdytään yritysten markkinointiin yrityksille ja organisaatioille tarkastellen aihetta uusimpien markkinointinäkemyksen valossa.

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää asiakkuusprosessin yritysmarkkinoinnissa
- ymmärtää yritysasiakkaiden erilaisuuden ja segmentoinnin perusteet
- tietää, miten tärkeä menestystekijä asiakkaiden tunteminen on
- tietää, miten markkinoinnin kilpailukeinojen käyttö eroaa kuluttajamarkkinoinnista
- osaa soveltaa oppimaansa yritysten välisen markkinoinnin suunnitteluun ja toteutukseen
- osaa valita ja kehittää asiakaslähtöisiä markkinointiratkaisuja asiakkaiden ongelmiin ja tarpeisiin.

Sisältö

- Yritysten kilpailuetu ja -kyky, miten tuotetaan lisäarvoa asiakkaille
- Yritysten väliset suhteet
- Osto- ja myyntikäyttäytyminen
- Segmentointi ja kohdemarkkinoiden valinta
- Markkinointistrategiat
- Tarjouksia, ratkaisuja asiakkaiden tarpeisiin
- Markkinoinnin kilpailukeinojen käyttö.

Työelämäyhteydet

Opintojakson raportit tehdään yrityksistä, mutta ne ovat luonteeltaan kuvailevia, ei yrityksille uusia ratkaisuja kehittäviä.
Vierailevia luennoitsijoita.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 36 h
Etäopetus 45 h

Opiskelu koostuu luennoista, keskusteluista ja opiskelijoiden ryhmätöistä.

Vastuopettaja

Tuula Kauhanen

Oppimateriaalit

Anderson, James C. & Narus, James A 1999 tai uudempi. Business Marketing Management, understanding, creating, and delivering value. New Jersey: Prentice Hall.

Luennoilla jaettava/ilmoitettava materiaali

Arviointiperusteet

Tentti 50 %
Raportti 40 %
Aktiivisuus 10 %

Matematiikka

<<<

Matematiikan tukikurssi

Tunnus: MAT4LL012
Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 1. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: perusopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson tarkoituksena on

- antaa matematiikassa samanlainen lähtötaso erilaiset yleissivistävät opinnot suorittaneille.

Opintojakson suorittanut opiskelija

- osaa prosenttilaskun käytännön sovellutuksineen
- osaa 1. ja 2. asteen yhtälön käytännön sovellutuksineen
- ymmärtää eksponentti- ja logaritmfunktiot ja missä niitä voi soveltaa.

Sisältö

Opintojaksolla kerrataan lukion matematiikka liiketalouden laskennallisia opintojaksoja varten.

Keskeistä sisältöä ovat

- Yhtälöoppi
- Ongelman ratkaisu
- Funktiolaskimen perustoiminnot ja käytön harjoittelu
- Prosenttilaskun peruslaskutoimitukset.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojaksolla on 28 tuntia lähiopetusta, joiden aikana annetaan laskuharjoitusten tekemiseen

vaadittavat käsitteet ja malliesimerkit. Kurssi sijoitetaan lukujärjestyksessä päivä- ja iltaopetuksen väliin, joten opetusta on kaksi kertaa viikossa 16.00 - 17.30. Lähiopetuksen lisäksi opiskelijan tulee varata harjoitusten tekemiseen aikaa noin 53 tuntia. Viikon toisella opetuskerralla opiskellaan teoria ja siihen liittyviä käytännön laskuesimerkkejä. Toisella kerralla lasketaan yhdessä viikottaiset laskuharjoitukset. Laskuharjoituksista saa lisäpisteitä lopulliseen arvosanaan.

Vastuopettaja

Katri Währn

Oppimateriaalit

Ilmoitetaan opintojakson alussa. Opintojakson luennot. Oheismateriaalina jokin lukion lyhyen matematiikan oppikirja soveltuvien osien.

Arviointiperusteet

Opintojakso arvioidaan kirjallisen tentin perusteella.

Talousmatematiikka

Tunnus: MAT1LLO10

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 1. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Yo-tutkinto tai ammatillisen toisen asteen tutkintoa vastaavat matematiikan tiedot. Mikäli opiskelija kokee lähtötasonsa puutteelliseksi, suositellaan ensin tai samanaikaisesti suoritettavaksi Matematiikan tukikurssia (MAT4LLO12).

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- liike-elämässä useimmin toistuvat laskutehtävät
- prosenttilaskun sillä tasolla, että osaa laskea tavallisimpien hinnan muutosten lisäksi hintaindeksien vaikutuksen reaalihintoihin ja valuuttakurssien muutoksen tuonti- ja vientitavaroiden hintoihin
- korkolaskun peruslaskutoimitusten lisäksi laskea erilaisten lainamuotojen maksuerät ja efektiiviset korot
- vertailla investointien kannattavuutta käyttäen hyväksi koronkorkolaskua
- edellä mainitut laskut ratkaista myös Exceliä apuna käyttäen

Sisältö

- Prosenttilasku sovelluksineen
- Indeksit
- Valuuttalaskut
- Korkolaskut

- Koronkorkolaskut
- Jaksolliset suoritukset
- Lainojen maksuerät ja efektiiviset korot
- Osamaksukauppa
- Ilasing
- Investointilaskelmat.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Luennoilla käydään läpi opintojakson keskeiset kohdat ja malliesimerkkejä. Opiskelija oppii liike-elämässä tarvittavia käytännön laskutaitoa itse laskemalla harjoitustehtäviä. Ne tarkistetaan laskuharjoitustunneilla.

Opintojaksolla on 52 tuntia lähiopetusta, josta noin puolet on luentoja ja puolet harjoituksia. Lähiopetusta on 4 h/viikko ja opiskelijan tulee varata tehtävien tekemiseen noin 7 h/viikko ja tenttiin/tentteihin valmistautumiseen 20 tuntia. Harjoituksissa on osittainen läsnäolopakko tai harjoitustehtävät on palautettava opettajalle.

Vastuuopettaja

Katri Währn

Oppimateriaalit

Saaranen & Kolttola & Pösö 2003. Liike-elämän matematiikkaa. Edita.
Taulukkolaskentaohjelma Excel.

Arviointiperusteet

Harjoitustehtävistä on laskettava 1/3, jotta saa osallistua tenttiin. Opintojakson arvosana määräytyy 1 - 2 hyväksytyyn kirjalliseen tenttiin perusteella. Harjoituksista saatavilla lisäpisteillä voi korottaa arvosanaa yhdellä numerolla.

Liiketalouden kvantitatiivisia menetelmiä

Tunnus: MAT2LL021

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Opiskelija on suorittanut liiketalouden koulutusohjelman pakolliset 1. ja 2. lukukauden opinnot tai hänellä on vastaavat tiedot ja taidot.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää kvantitatiivisten menetelmien käyttömahdollisuudet tiedon esittämisessä ja liiketalouteen liittyvässä päätöksenteossa
- osaa soveltaa yleisimpiä kvantitatiivisia menetelmiä liiketalouden ongelmiin
- osaa kommunikoida menetelmien antamat tulokset selkeästi ja perustellusti
- tottuu ratkomaan liiketaloudellisia ongelmia systemaattista lähestymistapaa käyttäen.

Sisältö

Opiskelija ratkaisee liiketalouteen liittyviä tehtäviä itsenäisesti työskennellen. Tehtävien ratkaisemisessa hyödynnetään luennolla opetettavia menetelmiä. Opiskelija esittää kunkin tehtävän ratkaisun raporttina, jossa on kuvattu käytetyt menetelmät ja perusteltu esitetyt tulokset ja tulkinnat. Tehtävien ratkaisemiseen tarvitaan taulukkolaskentaohjelmaa.

Opintojakso sisältää seuraavia aiheita

- Tiedon esittäminen ja kuvailu grafiikan, taulukoiden ja tunnuslukujen avulla
- Matemaattisia malleja
  - Lineaarinen regressiomalli ennustamisen apuna
  - Aikasarjaennustaminen
  - Lineaarisen optimoinnin periaate
  - Todennäköisyysjakaumat epävarmuuden mallintamisessa
- Tilastollinen päättely.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakson suorittamiseen on varattu 135 opiskelijan työtuntia:

- lähiopetus 27 tuntia
- tehtävien ratkaiseminen itsenäisesti työskennellen 100 tuntia
- tentti ja siihen valmistautuminen 8 tuntia

Opiskelijan on varattava lähiopetukseen ja itsenäiseen työskentelyyn 8 - 9 tuntia viikossa.

Luennolla esitellään keskeiset käsitteet ja menetelmät sekä harjoitellaan käsitteiden ja menetelmien käyttöä esimerkkien avulla. Varsinainen oppiminen tapahtuu tehtävien avulla. Tehtäviä tehdessä opiskelija omaksuu keskeiset käsitteet ja menetelmät.

Vastuopettaja

Aki Taanila

Oppimateriaalit

Verkkomateriaali <http://myy.haaga-helia.fi/~taaak/k> . Tehtävien ratkaisemiseen käytetään taulukkolaskentaohjelmaa (Excel).

Arviointiperusteet

Kaikki annetut tehtävät ja tentti on suoritettava hyväksytysti. Arvosana määräytyy ensisijaisesti tehtävien arvosanojen keskiarvona, mutta tenttisuoritus voi korottaa tai laskea tehtävien perusteella määrittyvää arvosanaa korkeintaan yhdellä numerolla.

Menetelmäopinnot

<<<

Tutkimustyön perusteet ja tutkimusmenetelmät

Tunnus: MET2LLO22

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot / opinnäytetyö

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Perusopintojen lisäksi suurin osa ammattiopinnoista tulee olla suoritettuna.

Oppimistavoitteet

Opiskelija osaa suunnitella ja toteuttaa liiketaloudellisen tutkimuksen tai kehittämistehtävän.

Sisältö

Opintojakso suoritetaan kahdessa osassa.

1 Tutkimustyön perusteet (2 op)

Opiskelijan tulisi suorittaa tämä osa 4. lukukauden aikana.

Opiskelija hankkii valmiudet liiketaloudellisen tutkimuksen tai kehittämistehtävän suunnittelemiseen ja toteuttamiseen. Liiketaloudellisen tutkimuksen ja kehittämistehtävän tekemistä tarkastellaan sekä tuloksena - valmiina opinnäytetyönä - että työprosessina. Työprosessin osia ovat tutkimusongelman tai kehittämistehtävän määrittäminen, tarkoituksenmukaisen viitekehyksen tai kehittämistehtävän ratkaisuehdotuksen rakentaminen, empiirisen aineiston keruu- ja analyysimenetelmien valitseminen, empirian toteuttaminen ja raportin kirjoittaminen.

2 Tutkimusmenetelmän soveltaminen (1 op)

Tämä osa suoritetaan opinnäytetyön toteutusvaiheessa. Tämän osan opinnot käynnistyvät 4 kertaa lukukaudessa.

Kun tutkimustyön perusteet on suoritettu ja opinnäytetyön empiirisen aineiston keruu on käynnistymässä, niin opiskelija ilmoittautuu valintansa mukaan joko kvantitatiivisten tai kvalitatiivisten menetelmien osaan.

Kvantitatiivisessa menetelmäosassa opiskelija opettelee aineiston tallentamiseen, analysointiin, tulosten esittämiseen ja johtopäätösten tekemiseen liittyviä toimia oman opinnäytetyön tutkimusaineistoa käyttäen.

Kvalitatiivisessa menetelmäosassa opiskelija harjoittelee aineiston hankintaa ja analysointia valitsemansa mallin avulla.

Opintojakso sisältää seuraavia aiheita:

- Tutkimuksen tai kehittämistehtävän aiheen valinta
- Tiedonhankinta
- Viitekehyksen rakentaminen
- Aineiston keruun ja analyysin suunnittelu ja toteuttaminen
- Tutkimusraportin kirjoittaminen.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Tutkimustyön perusteisiin on varattu 54 opiskelijan työtuntia.

- lähityöskentely 14 tuntia
- tentti 2 tuntia
- etätehtävän suorittaminen 18 tuntia
- itsenäinen tutkimustyön ja tutkimusmenetelmien kirjallisuuteen perehtyminen ja tenttiin valmistautuminen 20 tuntia.

Tutkimusmenetelmien soveltamisosaan on varattu 27 opiskelijan työtuntia.

- luento-opetusta 4 tuntia
- itsenäiseen opiskeluun on varattu 23 tuntia, sisältäen mm. menetelmäkirjallisuuden lukemista, oman tutkimusstrategian valintaan liittyvää pohdintaa sekä tarvittaviin tietokoneohjelmiin tutustumista.

Varsinainen oppiminen tutkimusmenetelmien soveltamisosassa tapahtuu omaa opinnäytetyötä toteuttaen. Opettaja antaa tarvittaessa tutkimusmenetelmiin liittyvää henkilökohtaista ohjausta.

Vastuupettaja, opettaja/t

Aki Taanila, Kari Hautakoski, Markku Komulainen ja Juhani Ylikerälä

Oppimateriaali

Oheismateriaali

Buckingham, A., Saunders, P. 2004. The Survey Method Workbook. Polity Press, Cambridge, UK

Heikkilä, T. 2004 tai uudempi. Tilastollinen tutkimus. Edita, Helsinki

Hirsijärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. 2004 tai uudempi. Tutki ja kirjoita. Tammi, Helsinki

Laitinen, H. 1998. Tapaustutkimuksen perusteet. Kuopion yliopiston julkaisusarja E. Yhteiskuntatieteen. Kuopio: Kuopion yliopisto

Taanila, A. 2008. Määrälliset tutkimusmenetelmät - verkkomateriaali. <http://myy.haaga-helia.fi/~taaak/t>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2004. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi, Helsinki

Tuomi, J. 2007. Tutki ja lue. Tammi. Helsinki.

Arviointiperusteet

Opintojakso on suoritettu, kun sekä tutkimustyön perusteet että tutkimusmenetelmät (joka kvalitatiiviset tai kvantitatiiviset menetelmät) on suoritettu. Hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opintojakson työskentelyyn, annettujen etätehtävien suorittamista ja

tutkimustyön perusteet osaan liittyvän kurssikokeen hyväksytyä suorittamista.

Arvosteluasteikko: hyväksyty/hylätty.

Monialaiset opintokokonaisuudet

<<<

Yritystoiminta verkostoituneessa tietoyhteiskunnassa (Almo)

Yritystoiminnan perusteet

Viestintä

Henkilökohtainen tietojenkäsittely

Tunnus: INS1LL044 - 057

Laajuus: 19 op (513 h)

Ajoitus: 1. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Oppimistavoitteet

Aloitusmoduuliksi kutsuttu integroitu opintokokonaisuus on yhteinen kaikille Hellin aloittaville opiskelijoille ja luo pohjaa muille ammattikorkeakouluopinnoille. Moduulissa ohjaajina toimivat eri asiantuntija-alueiden opettajat. Jokaisen opiskeluryhmän opiskelijat muodostavat noin neljän hengen ryhmiä, joiden jäsenet vastaavat yhdessä useista opiskelutehtävistä ja tukevat toisiaan opinnoissa.

Opintojakso	Tunnus	Laajuus
A Yritystoiminnan perusteet	INS1LL056	8 op
B Viestintä	INSILLO44	3 op
C Henkilökohtainen tietojenkäsittely	INS1LL057	8 op

Aloitusmoduulissa yhdistyvät yritystoiminnan, viestinnän ja henkilökohtaisen tietojenkäsittelyn perusteet. Jokainen kolmesta opintojaksosta pitää suorittaa erikseen, vaikka ne muodostavatkin moduulin. Erityistä huomiota kiinnitetään liiketalouden ja hallinnon työtehtävissä tarvittavien sosiaalisten ja henkilökohtaisten taitojen kehittämiseen.

Opiskelija orientoituu opiskeluun ja työelämään hahmottamalla yrityksen ja yhteiskunnan toimintaperiaatteita. Hän kykenee sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä

- suunnittelemaan ja arvioimaan työskentelyään
- osallistumaan tuloksettaasti projektityöskentelyyn
- kommunikoidaan tarkoituksenmukaisella tavalla sekä suullisesti että kirjallisesti
- käyttämään toimisto-ohjelmia tiedonkäsittelyssä ja opiskelussa
- opiskelemaan verkko-oppimisympäristössä ja omaksumaan vastuullisen otteen työskentelyyn
- käyttämään liiketalouden ja yhteisöviestinnän peruskäsitteitä

- ymmärtämään yritystoiminnan yhteydet toimintaympäristöön sekä yrityksen eri toimintojen ja prosessien liittymisen toisiinsa (näin avataan samalla näkökulmia tulevien opintojen sisältöihin)
- suhtautumaan tietoon kriittisesti ja muodostamaan omia tietorakenteita eri aiheista
- toimimaan eettisesti ja palveluhenkisesti toimintaympäristöissään
- hakemaan tarvitsemastaan aiheesta julkaisuja tietoverkon avulla
- täyttämään kansainvälisistä informaatiolukutaidon keskeisistä osaamistavoitteista seuraavat: maarittelemään tarvittavan tiedon laajuuden, hankkimaan tarvittavan tiedon tehokkaasti sekä arvioimaan tietoa ja sen lähteitä kriittisesti ja liittämään uuden tiedon tietopohjaansa

Sisältö

A Yritystoiminnan perusteet (INS1LL056)

- Yrityksen toimintaympäristö
- Yritystoiminnan suunnittelu
- Liiketoimintaprosessit
- Asiakkaat ja markkinointi
- Tuotanto ja logistiikka
- Yritysten välinen yhteistyö ja verkostoituminen
- Taloudellinen näkökulma yritykseen
- Ihmiset yrityksen menestystekijöinä

Näitä aiheita peilataan itse valitun kohdeyrityksen todellisuuteen tutkien, haastatellen ja pohtien (tuotoksina yrityskuvaus ja -esittely, työskentely dokumentoidaan verkkoon).

B Viestintä (INS1LL044)

- Viestinnän ja yhteisöviestinnän perusteet
- Puheviestinnän perusteet
- Kirjallisen viestinnän perusteet
- Yritysraportin laatiminen.

Suullisen ja kirjallisen viestinnän taitoja kehitetään erilaisten työelämälähtöisten harjoitusten avulla.

C Henkilökohtainen tietojenkäsittely (INS1LL057)

- HAAGA-HELIA:n it-ympäristö
- Laitteisto ja käyttöliittymä
- Esitysgrafiikka
- Taulukkolaskenta
- Tekstinkäsittely
- Tiedonhankinnan taidot
- Tietokantojen perusteet.

Työelämäyhteydet

Opiskelijat tekevät yrityskuvauksen itse valitsemastaan yrityksestä. Tietoa hankitaan yritysvierailulla ja haastatteleamalla yrityksen edustajia.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus painottuu ammattikorkeakouluopiskelun vaatimien taitojen ja tietopohjan rakentamiseen. Lähiopetus koostuu keskustelupainotteisista luennoista ja erilaisista

monimuotoisista käytännön liike-elämän ongelmatilanteisiin pohjautuvista harjoituksista. Näin tavoitellaan riittävää tietopohjaa sekä tämän opintokokonaisuuden projektityöskentelyyn että muuhun opiskeluun ammattikorkeakoulussa. Verkko-oppimisympäristöä käytetään hyväksi monipuolisesti tarkoituksena oppia hyödyntämään sitä myös tulevaisuuden opinnoissa. Osa henkilökohtaisen tietojenkäsittelyn opinnoista suoritetaan verkko-oppimisympäristössä virtuaalisesti.

Lähiopetuksessa opiskelijoita myös ohjataan etäopiskeluun, jossa tähdätään erityisesti yhden laajan projektin suorittamiseen. Projektin kontekstina toimii olemassa oleva yritys. Projekti perustuu tiimityöskentelyyn ja sen tuotoksena laaditaan kirjallinen yrityskuvaus. Opiskelijaryhmät dokumentoivat projektinsa verkko-oppimisympäristössä. Projektin tuloksia esitellään myös suullisesti yhteisessä esitystilaisuudessa.

Opinnot jakautuvat lähiopetukseen ja etäopiskeluun seuraavasti:

- lähiopetus 200 h (eri opintojaksoilla)
- etä- ja verkko-opiskelu 313 h (ryhmätyö ja itsenäinen opiskelu).

Vastuopettaja, opettaja/t

Yritystoiminnan perusteet: Tarja Heikkilä, Tarja Jokinen

Viestintä: Ritva Haapoja

Henkilökohtainen tietojenkäsittely: Raija Niemelä

Oppimateriaalit

Eri opintojaksojen materiaali ilmoitetaan opintojakson alkaessa. Liiketoiminnan oppikirjoissa on useita vaihtoehtoja, joiden väliltä opiskelijat voivat valita. Tietojenkäsittelyssä oppimateriaali jaetaan opiskelijoille.

Arviointiperusteet

Opiskelija arvioi itse omaa oppimistaan koko opintokokonaisuudessa ja panostaan tiimityöskentelyssä.

Yritysprojektissa ja muissa tehtävissä opiskelijat toimivat vertaisryhminä toisilleen. Näin he arvioivat sekä omaa työskentelyään että toistensa suorituksia ja yhteistyön sujuvuutta.

Opiskelijan opintomenestys eri opintojaksoilla arvioidaan asteikolla nollasta viiteen. Opiskelijan arvosanaan kussakin aineessa vaikuttavat projektityöskentely tuotoksineen, muut mahdolliset tehtävät, kokeet ja muu näyttö, johon kuuluvat aktiivinen osallistuminen ja ryhmätyö lähiopetuksen yhteydessä.

Opintojakso	Arviointikohteet	Osuus arvioinnista
A Yritystoiminnan perusteet, INS1LL056	teoriaopinnot (kokeet ja tehtävät) projekti muu näyttö	40 % 50 % 10 %
B Viestintä, INS1LL044	tehtävät projekti muu näyttö	50 % 30 % 20 %
C Henkilökohtainen tietojenkäsittely, INS1LL057	kokeet projekti tehtävät	70% 10 % 20%

Opiskeluyhteisön kehittäminen

Tunnus: INS8KJ061

Laajuus: 3 - 11 op (82 - 297 h)

Ajoitus: 1. - 7. lukukausi

Kieli: suomi, ruotsi tai englanti

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen tai vapaasti valittava

Oppimistavoitteet

Opintojaksolla harjaannutaan

- toimimaan itse itseään kehittävän työyhteisön aktiivisena jäsenenä
- ymmärtämään vuorovaikutuksen ja sitoutumisen merkitys opiskeluyhteisön/työyhteisön kehittämisessä.

Sisältö

Opintojakso suoritetaan toimimalla yhdessä tai useammassa luottamustehtävässä HAAGA-HELIAN opiskelijakunnassa, ainejärjestöissä tai muissa opiskelijayhdistyksissä. Käytännössä osallistutaan osa-alueiden perehdyttämistilaisuuksiin ja kehitetään opiskelijayhdistyksen toimintaa.

Opiskelija voi saada seuraavista tehtävistä maksimissaan alla mainitut opintopisteet. Tämä edellyttää aktiivista toimimista yhden vuoden ajan ko. tehtävässä sekä raportin laatimista. Opintopisteet merkitään opintosuoritusotteeseen otsikolla "Yhteisöllinen toiminta". Sama henkilö voi saada enintään 12 op opiskelijatoiminnasta.

- Edustajiston puheenjohtaja, 3 op
- Opiskelijakunta Helgan hallituksen puheenjohtaja, 7 op
- Opiskelijakunta Helgan hallituksen jäsen, 5 op
- Ainejärjestön hallituksen puheenjohtaja, 6 op
- Ainejärjestön hallituksen jäsen, 3 op

Tuutorointi

Vertaistuutorointi, 3 op

- tehtäviin sisältyy koulutus
- aloituspäivät
- yksi kouluvierailu
- muu aloittavien opiskelijoiden tukeminen

Callidustuutorointi, 3 op

Kv-tuutorointi, 3 op

Koulutusohjelman vastuutuutorointi, 5 op.

Raportointi

Opiskelija laatii HAAGA-HELIAN raportointiohjeiden mukaisen raportin, josta selviää opiskelijayhdistyksen toiminnan tavoitteet ja ehdotus toiminnan edelleen kehittämisestä. Raportissa on käsiteltävä myös opiskelijan omaa toimintaa

yhdistyksessä sekä arvioitava toiminnan onnistumista ja työskentelyä tiimin jäsenenä.

Vastuuopettaja

Opintojakson opintopisteitä haetaan seuraavasti:

- Tuutorointi: Tuutori palauttaa raportin ja passin tuutorivastaavalle, joka puoltaa raporttia ja hakee opintopisteen opintoohjaajien/ tuutorioptettajien kautta
- Opiskelijakunta- tai ainejärjestöhallitus: Hallituksen puheenjohtaja puoltaa hallituksen jäsenen raporttia, joka toimitetaan eteenpäin opinto-ohjaajien/tuuroriopettajien kautta.
- Opiskelijajärjestön puheenjohtaja: Opiskelijakunnan puheenjohtaja puoltaa raporttia, joka toimitetaan eteenpäin opintoohjaajien/ tuuroriopettajien kautta.
- Opiskelijakunnan puheenjohtaja: Puheenjohtajan raporttia puoltaa opiskelijakunnan pääsihteeri ja hallituksen jäsen, ja se toimitetaan eteenpäin opinto-ohjaajien tai tuutorioptettajien kautta.

Arviointiperusteet

Hyväksytty (H) tai Hylätty (o).

Opintopisteet myönnetään opiskelijan toiminnan laajuuden ja aktiivisuuden perusteella.

Opinnäytetyö

<<<

Kypsyyskoe liiketalouden koulutusohjelmassa

Tunnus: THE7LLO01

Laajuus: -

Ajoitus: 7. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: opinnäytetyö

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Oppimistavoite

Ammattikorkeakouluasetus on määritellyt kypsyysnäytteen seuraavasti:

"Ammattikorkeakoulututkintoa varten opiskelijan on kirjoitettava opinnäytetyönsä alalta kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suomen tai ruotsin kielen taitoa.--

" (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista n:o 352/2003). Opinnäytetyön valmistuttua jokaisen liiketalouden suomenkielisestä koulutusohjelmasta on annettava kypsyysnäyte kirjoittamalla teksti, jolla hän osoittaa sekä ammattiosaamistaan että kielenkäyttötaitoaan.

Sisältö

Kypsyysnäytteen aiheet (2 vaihtoehtoista) antaa opinnäytetyön ohjaaja. Aiheet liittyvät joko opiskelijan omaan opinnäytetyöhön tai opinnäytetyön tekemisprosessiin. Kirjoitettavan tekstin

tulee olla rakenteeltaan ehyt, yleiskielestä annettujen ohjeiden mukainen tekstikokonaisuus. Se alkaa pääotsikoinnista, jonka ohjaaja joko valmiiksi antanut tai hän pyytää sitä tehtävänannossa. Muita tekstiltä vaadittavia piirteitä ovat kappalejako, luonteva virkerakenne, käsitteiden luonteva käyttö sekä välimerkki-, yhdyssana- ja alkukirjainohjeiden noudattaminen. Sivuoitsikoinnit, taulukot ja luettelmat eivät kuulu tähän tekstiin.

Kypsyysnäytteen laajuus on yksi konseptiarkki eli neljä sivua käsinkirjoitettua tekstiä. Sen voi tehdä kaikkina yleisinä tenttipäivinä, siihen ilmoittaudutaan opinnäytetyön ohjaajalle uusintakokeen sähköisellä ilmoittautumislomakkeella.

Liiketalouden koulutusohjelman opinnäytetyö

Tunnus: THE7LLO06

Laajuus: 15 op (405 h)

Ajoitus: 7. lukukausi

Kieli: suomi, englanti

Opintojakson taso: opinnäytetyö

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Perus- ja ammattiopintojen tulee olla pääosin suoritettuina.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osoittaa opinnäytetyöllään kypsyytensä itsenäiseen työskentelyyn ja omakohtaiseen ongelmanratkaisuun
- harjaantuu hankkimaan tietoa ja soveltamaan sitä liiketaloudelliseen toimintaan liittyvien ammatillisten ongelmien ratkaisemiseksi

Sisältö

Kun opiskelija aloittaa opinnäytetyötään, opintojen tulee olla niin pitkällä, että opiskelijalla on aikaa keskittyä täysipainoisesti opinnäytetyön laatimiseen. Opinnäytetyön laatiminen on prosessi, jolla opiskelija osoittaa kypsyytensä itsenäiseen työskentelyyn ja omakohtaiseen ongelmanratkaisuun. Pitkäjänteisen työskentelyn tuloksena opinnäytetyö voi parhaimmillaan olla uutta luova ja käytännön työelämään pohjautuva ammatillinen tutkielma tai kehittämistehtävä. Onnistunut opinnäytetyö on selkeä osoitus opiskelijan taidoista pitkäjänteiseen ja itsenäiseen työskentelyyn.

Opinnäytetyöprosessi alkaa tutkimustyön perusteet ja tutkimusmenetelmät -opintojakson MET2LLO22 alkuosan (MET2LLO11A) suorittamisella. Se suoritetaan ennen työharjoittelua tai harjoittelun aikana, ja sen tarkoitus on auttaa aiheen löytämisessä ja aiheanalyysin ja opinnäytetyösuunnitelman laatimisessa. Kun opiskelija on löytänyt itselleen aiheen, hän laatii siitä opinnäytetyöohjeen liitteenä olevan mallin mukaisen aiheanalyysin ja palauttaa sen opinnäytetyökoordinaattorin postilaatikkoon erikseen ilmoitettuun palautuspäivään mennessä. Palautuspäivämääriä on lukuvuoden aikana neljä, yksi jokaisella periodilla, lukuun ottamatta kesälukukautta. Työlle nimetään ohjaaja ja tarkastaja pian palautuspäivämäärän jälkeen. Ohjaajia ja tarkastajia nimetään vain näinä neljänä jaksoneuvossa. Niitä ei ilmoiteta henkilökohtaisesti. Ohjaajan nimeämisen jälkeen opiskelija toimittaa hänelle välittömästi laatimansa

opinnäytetyösuunnitelman, jonka malli myös on opinnäytetyöohjeen liitteenä. Suunnitelma käsitellään ensi tapaamisessa, jossa sovitaan myös yhteisistä työskentelytavoista. Opinnäytetyön empiiristä osaa tehtäessä suoritetaan MET2LLO22-opintojakson toinen osa (MET2LLO22B), jonka tarkoitus on tukea työn empiirisen osuuden tekemistä. Työn tuloksena syntyy valmis opinnäytetyö, johon sisältyy suomen- ja vieraskielinen tiivistelmä. Lopuksi suoritetaan kypsyyskoe.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opiskelijan laadittua hyväksyttävän aiheanalyysin, hänelle nimetään ohjaaja ja tarkastaja. Heti ohjaajansa tiedettyään opiskelija palauttaa hänelle laatimansa opinnäytetyösuunnitelman. Suunnitelman laatimiseen voi myös pyytää ohjaajan apua. Suunnitelma käsitellään ensimmäisessä tapaamisessa, jossa myös sovitaan työskentelytavoista.

Oppimateriaali

Opinnäytetyön HAAGA-HELIAN koulutusohjelmien yhteiset ohjeet ja liitteet ovat extranetissa <http://extra.haaga-helia.fi/opiskelu/ohjeet/opinnaytetyo/Pages/default.aspx>. Sivulta on linkki Liiketalous, Pasila: opinnäytetöiden laatimisoheje, josta pääsee koulutusohjelmakohtaisiin lisätietoihin.

Arviointiperusteet

Ohjaaja ja tarkastaja arvioivat hyväksytyyn opinnäytetyön asteikolla 1 - 5.

Opinnäytetyön englanninkielinen tiivistelmä

Tunnus: THE7LLO02

Ajoitus: 7. lukukausi

Taso ja tyyppi: pakollinen

Laajuus: 1 op (27 h)

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Opinnäytetyöstä on kirjoitettava suomenkielinen tiivistelmä, josta on tehtävä myös vieraskielinen versio. Vieraskielisen tiivistelmän kieli on englantia.

Ennen englanninkielisen tiivistelmän laatimisen aloittamista, opinnäytetyön ohjaajan on hyväksyttävä suomenkielinen tiivistelmä ja annettava lupa sen kääntämiselle. Vieraskielisen tiivistelmän on vastattava sisällöllisesti alkuperäistä.

Englanninkielisten tiivistelmien ohjaus on järjestetty kurssimuotoisesti. Opintojakso THE7LLO02 alkaa lukuvuoden aikana yleensä joka kuun ensimmäisenä maanantaina klo 16.00. Poikkeuksen tästä säännöstä voivat aiheuttaa pyhä- tai muut vapaapäivät sekä koulun loma-ajat.

Opintojakso THE7LLO02 on pakollinen kaikille liiketalouden koulutusohjelman opiskelijoille, ja siitä saa yhden opintopisteen. Opintojaksolle ilmoittaudutaan tavalliseen tapaan Winhassa.

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on tuottaa tiivistelmät (suomen- ja englanninkielinen) HAAGA-HELIAN extranetissa oleville lomakkeille <http://extra.haaga-helia.fi/opiskelu/ohjeet/opinnaytetyo/Pages/default.aspx>

Sisältö

Englanninkielisen tiivistelmän ohjausta.

Kerran kuussa (ks. kohta lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin) järjestettävillä tiivistelmäkursseilla on kaksi pakollista tapaamista. Ensimmäisellä kerralla käsitellään tiivistelmän laadintaa käsitteleviä ohjeita. Ennen toista tapaamista opiskelijat kääntävät tiivistelmän annettuun määräaikaan mennessä. Toisella tapaamiskerralla opettaja antaa palautetta käännöksestä. Sen jälkeen opiskelija laatii uuden version tiivistelmästä ja toimittaa sen opettajalle. Mikäli opiskelija on tehnyt vaadittavat korjaukset hyväksyttävästi, opettaja lähettää hyväksytyt tiivistelmät (sekä suomen- että englanninkielisen) opinnäytetyön ohjaajalle ja antaa hyväksymismerkinnän opintojaksosta. Mikäli tiivistelmä ei ole vielä hyväksyttävässä kunnossa, prosessikirjoittaminen jatkuu, kunnes tiivistelmä on saavuttanut vaaditun tason.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 4 t, itsenäinen työskentely 36 t.

Opintojakson rakenne

Tiivistelmäkursseja järjestetään lukuvuoden aikana maanantaisin kello 16.00 - 17.30. Tarkempaa tietoa alkamispäivistä on verkossa. Valitse itsellesi ajankohdaltaan parhaiten sopiva kurssi. Kaikki halukkaat otetaan opintojaksolle.

Oppimateriaalit

Annetaan opintojakson alussa.

Vastuuopettajat

Rasku Pekka

Arviointiperusteet

Suoritusmerkinnän edellytyksenä on osallistuminen ensimmäiseen ja toiseen tai kolmanteen lähitapaamiseen sekä hyväksytyt tiivistelmä.

Ranska

<<<

Lisää ranskan kielen opintojaksoja on tarjolla Liibban opintojaksotarjonnassa.

French for Beginners

Code: FRE4LLO05

Extent: 6 cr (156 hrs)

Semester : 1 – 7

Language: English and French

Level: professional studies

Type: elective

Prerequisites

These lessons are designed for either complete beginners or students having a limited range of vocabulary.

Learning objectives

Stimulate oral comprehension and written expression through a structured approach to grammar, syntax and vocabulary.

Course contents

Communication:

Among others: greetings, talking and writing about yourself (name, age, profession...) and about others, numbers, days of the week, months, countries, time, weather, daily activities.

Grammar:

Among others: personal pronouns, verbs in the present tense, articles, singular and plural forms of nouns and adjectives, asking questions, possessive adjectives (my, your...) prepositions, negative sentences, demonstratives (this, that...)

Teaching and learning methods

64 hrs contact hours
98 hrs self-study

The teacher with main responsible for the course, teacher/s

Laurianne Bellotti

Course materials

„Français.com“ (débutants), méthode de français professionnel et des affaires. CLE International, 2007. Jean-Luc Penfornis

Assessment criteria

Exams 70%
Class participation, homework and others assignments 30%

Ruotsi

<<<

Lukuvuonna 2009 - 2010 tarjonnassa ei ole Affärskommunikation-opintojaksoa-

Företaget på den nordiska marknaden

(Pohjoismaat markkina-alueena)

Tunnus: SWE1LLO05

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 2. lukukausi

Kieli: ruotsi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Hyväksytty tasotesti tai SWE4LLO08 tai SWE8TDO62.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- tutustuu pohjoismaiseen elinkeinoelämään ja kulttuuriin
- hallitsee talouselämän keskeisen sanaston
- pystyy hyödyntämään alan ruotsinkielisiä julkaisuja
- selviytyy kaupallisen alan keskeisissä suullisissa ja kirjallisissa kielenkäyttötilanteissa
- kiinnostuu kehittämään edelleen omia kielellisiä valmiuksiaan.

Sisältö

- Pohjoismaat talousalueena
- Esimerkkejä pohjoismaisista toimijoista
- Keskeistä yrittäjyydestä ja yrityksen toiminnasta
- Työpaikan päivittäistä suullista ja kirjallista viestintää.

Työelämäyhteydet

Pohjoismaissa toimivaan yritykseen tutustutaan vierailun tai vierailijan avulla.

Opetus ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 64 h

Itsenäinen työskentely 98 h

Lähitunneilla harjoitellaan suullista kieltä pareittain ja pienryhmissä sekä itsenäisissä esityksissä. Asiatietoa työstetään keskustelemalla lähitunneilla.

Ajankohtaista asiaa kurssilaiset opiskelevat pohjoismaisen vierailijan, yritysvierailun, teatterin tai filmin avulla. Syventävää tietoa he hakevat Internetistä, pohjoismaisista päivä- ja ammattilehdistä. Kirjalliset etätehtävät suoritetaan mm. prosessikirjoituksena, jossa hiotaan oikeakielisyttä.

Vastuuopettaja, opettaja/t

Marja Fabritius, Britt-Marie Carlsson, Marjut Melkko, Maarit Ohinen-Salvén

Oppimateriaalit

Fabritius, M. & Melkko, M. 2003. Samspel. Helsinki: WSOY.

Ajankohtaista materiaalia.

Arviointiperusteet

Kirjallinen kielitaito: Tentit (50 %), etätehtävät (50 %)
Suullinen kielitaito: Keskustelut ja esitys (50 %), suulliset tehtävät muilla lähitunneilla (50 %)
Hyväksytyn opintojakson edellytyksenä ovat hyväksytyt kokeet ja etätehtävät sekä aktiivinen läsnäolo.

Diskussionssvenska 1

(Ruotsin keskustelu 1)

Tunnus: SWE4LL055
Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 2. lukukausi
Kieli: ruotsi
Opintojakson taso: perusopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- selviytyy ruotsin kielellä tavallisista arkielämän sekä työelämän vaatimista keskustelutilanteista
- pystyy johtamaan ruotsin kielellä ennakkoon valmisteltuun aiheeseen liittyvää keskustelua.

Sisältö

Opintojaksolla

- harjoitellaan valmistautumista ja osallistumista erilaisiin keskustelutilanteisiin
- tutustutaan ruotsinkieliseen teatteriin sekä yrityksiin/yhteisöihin, joissa käytetään ruotsin kieltä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 48 h
Itsenäinen työskentely 33 h

Opintojaksolla osallistutaan moniin keskusteluihin eri rooleissa, keskustelun vetäjänä ja paneelin osallistujana. Tilaisuuksiin valmistaudutaan tutustumalla aiheeseen liittyvään sanastoon. Opintojaksolla käydään katsomassa ruotsinkielistä teatteria sekä tehdään opintokäyntejä.

Vastuopettaja

Britt-Marie Carlsson

Oppimateriaalit

Lehtiartikkelit ja sanastot.

Arviointiperusteet

Oppimistehtävät 50 %
Jatkuva näyttö 50 %

Diskussionssvenska 2

(Ruotsin keskustelu 2)

Tunnus: SWE4LL056
Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: ruotsi
Opintojakson taso: perusopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa keskustella ruotsin kielellä elinkeinoelämään, yhteiskuntaan ja kulttuuriin liittyvistä aiheista
- tuntee Pohjoismaiden yhteiskuntaelämää ja kulttuuria.

Sisältö

Tarkoituksena on harjoittaa puhetaitoa keskustelujen ja esittelyjen avulla.

Opetus ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 48 h
Itsenäinen työskentely 33 h

Opintojaksolla keskustellaan ja valmistellaan esityksiä ajankohtaisista aiheista. Opintojaksolla katsotaan ruotsalainen elokuva tai käydään teatterissa sekä tehdään opintokäyntejä Pohjoismaiden suurlähetystöihin. Opiskelija tutustuu ruotsalaiseen kirjallisuuteen lukemalla jonkin ruotsinkielisen romaanin.

Vastuopettaja

Britt-Marie Carlsson

Oppimateriaalit

Lehtiartikkelit ja sanastot.

Arviointiperusteet

Oppimistehtävät 50 %
Jatkuva näyttö 50 %

Intro

Tunnus: SWE4LL008

Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 1. lukukausi
Kieli: ruotsi ja suomi
Opintojakson taso: perusopinnot
Opintojakson tyyppi: pakollinen *)

*) Uusille opiskelijoille järjestetään tasotesti, jonka perusteella voi saada vapautuksen opintojaksosta. Vastaa Pasilan tietojenkäsittelyn opintojaksoa SWE8TD062 Ruotsin kielioppi ja rakenteet.

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Opintojaksosta voi saada vapautuksen tasotestin perusteella.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa käyttää kielen keskeisiä rakenteita
- hallitsee yleissanaston.

Sisältö

- Kieliopin keskeisimmät osa-alueet
- Sanaston kertaus.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Monimuoto-opetusta:
Lähiopetuksessa (10 - 16 h) käydään läpi teoria, esimerkit ja harjoitukset, joille itsenäinen työskentely (71 - 65 h) pohjautuu. Itsenäinen työskentely sisältää viikoittaiset harjoitukset ja opettajalle palautettavat etätehtävät.
Kirjallinen tentti 2 h.

Vastuupettaja

Maarit Ohinen-Salvén

Oppimateriaalit

Lehto, Teija & Portin, Marja 2005. Gröna linjen. Mot högskolestudier. Helsinki: WSOY.

Arviointiperusteet

Hyväksytty/hylätty
Kursssikoe, hyväksytysti suoritettavat etätehtävät (3 - 6 kpl) ja jatkuva näyttö.

Ruotsin tasokoe

Tunnus: SWE1LLO65
Laajuus: -
Ajoitus: 1. ukukausi
Kieli: ruotsi

Opintojakson taso: perusopinnot
Opintojakson tyyppi: pakollinen *)

*) Tasokokeessa hylätyn arvosanan saaneet opiskelijat suorittavat kurssin SWE4LLO08 Intro (Hellin järjestämä kurssi) tai SWE8TD062 Ruotsin kielioppi ja rakenteet (Tikon järjestämä kurssi).

Sisältö

Tasokokeessa kartoitetaan keskeisten kielioppiasioiden ja yleissanaston hallintaa. Siten varmistetaan, että opiskelijalla on valmiudet selviytyä kurssista SWE1LLO05 Företaget på den nordiska marknaden.

Vastuuopettaja, opettaja/t

Marjut Melkko

Arviointi

Hyväksytty / Hylätty

Skrivkurs på nätet

Tunnus: SWE4LLO10

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: ks. kohta Lähtötaso

Kieli: ruotsi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Hyväksytty suoritus opintojaksolla SWE1LLO05 Företaget på den nordiska marknaden tai toisen koulutusohjelman vastaavan kurssin hyväksytty suoritus.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää kirjoittamisprosessin eri vaiheita
- osaa jäsentää omaa kirjoittamisprosessiaan
- parantaa kirjallista ilmaisuaan.

Sisältö

Opintojakson aikana opiskelija:

- tutustuu kirjoittamiseen liittyvään teoriataustaan ja keskustelee Blackboardissa
- kirjoittaa omia tekstejä sovituilta aihealueilta
- antaa vertaispalautetta muiden opiskelijoiden teksteistä Blackboardin keskusteluryhmässä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojaksolla sovelletaan verkko-oppimisen ja yhteistoiminnallisen oppimisen menetelmiä.

Lähiopetus 2 h (Toisella opiskeluviikolla pidetään lukujärjestyksen mukaisesti pakollinen tapaaminen, jolloin sovitaan työskentelytavoista. Ulkomailla vaihdossa oleva opiskelija voi saada vapautuksen tapaamisesta ja hoitaa asian sähköpostitse opettajan kanssa, mikäli hän sitoutuu muuten suorittamaan kurssin aktiivisesti.)

Itsenäinen työskentely 79 h koko lukukauden ajan (Sisältää teoriataustaan tutustumisen, keskustelemisen virtuaalisesti, omien tekstien työstämisen sekä vertaispalautteen antamisen muiden teksteistä.)

Vastuupettaja

Maarit Ohinen-Salvén

Oppimateriaalit

Materiaali jaetaan tapaamiskerralla ja Blackboardin kautta.

Arviointiperusteet

Oman tekstin tuottaminen 80 %

Aktiivisuus (= aikataulun noudattaminen, vertaispalautteen antaminen, keskustelu Blackboardissa) 20 %

Saksa

<<<

Berufsdeutsch

Tunnus: GER4LLO80

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 1. - 7. lukukausi

Kieli: saksa ja suomi/englanti

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

NB. Suited for English-speaking students as well - language German and the English glossary from the advisor. This is the same course as Business German (Liibba), see the description in English.

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Saksan jatko -opintojakson jälkeen tai 3 - 5 vuoden opinnot koulussa.

Jakso on erityisen suositeltava vaihtoon tai työharjoitteluun lähteville.

Jakson jälkeen voi osallistua vaativamman tason verkkojaksoon Liiketoiminta saksaksi - Geschäfte auf Deutsch.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää ja osaa käyttää liike-elämän perussanontoja saksaksi

- selviytyy työympäristön keskeisissä suullisissa ja kirjallisissa kielenkäyttötilanteissa
- ymmärtää saksankielisen talousalueen ja yrityskulttuurin perusasiat.

Sisältö

- Yrityksen ja sen henkilöstön sekä tuotteiden esittely kirjallisesti ja suullisesti messuilla ja yritysvierailun yhteydessä
- Työympäristön keskeistä suullista ja kirjallista viestintää
- Korkeakouluopiskelu Suomessa ja Saksassa
- Työhakemus ja työhaastattelu
- Suomi-tietous.

Opetus- ja opiskelumuodot

Lähiopetus 64 h

Itsenäinen työskentely 98 h

Päiväopintojaksot alkavat sekä syys - että kevätlukukauden alussa. Iltaopintojakso pidetään syyslukukaudella. Opintojakso kestää yhden lukukauden eli kaksi jaksoa.

Vastuopettaja ja opettaja/t

Marketta Tikkanen

Oppimateriaalit

Deutsch im Berufsleben. Edita. Täysin uudistettu painos 2008 (Aikaisemmat painokset eivät käy rinnalla)

Arviointiperusteet

Jatkuva näyttö (säännöllinen ja aktiivinen opiskelu, yritys ja uskallus käyttää kieltä, kielitaidon kehittyminen jakson aikana) 40 %
Kirjalliset oppimistehtävät 40 %
Suulliset esitykset 20 %

Geschäfte auf Deutsch

(Liiketoiminta saksaksi)

Tunnus: GER4LLO49

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: saksa ja suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Hyvä saksan kielen taito. Sopii parhaiten Berufsdeutsch-opintojakson jälkeen.

Oppimistavoitteet

Teoreettinen näkökulma

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää saksankielisten liikekirjeiden sisältö- ja muotovaatimukset

Ammatillinen näkökulma

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa kirjallisen ammattiterminologian
- osaa laatia itsenäisesti erilaisia liike-elämän kirjallisia viestejä saksan kielellä.

Sisältö

Opintojaksolla opiskellaan moderneja saksankielisiä liikekirjeitä, sähköposti- ja faksiviestejä. Jaksolla kerrataan myös vaativia rakenteita ja tehdään käännöksiä. Opiskelu tapahtuu verkkoympäristössä, joten opittavaan ainekseen perehdytään itsenäisesti ohjelman malleja ja sanontoja käyttämällä. Opintojaksoon kuuluu yksi lähitapaaminen opiskelun alussa, jolloin opastetaan verkkoympäristön käyttöön.

Ohjelma sisältää yleiset liiketoimintaprosessin kirjalliset viestintätilanteet kuten

- Yhteydenotto uuteen liikekumppaniin
- Kysely ja tarjouspyyntö
- Tarjous
- Tilaus
  - Tilausvahvistus

Toimitus

- Lähetysilmoitus
  - Muistutus toimituksen myöhästymisestä
- Reklamaatio
  - Vastaus reklamaatioon
- Perintäkirjeet.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso muodostuu yhdestä lähiopetuskerrasta (2 h), jolloin ohjeistetaan itsenäiseen työskentelyyn verkkoympäristössä (79 h) ja sovitaan kirjallisten oppimistehtävien palauttamisesta ja aikatauluista, yhteensä 81 h opiskelijan työtä. Opintojakso kestää yhden lukukauden ja se alkaa aina kevätlukukauden alussa. Jakson voi halutessaan suorittaa nopeammassakin tahdissa.

Vastuuopettaja

Marketta Tikkanen

Oppimateriaalit

Liikesaksan verkkokurssi Perfekte Geschäftskommunikation. WSOY.

Arviointiperusteet

Opintojaksoon liittyvät verkkotehtävät 100 %

Saksan jatko

Tunnus: GER4LLO70

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: saksa ja suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Saksan perusteet -opintojakson jälkeen tai vastaavat tiedot (esim. 1 - 2 vuoden opinnot koulussa) omaaville sekä perusteet unohtaneille kertaajille tukikurssiksi ennen Saksan keskustelu ja kulttuurin tuntemus tai Berufsdeutsch - ammattikielen opintojaksoja.

Oppimistavoitteet

Yleistavoite

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa viestiä suullisesti ja kirjallisesti työelämän ja vapaa-ajan tilanteissa huomioon ottaen kielialueen kulttuurin ja kansainvälistyneen työympäristön.

Tarkemmat osatavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää ja oppii käyttämään saksan perusrakenteita, kuten verbien aikamuotoja, imperatiivia, passiivia ja konjunktivia, adjektiivien ja substantiivien sijamuotoja sekä rektioita, prepositioita, pronomineja sekä erilaisia infinitiivirakenteita
- osaa kertoa koulutuksestaan, opiskelustaan, työharjoittelustaan, ammatistaan, työstään ja vapaa-ajan harrastuksistaan perusasioita
- ymmärtää yritys- ja tuote-esittelyjä kohdemaassa esim. messuilla
- ymmärtää yksinkertaisia osto- ja myyntitilanteita ja osaa toimia niissä ymmärrettävästi
- ymmärtää ja osaa kirjoittaa jo vähän vaativampiakin viestejä, raportteja ja referaatteja
- tutustuu saksankieliseen markkina-alueeseen ja yrityskulttuuriin.

Sisältö

- Työpäivän ohjelma
- Työpaikkahaastattelu
  - Koulutuksesta, opiskelusta, työharjoittelusta ja muusta työkokemuksesta kertominen
  - CV:n laatiminen
- Yritysvierailuun osallistuminen ja yritysesityksestä kertominen
- Osto- ja myyntitilanteita
- Ammatti, työ ja sen laatu sekä työsuhteet

- Koneita ja niiden asennus sekä perusterminologiaa tietokoneista
- Vapaa-ajan harrastukset
- Työskentely kansainvälisessä työympäristössä
  - Maita, kieliä, kansallisuuksia
  - Kulttuurieroja
- Saksankielisten maiden maantuntemusta, kulttuuria ja historiaa
- Small talk virallisissa ja epävirallisissa yhteyksissä

Rakenteet

- Refleksiiviverbit ja futuuri
- Perfekti, pluskvamperfekti ja imperfekti
- Passiivi ja konjunktiiivi
- Verbien rektioita
- Pronominit dieser/welcher/was für ein
- Adjektiivien taivutus ja vertailu
- Relatiivilauseet ja muita sivulauseita
- Infinitiivirakenteet.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso muodostuu lähiopetustunneista (4 h/vk, yhteensä 62 h), kirjallisesta kokeesta 2 h ja itsenäisestä työskentelystä (98 h), yhteensä 162 h opiskelijan työtä.

Lähiopetuksessa keskitytään suulliseen harjoitteluun esim. roolileikkien ja simulaatioiden avulla. Opetusmenetelmissä käytetään paljon pari- ja ryhmätyöskentelyä. Itsenäiseen työskentelyyn kuuluu kirjallisia harjoituksia ja tiedon hankkimista internetistä.

Päiväopintojaksot (2 h + 2 h/vk) alkavat sekä syys- että kevätlukukauden alussa. Iltaopintojakso pidetään kevätlukukaudella kerran viikossa (4 h/vk). Opintojakso kestää yhden lukukauden eli kaksi periodia.

Vastuopettaja

Marketta Tikkanen

Oppimateriaalit

Fahrplan 2, Tammi.

Arviointiperusteet

Aktiivinen osallistuminen lähiopetukseen, viikoittaiset kotitehtävät ja pieniä suullisia esityksiä 40 %

2 kirjallista oppimistehtävää ja kirjallinen tentti 60 %

Kirjalliset oppimistehtävät arvioidaan arvosanalla 0 - 5 (0=hylätty). Suullisen taidon arviointi on kokonaisvaltaista ja se tapahtuu lähiopetustuntien aikana. Siksi osallistuminen lähiopetukseen on tärkeää. Oppijat arvioivat myös itse omaa oppimisprosessiaan ja sen tulosta.

Saksan keskustelu ja kulttuurin tuntemus

(Deutsche Konversation und Kulturkompetenz)

Tunnus: GER4LLO64

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 1. - 7. lukukausi

Kieli: saksa

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Saksan jatko -opintojakson jälkeen tai n. 3 vuotta koulussa opiskelleille tai passiivisen suullisen kielitaidon omaaville. Opintojakson lopullinen taso määräytyy kulloisenkin ryhmän kielitaidosta. Opintojaksolle toivotaan osallistujia eri kulttuureista kaikista koulutusohjelmista.

Jakso on myös erityisen suositeltava kaikille saksankielisiin maihin vaihtoon tai työharjoitteluun lähteille. Ks. myös ammattikielen jakso Berufsdeutsch, jolla aloitetaan liike-elämän kielen suullinen ja kirjallinen opiskelu.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa viestiä suullisesti sujuvammin erilaisissa arkielämän ja liike-elämän puhetilanteissa tai osallistuessaan opiskelijavaihtoon tai työharjoitteluun saksankielisellä markkina-alueella
- oppii tuntemaan saksankieliset maat ja ymmärtämään niiden kulttuuria ja arkielämää ja näin toimimaan sujuvammin kanssakäymisessä saksankielisten kanssa
- ymmärtää eri kulttuurien välisiä viestintäeroja kansainvälistyneessä maailmassa ja osaa reflektoida niitä omaan kulttuuriinsa.

Sisältö

- Työ- ja opiskeluympäristön keskeisiä puhetilanteita
- Small talk, esim. ajankohtaiset ja muut yleiskiinnostavat aiheet
- Saksankielisen markkina-alueen maantuntemus ja kulttuuri (arkielämä ja perinteet, sana- ja esittävä taide sekä urheilu)
- Kansainvälistyminen ja monikulttuurisuus.

Sisältö määräytyy kulloisenkin ryhmän osallistujien tarpeiden ja kiinnostuksen mukaisesti.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso muodostuu kahdesta osasta:

1. lähiopetustunneista (2 x 2/vk), yhteensä 32 h sekä itsenäisestä työskentelystä (33 h)
2. vierailuista ja projekteista 16 h

= yhteensä 81 h opiskelijan työtä. Jakso järjestetään kaksi kertaa lukuvuodessa ja se alkaa syys- tai kevätlukukauden alussa ja kestää yhden jakson (= 32 h).

16 h käytetään kulttuurivierailuun (esim. Goethe-Institut) ja projektiin (esim. vaihto-opiskelijoiden haastattelu, saksankielisen romaanin lukeminen tai elokuvan katsominen). Vierailusta ja projektista kirjoitetaan raportti.

Lähiopetuksessa harjoitellaan suullista ilmaisua käytännön puheharjoitusten, simulaatioiden ja keskustelujen sekä interaktiivisten suullisten esitysten avulla.

Itsenäiseen työskentelyyn kuuluu lähiopetustunteihin ja suullisiin esityksiin valmistautuminen. Vierailut ja projektit tehdään joustavasti opiskelijoille sopivina ajankohtina.

Vastuuopettaja, opettaja/t

Marketta Tikkanen
Claudia Jeltsch

Oppimateriaalit

Opetusmonisteet, lehtiartikkelit ja Internet

Arviointiperusteet

Aktiivinen osallistuminen 60 %

2 suullista esitystä 20 %

1 kulttuurivierailu ja 1 projekti sekä niistä raportointi 20 %

Läsnäolovelvoite 80 %

Suullisen taidon arviointi on kokonaisvaltaista eli siinä arvioidaan kielitaidon kehittymistä jakson alusta sen loppuun. Suullisten esitysten arvioinnissa käytetään ryhmäarviointia ja opettajan arviointia. Vierailuista ja projekteista arvioidaan kirjallinen raportti.

Deutsche Konversation und Kulturkompetenz

Kode: GER4LLO64

Umfang: 3 Studienpunkte (81 h)

Belegzeitpunkt: Semester 1 - 7

Unterrichtssprache: Deutsch

Stufe: Berufstudium

Typ: wahlfrei

Ausgangsniveau und Verbindung mit anderen Kursen

Nach dem Kurs "Intermediate German" oder nach 3 Jahre Deutsch in der Schule. Das tatsächliche Niveau des Kurses richtet sich immer nach den Sprachkenntnissen der jeweiligen Teilnehmer/innen. Teilnehmer/innen aus allen Kulturen und allen Studienprogrammen sind herzlich willkommen!

Der Kurs ist besonders zu empfehlen für diejenigen, die ein Auslandssemester oder ein Praktikum in deutschsprachigen Ländern machen wollen.

In diesem Zusammenhang wird auch der Kurs Berufsdeutsch empfohlen, in dem das Studium von berufsbezogenem Deutsch in Wort und Schrift begonnen wird.

Ziele

Der/ Die Studierende

- kann sich flüssiger in verschiedenen Alltags- und Geschäftssituationen ausdrücken (Small talk), auch während eines Auslandssemester oder eines Praktikums in einem deutschsprachigen Land
- lernt die verschiedenen deutschsprachigen Ländern, ihre Kulturen und ihr Alltagsleben kennen und kann sich so besser mit Deutschsprachigen verständigen

- versteht die Kulturunterschiede und kann sie auf die eigene Kultur reflektieren.

Inhalt

- Zentrale Sprechsituationen im Berufsleben und Studium
- Small talk, zum Beispiel aktuelle und andere interessante Themen
- Landeskunde und Kulturen (Alltagsleben, Traditionen, Literatur, Kunst und Sport)
- Globalisierung und Multikulturalität

Lehr- und Lernmethoden

Der Kurs besteht aus zwei Teilen:

1. Kontaktunterricht (2 x 2h/Woche), insgesamt 32 h und selbständigem Studium (33 h)
2. Besuche und Projekte 16 h

= insgesamt 81 h. Der Kurs findet zweimal im Studienjahr statt und fängt zu Beginn des Herbst- oder Frühjahrssemesters an und dauert eine Periode (= 32 h).

16 h werden für Kulturbesuche (z.B. beim Goethe-Institut) und für ein Projekt verwendet, z.B. für Interviews von AustauschstudentInnen, das Lesen eines deutschsprachigen Romans oder das Anschauen eines deutschsprachigen Films. Über den Besuch und das Projekt wird ein Bericht geschrieben.

Im Kontaktunterricht werden die mündlichen Sprachkenntnisse durch praktische Sprachübungen, Simulationen, Diskussionen und interaktive mündliche Präsentationen aktiviert.

Zum selbständigen Arbeiten gehört die Vorbereitung auf die Kontaktstunden und die mündlichen Präsentationen. Die Besuche und Projekte werden flexibel zu den Studierenden passenden Terminen durchgeführt.

Zuständige Kursleiter

Marketta Tikkanen
Claudia Jeltsch

Unterrichtsmaterial

Kopien, Artikel aus Zeitungen und Zeitschriften, Internet

Bewertungskriterien

Aktive Teilnahme 60 %
2 mündliche Präsentationen 20 %
1 Kulturbesuch und 1 Projekt sowie Berichte darüber 20 %
Anwesenheitspflicht 80 %

Die Bewertung der mündlichen Teilnahme erfolgt ganzheitlich, das heißt, es wird die Sprachentwicklung von Beginn des Kurses bis zu ihrem Ende beurteilt. Die Beurteilung der mündlichen Präsentationen wird durch die Gruppe und die Kursleiterin vorgenommen. Vom Besuch und dem Projekt wird der schriftliche Bericht beurteilt.

Saksan perusteet

Tunnus: GER4LLO60
Laajuus: 6 op (162 h)
Ajoitus: 3. lukukausi
Kieli: saksa ja suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Ei lähtötasovaatimuksia. Sopii parhaiten vasta-alkajille.

Oppimistavoitteet

Yleistavoite

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- osaa viestiä suullisesti ja kirjallisesti työelämän ja vapaa-ajan yksinkertaisissa tilanteissa huomioiden kielialueen kulttuurin ja kansainvälistyneen työympäristön.

Tarkemmat osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää saksan ääntämisen peruseräät
- ymmärtää ja oppii käyttämään yksinkertaisia perusrakenteita (verbien presens, eriävät yhdysverbit, modaaliapuverbit, imperatiivi, alustavasti perfekti ja imperfekti, substantiivien suku, luku ja sijat, prepositioita, pronomineja sekä pää- ja sivulauseen sanajärjestys)
- oppii yleiskielen sanastoa työelämän ja vapaa-ajan tarpeisiin
- ymmärtää yksinkertaista puhuttua kieltä
- ymmärtää ja osaa laatia lyhyitä kirjallisia viestejä
- ymmärtää saksankielisen markkina-alueen eri kulttuurien välistä viestintää ja toimii sen mukaan

Sisältö

Aihealueet

- Ääntämisen periaatteet
- Saksankielisten maiden maantuntemusta ja kulttuuria
- Itsestä ja lähipiiristä kertominen
- Opiskelusta kertominen
- Työstä, työurasta ja yrityksestä kertominen
- Ruokailu ja ravintolassa asiointi
- Majoitus ja asuminen
- Matkustaminen, paikkakunnan nähtävyyksiin ja yrityksiin tutustuminen
- Lyhyiden viestien ymmärtäminen ja kirjoittaminen.

Rakenteet

- Verbien presens, imperatiivi, alustavasti perfekti ja imperfekti
- Modaaliapuverbit ja yhdysverbit
- Substantiivien suku, luku ja sijat
- Persoona- ja possessiivipronominit
- Perusprepositioita

- Kieltolauseet
- Päälauseen ja sivulauseen sanajärjestys.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso muodostuu lähiopetustunneista (4 h/vk, yhteensä 62 h), kirjallisesta kokeesta 2 h ja itsenäisestä työskentelystä (98 h), yhteensä 162 h opiskelijan työtä.

Lähiopetuksessa keskitytään suulliseen harjoitteluun esim. roolileikkien ja simulaatioiden avulla. Opetusmenetelmissä käytetään paljon pari- ja ryhmätyöskentelyä. Itsenäiseen työskentelyyn kuuluu kirjallisia harjoituksia ja tiedon hankkimista internetistä.

Päiväopintojaksot (2 h + 2 h/vk) alkavat sekä syys- että kevätlukukauden alussa. Iltaopintojakso pidetään syyslukukaudella (4 h/vk). Opintojakso kestää yhden lukukauden eli kaksi jaksoa.

Vastuuopettaja

Marketta Tikkanen

Oppimateriaalit

Fahrplan (1. Tekstit ja sanastot sekä 2. Kielioppi ja harjoitukset), Tammi.

Arviointiperusteet

Aktiivinen osallistuminen lähiopetukseen, viikoittaiset kotitehtävät ja pieniä suullisia esityksiä 40 %
2 kirjallista oppimistehtävää ja kirjallinen koe 60 %

Kirjalliset oppimistehtävät arvioidaan arvosanalla 0 - 5 (0 = hylätty). Suullisen taidon arviointi on kokonaisvaltaista ja se tapahtuu lähiopetustuntien aikana. Siksi osallistuminen lähiopetukseen on tärkeää. Oppijat arvioivat myös itse omaa oppimisprosessiaan ja sen tulosta.

Tietotyön välineet

<<<

Excel-jatkokurssi

Tunnus: TOO4LL015

Laajuus: 5 op (135 h)

Ajoitus: 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Henkilökohtainen tietojenkäsittely (Almo).

Oppimistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa

- hyödyntää monipuolisesti Excelin ominaisuuksia

- ratkaista taulukointiin liittyviä ongelmia
- hyödyntää Excel-työkirjan ominaisuuksia ja taulukoiden välisiä yhteyksiä
- suunnitella työkirjoja helpottamaan erityyppisiä yrityksen toimintoja
- käyttää Accessia tietokantojen laatumiseen ja käsittelemiseen
- siirtää tietoa Excelin ja Accessin välillä

Opiskelu ja oppiminen tapahtuvat lähiopetustunneilla opintomonisteen ja opettajan ohjauksen sekä itsenäisesti tehtävien kotiharjoitusten avulla. Opintojakson virtuaalitoteutuksessa toimitaan sähköisessä oppimisympäristössä, jossa oppiminen tapahtuu itsenäisesti tehtävien harjoitusten ja niistä saatavan palautteen avulla.

Sisältö

Excel

- Excel-perusteiden kertaus
- Rahoitusfunktiot
- Pivot-toiminto
- Haku-funktiot
- Pyöristäminen ja katkaisu
- Ajoilla laskeminen
- Tietokantatoiminnot
- Makrot

Access

- Access-perusteet
- Relaatietietokannan periaate
- Taulukot, kyselyt, lomakkeet ja raportit.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso muodostuu lähiopetustunneista (4 h/vk) ja harjoituksista, yhteensä 134 h opiskelijan työtä. Opintojakso kestää kahden jakson ajan.

Lähiopetus 60 h (4 h/vk)

Kirjallinen koe 4 h (jakson lopussa)

Itseohjautuvaa opiskelua, harjoitustehtävien tekemistä sekä kokeeseen valmistautumista 70 h

Vastuopettaja

Juha Tamminen

Oppimateriaali

Opintojaksolla jaettava opintomoniste.

Arviointiperusteet

Tentti 50 %

Etätehtävät 50 %

Tehokkuutta asiakirjatuotantoon

Tunnus: TOO4LL008

Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 4. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Henkilökohtainen tietojenkäsittely.

Oppimistavoitteet

Opiskelija osaa opintojakson suoritettuaan

- soveltaa tekstinkäsittely- ja esitysgrafiikkaohjelmien monipuolisia sekä aikaa että työtä säästäviä ominaisuuksia erilaisissa asiakirjoissa ja esitysmateriaaleissa Suomen asiakirjastandardien mukaisesti
- laatia laajoja kirjoitteita ja käyttää näissä ohjelman mahdollisuuksia
- tehdä yrityksen tarpeisiin monipuolisia lomakkeita, joukkokirjeitä ja tarroja
- laatia esitysgrafiikkaohjelmalla kuvia ja tehosteita sisältävän esityksen.

Sisältö

Opintojaksolla käydään läpi tekstinkäsittely- ja esitysgrafiikkaohjelmien tarjoamia mahdollisuuksia parantaa kirjoitteiden ja esitysmateriaalin laatua sekä lisätä työn tuottavuutta.

- Suomen asiakirjastandardien soveltaminen asiakirjoihin
- Sisällysluettelon sekä kuvio- ja taulukkuuetteloiden tekeminen, kirjanmerkit ja viittaukset, yhdistämistoiminnot esim. joukkokirjeissä ja tarroissa
- Tyylien ja asiakirjamallien käyttäminen, kehitystyökalut ja lomakkeiden laatiminen
- Työtä helpottavien makrojen nauhoittaminen
- Laajojen kirjoitteiden tekoa helpottavia toimintoja esim. ylä- ja alatunnisteet, rakenneosat sekä grafiikan, kuvien ja eri ohjelmista saatavien tiedostojen yhdistäminen tekstiin, piirtotyökalut ja monipuolisen esitysgrafiikan teko sekä kuvien skannaus.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 32 h
Itsenäinen työskentely 49 h

Opintojakso toteutetaan joko lähiopetuksella tai virtuaalisesti. Opetuksessa käytetään tukena oppimisympäristöä. Opiskelumateriaalissa olevat mallit ja esimerkit ovat yrityselämän asiakirjoja ja esityksiä. Etätehtävinä opiskelija suunnittelee ja ratkaisee työhönsä tai opiskeluunsa liittyviä todellisia käytännön tehtäviä. Opintojaksolla tehdyt harjoitukset ja tehtävät soveltuvat hyvin opiskelijan opiskelun aikana keräämäänsä portfolioon.

Vastuopettaja

Raija Niemelä

Oppimateriaalit

Karhula, Matti 2007. Word 2007 – selkeyttä asiakirjoihin. Helsinki. Docendo
Lammi, Outi 2007. Tietokoneen käyttötaito 2 – Office 2007 –ohjelmille. Helsinki. Docendo
Opettajan jakama materiaali

Arviointiperusteet

Tentti 50 %
Etätehtävät 50 %

Opiskelija saa palautteen opettajalta jokaisesta itsenäisesti tekemästään työstä oppimisympäristön kautta, jolloin myös muut opiskelijat voivat oppia esimerkeistä sekä palautteesta.

Opiskelijan opintomenestys arvioidaan tehtyjen henkilökohtaisten tehtävien sekä tentin arvosanan perusteella.

Yrityksen julkaisut, kuvankäsittely ja grafiikka

Tunnus: TOO4LL014
Laajuus: 3 op (81 h)
Ajoitus: 6. lukukausi
Kieli: suomi
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Henkilökohtainen tietojenkäsittely, kokonaisvaltainen markkinointi.

Oppimistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija

- tuntee graafisen suunnittelun periaatteet ja osaa soveltaa niitä suunnitellessaan ja luodessaan yrityksen julkaisuja
- osaa tuottaa erilaisia yrityksen julkaisuja kuten yrityslehti, vuosikertomus, esite, ilmoitus tms. julkaisuohjelmaa käyttäen
- osaa tuottaa, käsitellä ja viimeistellä julkaisuihin sijoitettavan grafiikan ja kuvat kuvankäsittely- tms. ohjelmalla
- osaa muotoilla julkaisuun sijoitettavat kaaviot ja taulukot ottaen huomioon visuaalisuuden ja luettavuuden sekä käytettävyyden vaatimukset
- oppii suunnittelemaan ja tuottamaan julkaisu-, kuvankäsittely- ja muita tarvittavia ohjelmia käyttämällä yrityksen tunnuksia ja lomakkeita.

Sisältö

- Yrityksen visuaalisen ilmeen ja julkaisujen suunnitteleminen
  - Yrityksen visuaalinen ilme ja graafinen ohjeisto
  - Yrityksen tunnusten suunnittelu ja käyttö yritysviestinnässä
  - Julkaisun suunnitteleminen ja toteuttaminen: taitto, typografia, kuvitus, värit, graafiset korostukeinot
- Yrityksen julkaisujen esim. yrityksen lehti, esite, vuosikertomus, jotka sisältävät mm. kuvia, grafiikkaa, kaavioita, taulukoita, suunnitteleminen ja toteuttaminen julkaisu-, kuvankäsittely- ym. ohjelmia hyväksikäyttäen
- Painettavaan/tulostettavaan julkaisuun ja verkkojulkaisuun sijoitettavien kuvien valinta ja käsittely kuvan käyttö- ja sijoitustarkoituksen mukaan
- Yrityksen tunnusten ja lomakkeiden suunnittelu ja toteutus.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso muodostuu lähiopetustunneista 32 h ja itsenäisestä työskentelystä 49 h, yhteensä 80 h opiskelijan työtä.

Lähiopetus: 32 h = 8 lähiopetuskertaa 4 h/vk.

Itsenäinen työskentely: 49 h, joka sisältää viikoittaiset etätehtävät sekä lopputyön.

Vastuuopettaja

Vuokko Vanhala-Nurmi

Oppimateriaalit

Pesonen, Elisa 2007. Julkaisijan käsikirja

Pesonen, Soili & Tarvainen, Juha 2000. Julkaisun tekeminen. Docendo

Keränen Vesa, Lamber Niko, Penttinen Jukka 2003: Julkaisu & kuvankäsittely. Docendo

Ajankohtaismateriaali

Ohjelmien oppaat ja käyttöohjeet

Arviointiperusteet

Etätehtävät 50 %

Tentti 50 %

Yritystoiminta

<<<

Aloittavan yrityksen suunnittelu

Tunnus: WOR2LL004, verkkototeutus WOR2LL004V

Laajuus: 4 op (108 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Opintojaksolle tullessa on seuraavien pakollisten opintojen oltava suoritettuina:

- Yritystoiminta verkostoituneessa tietoyhteiskunnassa, INS1LL056
- Laskentatoimen runkokurssi, ACC1LL031
- Oikeuden perusteet, LAW1LL020
- Rahoituksen perusteet, ACC2LL013
- Kokonaisvaltainen markkinointi, MAR1LL004
- Logistiikka, LOG1LL012.

Oppimistavoitteet

Opintojakson käytyään opiskelija:

- ymmärtää yritystoiminnan kokonaisuuden vastuullisen yrittäjän näkökulmasta.
- osaa tehdä liiketoimintasuunnitelman (LTS) yleisesti käytössä olevan mallin mukaisesti käytännön kokemuksen kautta
- tietää sidosryhmien vaatimukset
- osaa soveltaa keräämäänsä tietoa LTS:n tekemiseen ja tarkastella näin analyttisesti yritystoiminnan edellytyksiä ja kilpailuympäristöä
- osaa tarvittaessa hakea lisää tietoa
- osaa tiivistää LTS:n pääkohdat ja -viestin loppuesityksen muotoon
- saa arvioida myös toisten tekemiä LTS:ia ja käyttää näin asiantuntemustaan hyväkseen
- omaa erityistietämyksen edellä mainituista asioista sovellettuna tietyille (itse valitulle) toimialalle
- osaa perustaa yrityksen.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään liiketoimintasuunnitelman osa-alueisiin hyödyntäen aiempia opintoja (ks. lähtötaso). Opiskelijat laativat ryhmätyönä liiketoimintasuunnitelman aloittavalle yritykselle sekä opponoivat ryhmittäin toisen suunnitelman. Opiskelijat voivat valita joko luokkatoteutuksen tai verkkototeutuksen.

Opintojakson keskeinen sisältö on:

- Suunnittelun merkitys
- Lähtökohta-analyysit
- Suunnitteluprosessi
- Riskit ja niiden hallinta
- Liiketoimintasuunnitelman laskelmat ja rahoitus
- Yrityksen käytännön perustamistoimet.

Työelämäyhteydet

Liiketoimintasuunnitelma voidaan tehdä joko kuvitteelliselle tai todelliselle, oikeasti perustettavalle yritykselle.

Opetus ja oppimismenetelmät

Opintojakso WOR2LLO04 toteutetaan luokkaopetuksena (lähiopetusta 24 h, etäopiskelua 84 h). Opintojakso WOR2LLO04V on saman opintojakson verkkoversio Blackboard-oppimisympäristössä. Verkkoo-intojakson alussa on kaikille pakollinen lähitapaaminen 2 h.

Luokkatoteutuksen alkupuolella on muutama kaikille yhteinen ja pakollinen lähiopetuskerta. Pääasiallisena opiskelumuotona käytetään pienryhmissä toteutettavaa kontekstuaalista projektioppimista. Opiskelijat kehittävät ryhmätyövalmiuksiaan ja vahvistavat osaamistaan laajan projektin suunnittelussa ja hallinnassa. Työhön sisältyy myös yksilöllisen työskentelyn vaiheita.

Oppimiskontekstina on valitulle yritysidealalle laadittava liiketoimintasuunnitelma. Opiskelijoiden tulee aiempia tietorakenteitaan hyväksikäyttäen tunnistaa valitun liiketoiminta-alueen ongelmat ja yhdistää aiemmin hankkimansa tieto näiden ongelmien ratkaisemiseksi. Opintojakson vetäjä ohjaa opiskelijoiden projekteja ja toimii tarvittaessa tukena. Luokkatoteutuksessa kontaktitunteja voidaan pitää tarvittaessa enemmän kuin yllä mainitut 24 tuntia. Kaikille yhteiset lähiopetuskerrat ilmoitetaan opintojakson alussa annettavassa aikataulussa. Lähiopetuksettomat kerrat on tarkoitettu pienryhmätyöskentelyyn. Opintojakson vetäjä on tarvittaessa pienryhmien käytettävissä. Verkkoversiossa opiskelijoiden ohjaus tapahtuu pääsääntöisesti virtuaalisesti. Tarvittaessa jakson vetäjä voi tavata ryhmiä myös henkilökohtaisesti.

Vastuopettaja

Tarja Heikkilä

Oppimateriaalit

Käytettävistä oheismateriaalista (kirjallisuudesta, nettiosoitteista) annetaan ohjeet opintojakson alkaessa. Opintojaksolla käyetään myös sitä varten laadittua verkkomateriaalia

Arviointiperusteet

Liiketoimintasuunnitelma 70 %,
Opponointi 30 %. Osallistumisvelvollisuus lähiopetukseen (WOR2LLO04) tai osallistuminen aloitustapaamiseen ja verkkotyöskentelyyn (WOR2LLO04V). Arvioinnissa otetaan huomioon opintojakson tavoitteissa mainitut asiat.

Innoplaza

Tunnus: WOR4LLO99
Laajuus: 15 op (405 h)
Ajoitus: 6. lukukausi
Kieli: suomi ja englanti
Opintojakson taso: ammattiopinnot
Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Innoplaza on kaikkien pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen yhteinen ja monialainen projekti.

Lähtötaso ja sidonnaisuus muihin opintojaksoihin

Virallisia lähtötaaso vaatimuksia ei ole. Kaikki Innoplazaan hakevat opiskelijat haastatellaan. Tällöin selvitetään hakijan lähtötaso sekä soveltuvuus Innoplazaan.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- saa käsityksen yrittäjyydestä uravaihtoehtona
- osaa realisoida luovia innovaatioitaan liiketoimintasuunnitelman muotoon
- oppii tarkastelemaan kriittisesti liiketoimintaa ja sen menestymismahdollisuuksia.

Sisältö

Opintojaksolla rakennetaan innovaatiosta liiketoimintasuunnitelma – joko ryhmässä tai yksilötyönä. Luennot, vierailijat ja tehtävät tukevat liiketoimintasuunnitelman rakentamista. Innoplaza on jaettu kolmeen moduliin:

- Ideasta innovaatioksi, tuotteistaminen, projektisuunnitelma
- Asiakaslähtöisyys, kilpailukyky, markkinointi
- Yrityksen talous: rahoitus, budjetointi, laskelmat.

Työelämäyhteydet

Luennoitsijoina, vierailijoina sekä mentoreina on paljon eri alojen asiantuntijoita. Yritysvierailu kuuluu myös ohjelmaan.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus, vierailijat, 200 h

Itsenäinen työskentely, konsultaatiot, ryhmätyöskentely ja oppiminen virtuaaliympäristössä 205 h.

Vastuopettaja

HAAGA-HELIA:n Innoplaza-koordinaattori: Ilkka Malinen

Innoplaza-projektin projektipäällikkö: Timo Riikkilä (timo.riikkila(at)metropolia.fi)

Oppimateriaalit

Finnveran Liiketoimintasuuunnitelma-työkirja sekä eri asiantuntijoiden jakama materiaali ja lähdeluettelo.

Arviointiperusteet

Liiketoimintasuuunnitelma ja aktiivisuus 100 %

Liiketoimintasuuunnitelman arviointiperusteet:

1. "Punainen lanka" ja luettavuus
2. Innovatiivisuus
3. Sisältö
4. Esitys

Isännöinnin ja kiinteistöjohtamisen perusteet

Tunnus: WOR4LL059

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: Intensiiviopetus 11. - 15.1.2010

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Ensimmäisen lukukauden opinnot tulee olla suoritettu.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on perehtynyt asuinkiinteistöjen isännöitsijän ammattiin, isännöintialan toimintaympäristöihin, verkostotoimijoihin sekä päätöksentekofoorumeihin.

Tavoitteena on antaa opiskelijalle perustietoa kiinteistötoimialasta, kiinteistöjen omistamisesta ja eri yhtiömuodoista, kiinteistöjen hallinnoinnista ja johtamisesta sekä päätöksenteosta.

Tavoitteena on myös kertoa monialaisen toimialan tarjoamista uramahdollisuuksista sekä toimialan kansainvälistymisen mukanaan tuomista uusista haasteellisista työtehtävistä.

Sisältö

Opintojaksolla opiskelija perehtyy isännöinti- ja kiinteistöalan johtamisen kannalta keskeisiin toimintatapoihin sekä lainsäädäntöön ja muuhun toimintaa ohjaavaan normistoon. Opiskelija perehtyy lisäksi kiinteistöalan keskeisimpien toimijoiden toimintaympäristöihin, alan käytäntöihin ja palvelujen tuottamiseen, taloushallintoon sekä alan termistöön.

Aihealueet ovat seuraavat:

- Toimintaympäristö
  - Asunto-olot ja asuntojen hallintamuodot
  - Muu kiinteistökanta
  - Toimialakehitys
  - Kansainvälistyminen
- Verkostotoimijat ja yhteistyötahot
  - Asunto-osaakeyhtiön hallitus
  - Kiinteistön omistajat ja sijoittajat
  - Kiinteistöjen ylläpitopalvelut
  - Asiantuntijapalvelut
  - Viranomaiset
  - Rahoitus- ja vakuutus
  - Alan järjestöt
- Isännöinti ammattina
  - Eettisen säännöt ja hyvä isännöintitapa
  - Työnkuva ja työn luonne
  - Yrittäjäyys
  - Palveluliiketoiminnan ansaintalogiikka
  - Urakehitys alalla
  - Henkilökohtainen kehittyminen ja ammatillinen kehittyminen
- Isännöinti- ja kiinteistöpalvelut
  - Asunto-osaakeyhtiön isännöinti
  - Vuokra-asumisen palvelut
  - Toimitilapalvelut
  - Hallintopalvelut
  - Taloushallinto
  - Elinkaarihallinta ja tekniset palvelut
  - Johtaminen

Opetus- ja oppimismenetelmät

Laajuus 3 op = 81 opiskelutuntia, josta on 25 h lähiopetusta ja 56 h itsenäistä työskentelyä.

Luentoja, keskustelua, kirjallisuuteen tutustumista ja kirjallisuusanalyysyjä tai pienimuotoisia yksilö- tai pari/tiimityönä tehtyjä kyselyjä tai pienimuotoisia kehityshankkeita tai tutkimuksia yrityksissä, yritysten tarpeiden mukaan.

Vastuopettaja

Seppo Kinkki

Oppimateriaalit

Kunkin luennoitsijan laatima luentoaineisto sekä oheiskirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Keskeinen lainsäädäntö seuraavista laeista:

- Osakeyhtiölaki
- Asunto-osakeyhtiölaki
- Tilintarkastuslaki
- Kirjanpitolaki

Suosittelavaa kirjallisuutta ovat esim. Isännöitsijän käsikirja, Hyvä hallintotapa -kirja, Kiinteistöalan muu lainsäädäntö

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää yhden viikon.

Arviointiperusteet

Tentti 50 %

Oppimistehtävät 50 %

Ketjuliiketoiminta

Tunnus: WOR3LLO62

Laajuus: 9 op (243 h)

Työelämälähtöinen opintokokonaisuus

Ajoitus: 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vapaasti valittava

Toteutus: monimuotoinen (verkko-opiskelu vahvasti mukana)

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Pakolliset liiketalouden perusopinnot on oltava suoritettuina. Muilta kuin liiketalouden opiskelijoilta edellytetään työkokemusta alan tehtävistä. Lisäksi on hyvä olla tietoa logistiikasta, markkinoinnin perusteista ja kilpailustrategioista. Epäröidessäsi lähtötietojesi riittävyttä, voit ottaa yhteyttä opettajiin. Olenaisiin seikka on oma kiinnostuksesi ketjuihin työpaikkana tai liiketoimintamahdollisuutena.

Oppimistavoitteet

Hyvin monilla kaupan ja muiden kuluttajapalvelujen aloilla on tarjolla haasteellisia tehtäviä liiketoimintaosaajille esimerkiksi kauppiaina tai muun alan ketjuyrittäjänä, myymälä-, ravintola-, hotelli- tai muuna päällikkönä, myyntipäällikkönä, markkinointipäällikkönä, tuotepäällikkönä, account managerina, brand managerina, myymälävastaavana, konseptien laadinnassa, laatu- tai ympäristövastaavana tms. Rohkeimmat yrittäjät voivat itse rakentaa ketjun esim. franchising-periaatteella. Tämän työelämälähtöisen opintokokonaisuuden tavoitteena on, että opiskelija

- osaa toimia eri alojen ketjujen sekä niiden arvoketjukumppaneiden vastuullisissa tehtävissä
- osaa seurata oman ketjutoimialansa muutoksia ja pohtia niiden vaikutusta työhönsä ketjussa
- kykenee osallistumaan ketjuliiketoiminnan kehittämiseen sekä toimimaan tuottavasti ja taloudellisesti yhteistyössä muiden ketjun osapuolten kanssa parhaan asiakastytytyväisyyden ja tuloksen aikaansaamiseksi.

Sisältö

Tässä opintokokonaisuudessa tarkastellaan kaupan tai muiden kuluttajapalvelualuejen ketjuliiketoimintaa monipuolisella tavalla. Kuluttajille tuotteita ja palveluita markkinoivien yritysten viime aikojen merkittävin muutostrendi on ketjuuntuminen. Ketjut toimivat usein kansainvälisesti ja hyödyntävät tietoverkkoja toiminnassaan. Strateginen ohjaus korostuu ja konseptien kehittämisestä on tullut olennainen osaamisen alue.

Sisältöalueita ovat:

- Liiketoiminnan ketjuuntuminen eri aloilla
- Ketjuyrittäjäyys sekä ketjun luojana että konseptin toteuttajana
- Ketjuyritysten liiketoimintaprosessit, ECR ja tavararyhmähallinta
- Liiketoimintakonseptit ja niiden kehittäminen
- Ostaminen ketjuliiketoiminnassa
- Digitalisoitumisen haasteet ja mahdollisuudet ketjuliiketoiminnassa
- ketjumarkkinointi
- Asiakkuudenhallinta ketjuliiketoiminnassa
- Toimipaikkapaikkakuva ja visuaalinen markkinointi.

Työelämäyhteydet

Projektityön kumppaniksi hankitaan ryhmän ja opettajien yhteistyönä kaupan tai muiden kuluttajapalveluiden alalla toimiva ketjuyritys. Ketjuyrityksen edustaja on mukana projektin määrittelyssä, tukihenkilönä ja arvioimassa projektin tuloksia.

Toimiala- ja toimipaikkatason oppimisessa on mukana todellisia esimerkkejä, joiden perusteella rakennetaan yritys yhteistyössä ja verkko-oppimisympäristöä hyödyntäen tietoa ja oppimista yhdessä.

Kansainvälisyys

Monet ketjut ovat kansainvälisesti toimivia. Ulkomaiset ketjut toimivat Suomessa ja suomalaiset kasvavat muihin maihin. Näin kansainvälisyyden huomioon ottaminen on olennainen osa opintokokonaisuutta. Opiskelijoiden projektissa yhteistyökumppanina toimivan ketjun valinta korostaa mahdollisesti kansainvälisyyttä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Teorian opiskelu lähiopetuksessa, vierailut ja vierailevat luennoitsijat vievät 24 - 28 h, kunkin lukukauden 1. jaksolla iltaisin. Tentti 4 h on lukukauden 1. ja 2. jakson vaihteessa. Projektityö 100 h, toteutetaan ryhmäprojektina verkossa ja tapaamisten avulla joustavasti. Toteutus painottuu lukukauden 2. jaksolle. Verkko-opiskelu ja siihen liittyvät tehtävät 52 - 56 h painottuvat tasaisesti koko lukukaudelle. Kirjallisuuteen ja muuhun materiaaliin perehtyminen lähiopetusta, tenttiä ja tehtäviä varten vaatii 50 h.

Teoriaa opiskellaan sekä opintojakson työn pohjaksi että työelämän tarpeisiin. Projektissa opitaan ratkaisemaan teorian avulla ketjuyritysten käytännön ongelmia. Harjoituksissa opitaan soveltamaan teoriaa sekä strategisiin että operatiivisiin ketjuliiketoiminnan kysymyksiin.

Opiskelun aikana tehdään laaja projektityö 3 - 4 hengen ryhmissä ketjuyrityksen todellisen käytännön liiketoimintaan liittyvän ongelman ratkaisemiseksi. Projektissa analysoidaan kumppaniyrityksen ja sen toimintaympäristön nykytila ja laaditaan yrityksen kanssa yhdessä rajatun ongelman pohjalta kehittämissuunnitelma. Esitykset ovat lukukauden 2. jakson lopulla yhtenä tai kahtena iltana.

Opintokokonaisuudessa rakennellaan lisäksi yhdessä tietoa verkossa. Opiskelijat tekevät

toimipaikkakuvaan liittyvän havainnointitehtävän valitsemansa ketjun toimipaikoissa ja kirjoittavat sovittavista oman ketjuliiketoiminta-alan teemoista esseen yksin tai parityönä. Tehtävien tulokset ovat keskustelujen pohjana verkko-oppimisympäristössä.

Vastuopettaja, muut opettajat

Tarja Jokinen, Kari Hautakoski

Oppimateriaalit

Lähiopetuksen materiaalit

Ajankohtaisaineisto ja kumppaniyrityksen materiaalit.

Hukka 2005. Ketjuuntumisesta kilpailuetu - ketjuuntuminen suomalaisessa erikoiskaupassa, Edita.

Lisämateriaalina

Kautto & Lindblom 2004. Ketjuliiketoimintamalli. Sisältö, logistiikka ja johtaminen. Publications of the Turku School of Economics and Business Administration. Sarja B1:2004 TAI Kautto & Lindblom 2005. Ketju. Kaupan ketjuliiketoiminta. Otava.

Berman, Evans 2001 tai uudempi. Retail management a strategic approach. Prentice Hall. Sovittavin osin.

Havainnointitehtävän tukena: Jokinen & Heinämaa & Heikkonen 2000. Tervetuloa asiakas, luku 3 Edita TAI Nieminen, Tuula 2004. Visuaalinen markkinointi s. 155 alkaen.

Heinimäki, Heikki 2006. Kaupan toimintaympäristö. WSOY.

Peltola, Heikki 2007. Palveluloisto ja kiehtomisen aito taito. Edita Oyj.

Oman ketjuliiketoiminta-alan kirjallisuus ja oppimateriaali (esim. hotelli-, ravintola-, pankki-, vakuutus- tai muun palvelualan projekteissa).

Arviointiperusteet

Projekti 45 % (mukana itse- ja vertaisarviointi), kumppaniyrityksen edustaja mukana arvioinnissa

Verkkotyöskentely ja harjoitukset 35 % (mukana itse- ja vertaisarviointi)

Tentti 20 %

Kaikki osiot on suoritettava hyväksytysti.

Kiinteistönvälityksen perusteet

Tunnus: WOR4LLO60

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: Intensiiviopetus 22. - 26.3.2010

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Ensimmäisen lukukauden opinnot tulee olla suoritettu.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on perehtynyt kiinteistövälittäjän ammattiin ja erilaisiin kiinteistönvälityspalvelujen muotoihin, kiinteistönvälityksen toimintaympäristöön ja markkinatilanteeseen, verkostotoimijoihin sekä kiinteistönvälitystä säätelevän lainsäädännön perusteisiin.

Tavoitteena on antaa opiskelijalle perustietoa kiinteistönvälityksestä:

- Miten toimintaympäristön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, kaupunkikehityksen ja alan kansainvälistyminen vaikuttavat kiinteistönvälityspalvelujen kehittymiseen.
- Miten markkinatilanne on kehittynyt ja mitkä ovat keskeiset asuntojen ja kiinteistöjen kysyntään ja tarjontaan vaikuttavat tekijät.
- Millainen lainsäädäntö ja hyvää välitystapa säätelee kiinteistönvälitystä.

Tavoitteena on myös kertoa toimialan tarjoamista uramahdollisuuksista, kiinteistönvälittäjän monipuolisesta työnkuvasta ja työn luonteesta sekä alan kansainvälistymisen tarjoamista uusista haasteellisista työtehtävistä.

Sisältö

Sisältö ja aihealueet ovat seuraavat:

JOHDATUS KIIINTEISTÖNVÄLITYKSEEN

Toimintaympäristö

- Alue- ja yhdyskuntakehitys
- Kaupunkikehitys
- Toimialakehitys
- Kansainvälistyminen

Markkinat

- Kiinteistömarkkinat – asunto, toimitila, maa
- Vuokramarkkinat – asunto, toimitila, maa

Toimijat ja yhteistyötahot

- Viranomaiset
- Rahoitus- ja vakuutus
- Isännöitsijät
- Alan järjestöt

Kiinteistönvälityspalvelut

- Kiinteistönvälitys
- Vuokravälitys
- Kiinteistöarviointi
- Konsultointi

Kiinteistönvälitys ammattina

- Eettiset säännöt ja hyvä välitystapa
- Kiinteistönvälittäjän työnkuva ja työn luonne
- Kiinteistönvälitys ja yrittäjyys
- Kiinteistönvälityksen ansaintalogiikka
- Urakehitys alalla

- Henkilökohtainen kehittyminen

Kiinteistönvälitystä säätelevän lainsäädännön perusteet

- Laki kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä
- Laki kiinteistöjen ja vuokrahuoneistojen välityksestä
- Kuluttajansuojalaki

Opetus- ja oppimismenetelmät

Laajuus 3 op = 81 opiskelutuntia, josta on 25 h lähiopetusta ja 56 h itsenäistä työskentelyä.

Lähiopetus koostuu luennoista ja keskusteluista. Itsenäiseen työskentelyyn kuuluu kirjallisuuteen tutustumista ja kirjallisuusanalyysiä tai pienimuotoisia yksilö tai pari/tiimityönä tehtyjä kyselyjä tai pienimuotoisia kehityshankkeita tai tutkimuksia yrityksissä, yritysten tarpeiden mukaan.

Vastuopettaja

Vastuopettajana toimii Seppo Kinkki.

Opintojaksolla luennoivat kiinteistönvälitysalan asiantuntijat.

Oppimateriaalit

Kunkin luennoitsijan laatima luentoaineisto sekä oheiskirjallisuutta sopimuksen mukaan.

Keskeinen lainsäädäntö koostuu seuraavista laeista:

- Laki kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä
- Laki kiinteistöjen ja vuokrahuoneistojen välityksestä
- Kuluttajansuojalaki
- Asunto-osakeyhtiölaki
- Asuntokauppalaki
- Maakaari

Suosittelavaa kirjallisuutta ovat mm.:

Nevala, Palo & Sirén: Kiinteistönvälittäjän käsikirja 2006

Linnainmaa & Palo: Asunnonhankintaopas

Opintojaksolla tehdään työelämälähtöisiä oppimistehtäviä ja analysoidaan alan kirjallisuutta tai laaditaan pienimuotoisia kyselyitä/kehittämishankkeita yrityksissä.

Kansainvälisyys

Opintojaksolla tarkastellaan asunto- ja kiinteistömarkkinoiden kehitystä ja kansainvälistymistä mm. liike- ja toimitilojen sekä asuntojen omistamisessa tapahtuneiden muutosten avulla.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Luennot ovat intensiiviviikolla 22. - 26.3.2010. Oppimistehtävät tehdään luennoilla sovittavan aikataulun mukaisesti.

Arviointiperusteet

Tentti 50 %

Oppimistehtävät 50 %

Kilpailustrategiat

Tunnus: WOR2LLO53

Laajuus: 6 op (162 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Aloitusmoduuli

Toimiva työyhteisö

Oppimistavoitteet

Opintojakson suorittamisen jälkeen opiskelija

- ymmärtää kilpailustrategian valinnan merkityksen ja seuraamukset koko yrityksen toiminnalle
- tuntee keinoja yrityksen kilpailuedun saavuttamiseksi
- tunnistaa yrityksen ympäristöstä tärkeitä kilpailukykyyn vaikuttavia muuttujia

Lisäksi opiskelija

- saa työkaluja yrityksen strategiseen työskentelyyn.

Sisältö

Opintojakso sisältää yrityksen strategiaprosessin kuvauksen ja siihen liittyen strategisen suunnittelun peruskäsitteistön sekä strategisen ajattelun merkityksen yritykselle. Opintojaksolla opiskelijat perehtyvät menetelmiin, joiden avulla voidaan tunnistaa yrityksen toimintaympäristössä vaikuttavia tekijöitä ja analysoida yrityksen toimialaa, yritystä ja kilpailijoita. Opintojaksolla käsitellään periaatteelliset kilpailustrategiavaihtoehdot sekä yrityksen mahdollisia tapoja kilpailuedun saavuttamiseen. Lisäksi käsittelemme kasvustrategiat sekä yritysten yhteistyömuodot. Yrityksen tulevaisuuden mahdollisuuksia pohditaan skenaarioiden avulla.

Opiskelu tapahtuu lähiopetuksessa teorian ja käytännön esimerkkien kautta. Lisäksi käsiteltäviä teorioita sovelletaan ryhmätyönä toteutettavassa yritysanalyysissä, jossa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

- Yrityksen toimialan analyysi
- Kilpailijoiden tunnistaminen ja analysointi
- Yrityksen arvoketjuanalyysi
- Kilpailustrategian analyysi.

Työelämäyhteydet

Opiskelijat valitsevat ryhmissä heitä kiinnostavan yrityksen, josta tekevät yritysanalyysin. Tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan näihin yrityksiin luodaan kontaktit. Luennoitsijoiksi pyritään kutsumaan yritys-elämän edustajia.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetusta on yhteensä 48 h ja itsenäistä työskentelyä 114 h. Opintojakson kuormitus

opiskelijalle on 10 tuntia/viikko, josta lähiovetusta on enintään 4 tuntia/vko.

Lähiovetus muodostuu opettajan ja mahdollisten vierailijoiden pitämistä luennoista, keskusteluista ja erilaisten yritysmerkkin käsittelyistä, mahdollisesti teemakeskusteluista sekä opiskelijaryhmien tekemien yritysanalyysien käsittelystä pienryhmissä. Teemakeskusteluissa sovelletaan ongelmalähtöistä oppimisfilosofiaa (PBL) ja ne sekä käsiteltävistä teemoista tehtävät memot arvioidaan.

Itsenäinen työskentely muodostuu ryhmissä toteutettavasta laajahkosta yritysanalyysistä, jossa sovelletaan kohdeyritykseen kurssilla opittua teoriaa ja työkaluja sekä itseopiskelusta.

Vastuupettaja

Riitta Rautava

Oppimateriaalit

Luentoja täydentävä materiaali on valittavissa seuraavista kirjoista:

Haberberg, Adrian & Rieple, Alison 2001. The Strategic Management of Organisations. Harlow, England: Pearson Education Limited tai
Hitt, Michael A. & Ireland, R. Duane & Hoskisson, Robert. E. 2005. Strategic Management. Competitiveness and Globalization. Thomson tai
Lynch R. 2006. Corporate Strategy Prentice Hall

Opintojakson alussa määritettävä mahdollinen muu kirjallisuus.
Luennoitsijan jakama muu materiaali.

Arviointiperusteet

Opintojakson suoritus edellyttää annettujen tehtävien hyväksytyä suoritusta ja läsnäoloa sovitussa tilaisuudessa.

Opintojakson kokonaisarvosana muodostuu kolmesta osasta:

- 40 %, loppukoe ja mahdollisesti teemakeskustelujen memot
- 40 %, yritysanalyysin loppuraportti ja osallistuminen pienryhmäkeskusteluihin
- 20 %, aktiivisuus

Uusi näkökulma liiketoimintaan

Tunnus: WOR4LLO58

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 4. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Toteutus: virtuaalinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Pakolliset liiketoiminnan perusopinnot on oltava pääosin suoritettuna. Muilla kuin liiketalouden opiskelijoilla riittävästi työkokemusta liiketoiminnasta. Ota yhteyttä opettajaan, mikäli epärit omaa lähtötasoasi. Sitä voit tarkastella myös tutustumalla kirjaan Ahola, Koivumäki, Oinas-Kukkonen 2002. Markkinointi. Liiketoiminta. Digitaalinen media. WSOY. Lähdemme liikkeelle sen

tasolta.

Oppimistavoitteet

Tavoitteena on teoriaopintojen avulla lisätä opiskelijan valmiuksia ottaa osaa sähköistyvän liiketoiminnan ja liiketoimintaympäristön mukanaan tuomaan keskusteluun sekä liiketoiminnan haasteisiin ja mahdollisuuksiin yritystoiminnassa siten, että hän liiketoimintaosaajana

- osaa hahmottaa liiketoiminnan muutoksen tarvetta ja mahdollisuuksia sähköistyvässä liiketoimintaympäristössä.
- osaa käyttää sähköistymisen tuomaa uutta käsitteistöä ja teoriamalleja hyödyntääkseen niitä niin aiheeseen liittyvissä muissa opinnoissaan kuin myös työtehtävissään
- osaa olla mukana työpaikallaan selvittämässä miten uusia ratkaisuja voidaan käyttää kaikessa liiketoiminnan kehittämisessä asiakaslähtöisesti, tehokkaasti, kannattavasti ja muutenkin hallitusti

Sisältö

Tällä opintojaksolla pohditaan tietoverkkojen käytön vaikutusta strategiaan, tutustutaan arvonverkoston käsitteeseen, digitaalitekniikan ja tietoverkkojen hyödyntämisen aiheuttamiin vaikutuksiin liiketoiminnan ydin- ja tukiprosesseissa, erilaisiin liiketoimintamalleihin ja muihin sähköistymisen tuomiin haasteisiin liiketoiminnassa. Teknologisiin ratkaisuihin perehdytään vain yleisellä tasolla siten, että opintojakson osallistuja pystyy ymmärtämään niiden merkityksen liiketoiminnassa ja olemaan mukana sähköisen liiketoiminnan kehittämisprojekteissa liiketoiminnan kokonaisuosaajan roolissa.

Opiskeltavia aihealueita ovat:

- Liiketoimintaympäristön ja arvonluonnin ajattelun muutos
- Verkkoliiketoiminta yrityksen strategiassa
- Yritysten roolit arvonverkostossa
- Liiketoimintamallit ja palvelukonseptit sähköistyvässä toimintaympäristössä
- Sähköistymisen tuomat mahdollisuudet pk-yrityksen toiminnan kehittämisessä
- Liiketoiminnan monikanavaisuus sekä erilaiset verkot: Internet, intranet ja ekstranet.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Etä- ja verkkotyöskentely 81 h (8 viikon jakson aikana melko tasaisesti jakautuen n. 8 - 12 h/viikko).

Kirjallisuuden ja verkkolähteiden avulla tutustutaan teoriaan ja peilataan sitä käytännön liiketoiminnan esimerkkeihin. Tietoa rakennetaan yhteistoiminnallisesti verkossa. Laaditaan ajankohtaisaiheesta essee ja esseiden pohjalta käydään verkkokeskustelua. Lisäksi verkkokeskustelun avulla ongelmalähtöisesti hahmotetaan pk-yrityksen mahdollisuuksia tehostaa liiketoimintaansa tietoverkkojen avulla. Opiskelija voi esseiden laatimisen sijasta yksin tai työparin kanssa ohjata valitsemaansa verkkokeskustelua.

Vastuopettaja

Tarja Jokinen

Oppimateriaalit

Mallat, Niina & Tinnilä, Markku & Vihervaara, Tommi 2004. Elektroninen liiketoiminta

avainkäsitteistä ansaintamalleihin. Teknologiateollisuus ry.
 Ajankohtaiset artikkelit ja verkkolähteet sekä
 soveltuvin osin Chaffey, Dave 2002 tai uudempi. E-Business and E-Commerce Management.
 Pearson Education Inc.
 Myös vastaavia muita kirjoja voidaan käyttää lähteinä esseetehtävissä ja keskusteluissa.

Arviointiperusteet

Verkkokeskustelut 36 %
 Vuorovaikutteinen esseetyöskentely 42 %
 Opiskeluprosessi (orientaatio, oppimisen suunnittelu ja arviointi oppimispäiväkirjassa) 22 %

Yrittäjyysseminaari

Tunnus: WOR3LLO39
 Laajuus: 12 op (324 h)
 Ajoitus: 6. lukukausi
 Kieli: suomi
 Opintojakson taso: ammattiopinnot
 Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuus muihin opintojaksoihin

Ei erityisiä vaatimuksia, mutta perustieto-olettamuksena ovat liiketalous, Pasilan (Hellin) opintosuunnitelman mukaiset perusopinnot, minkä takia muista koulutusohjelmista tulevat joutuvat itse täydentämään tietojaan tarvittavin osin. Opintojakson suorittamisella voi korvata Hellin pakollisista perusopinnoista Aloittavan yrityksen suunnittelu -opintojakson (WOR2LLO04), jolloin siitä saa korvaamisen lisäksi 9 opintopistettä vapaasti valittavia ammattiopintoja.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tunnistaa oman yrittäjyyskäsitteensä ja oppii omasta yrittäjyydestään – tekee päätöksen ryhtyäkö yrittäjäksi vai ei
- tunnistaa omia osaamisalueitaan ja resurssejaan
- oppii keskustelemaan ja pyytämään apua/mielipiteitä omassa yritystoiminnassaan
- oppii mallintamaan liiketoimintaa liiketoimintasuunnitelmaa työkaluna käyttäen
- oppii tarkastelemaan kriittisesti liiketoimintaa ja sen menestymismahdollisuuksia omassa toimintaympäristössään
- kehittää ongelmanratkaisutaitojaa.

Opintojaksolla lähdetään liikkeelle opiskelijan mahdollisuuksista ja halusta toimia yrittäjänä. Yrittäminen voi olla täyspäiväistä tai osa-aikaista tai elämänvaihe. Ketään ei kuitenkaan pakoteta yrittäjäksi. Jollekin opintojakson lopputulos voi olla, että yrittäminen ei sovi minulle. Oppimistehtävät ovat monimuotoisia ja suurin työ on liiketoimintasuunnitelman laatiminen (tenttiä ei ole). Ulkopuolisten vierailijoiden esitykset ovat tärkeä osa opintojaksoa.

Sisältö

- Osanottaja joutuu pohtimaan millainen hän olisi - tai on - yrittäjänä. Systemaattisen itsepohdiskelun lisäksi yhteiset oppimiskeskustelut antavat muitakin mielipiteitä.
- Opintojaksolla jalostetaan yritysidea toimivaksi - ja perusteelliseksi - liiketoimintasuunnitelmaksi (=LTS). Mikäli opiskelijalla on jo toimivat yritys, niin LTS:n

rakentaminen muokataan hänelle sopivaksi.

- Yritystoiminnan lähtökohdat
- Analysit
- Strategia, päämäärät ja tavoitteet
- Operatiivinen markkinointi
- Liiketoiminnan organisointi
- Taloudelliset laskelmat
- Riskinhallinta
- Perustamismuodollisuudet.
- Yrittäjän / yrityksen ongelmanratkaisuun paneudutaan itse valitulla selvitettävällä asialla. Tähän joutuu jokainen itse miettimään keinot, jolla ratkaisuun päästään.

Työelämäyhteydet

Opintojakso perustuu laajaan ulkopuolisten liike-elämän asiantuntijoiden hyödyntämiseen vieraillevina luennoitsijoina. Lisäksi opiskelija osallistuu tarjolla oleviin tapahtumiin (esim "Oma yritys" –messut) ja käy aiheesta verkkokeskustelua. Mikäli opiskelijalla on toimiva yritys, sitä hyödynnetään kaikkien tehtävien tekemisessä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Lähiopetus 80 h

Itsenäinen työskentely 243 h

Lähiopetus: luennot ja vierailijat

Oppimiskeskustelut

Oppiminen virtuaaliympäristössä

LTS:n välitarkastus ja tarkastus sekä konsultaatiot

Ongelmanratkaisutehtävä.

Vastuopettaja

Ilkka Malinen

Oppimateriaalit

Jokainen opiskelija rakentaa oman materiaalipaketkinsa, joka "elää" opintojakson kuluessa. Lähdeluetteloksi annetaan kattava listaus kirjoista, muusta painetusta materiaalista sekä sähköisistä julkaisuista.

Arviointiperusteet

Ulkoinen arviointi

- Liiketoimintasuunnitelma 50 %
- Opiskelijan itseohjautuvuus ja aikataulujen pitävyys 20 %
- Opiskelijan aktiivisuus oppimiskeskusteluissa 15 %
- Ongelmanratkaisutehtävä 15 %

Vertaisarviointi

- Opiskelija antaa opintojakson päätteeksi kehittämisspalautteen.

Yrityshautomomo

Tunnus: WOR3LLO07
 Laajuus: 18 op (486 h)
 Ajoitus: 7. lukukausi
 Kieli: suomi, englanti
 Opintojakson taso: ammattiopinnot
 Opintojakson tyyppi: vaihtoehtoinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Riittävän tiedot ja taidot oman yritystoiminnan käynnistämiseen tai oma toimiva yritys. Opintojaksoista suositellaan esimerkiksi Yrittäjyysseminaaria (WOR3LLO39). Opintojen alkuvaiheessa olevaa ei mielellään oteta mukaan, ellei hänellä ole omaa – jo toimivaa – yritystä. Opiskelija voi myös suorittaa työharjoittelunsa yrityksessään ja laatia opinnäytetyönsä siihen liittyen.

Oppimistavoitteet

Opiskelija-yrittäjä

- perustaa yrityksen tai kehittää omaa toimivaa yritystään
- saa perustamansa yrityksen toimimaan kannattavasti siten, että se on liiketaloudellisesti terve ja elinkelpoinen
- työllistää näin ainakin itsensä ja mahdollisesti myös muita
- pääsee kokeilemaan käytännössä kykyjään yrittäjänä.

Sisältö

- Yrityksen perustaminen ja yrittäjänä toiminen
- Liiketoimintasuunnitelma sekä markkinointitutkimus
- Kehityskeskustelut ohjaajan / mentorien kanssa
- Raportointi
- Yhteiset hautomotapaamiset muiden hautomoyrittäjien sekä ulkopuolisten yrittäjien kanssa
- Ongelmanratkaisutehtävä.

Opiskelija toimii yrittäjänä yrittäjän riskillä, eli raha ja tavarat/palvelut liikkuvat oikeasti. Hautomon vetäjät avustavat ongelmatilanteiden käsittelyssä, mutta yrittäjä on kuitenkin yksinään vastuussa päätöksistään ja yrityksestään.

Työelämäyhteydet

Oma yritys on osa liike-elämää.

Kansainvälisyys

Viime aikoina on noin puolet yritystoiminnan aloittaneista muita kuin syntyperäisiä suomalaisia. Heidän asiakkaat ja yhteistyökumppanit toimivat usein muualla kuin Suomessa.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opiskelu muodostuu pääasiassa itsenäisestä työskentelystä omassa yrityksessä ja siihen liittyvien raporttien tuottamisesta. Sen lisäksi toteutetaan säännölliset tapaamiset ohjaajien kanssa. Lisäksi järjestetään noin kerran kuussa asiantuntijaluento yhteisesti sovitusta aiheesta. Käytettävä aika vaihtelee yksilöllisesti.

Vastuopettaja

Ilkka Malinen

Oppimateriaalit

Sovitaan tapauskohtaisesti.

Arviointiperusteet

Hyväksytty/hylätty. Hyväksytty suoritus edellyttää riittävän tasokkaiden raporttien laatimista; liiketoimintasuunnitelma, markkinointisuunnitelma, ratkaisuehdotuksen sisältävä raportti jostain oman yrityksen ongelma-alueesta, neljännesvuosiraportointia, säännöllisiä tapaamisia ohjaajien kanssa, aktiivista osanottoa yhteisiin tilaisuuksiin ja toteutunutta liiketoimintaa.

Työharjoittelu

<<<

Liiketalouden koulutusohjelman työharjoittelu

Tunnus: PLA6LLO07

Laajuus: 30 op (100 pv, 800 h)

Ajoitus: 5. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: työharjoittelu

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

120 opintopisteen opinnot ja lukukausittain järjestettävä työharjoitteluinfo. Lisäksi Tutkimustyön perusteet ja tutkimusmenetelmät -opintojakso suositellaan suoritettavan ennen työharjoittelun aloittamista.

Oppimistavoitteet

Opiskelija

- osaa hankkia itselleen harjoittelupaikan
- tutustuu laajasti liiketalouden käytäntöihin harjoitteluorganisaatiossa
- osaa soveltaa oppimiansa liiketalouden teoretietoja ja taitoja todellisessa työympäristössä
- osaa kehittää omaa työtään
- osaa reflektoida.

Sisältö

Opiskelija hankkii itse harjoittelupaikan erikoistumisalueeltaan. Sen saatuaan hän ilmoittautuu työharjoitteluun työharjoittelukoordinaattorille. Hyväksynnän jälkeen opiskelija aloittaa harjoittelun.

- Työharjoitteluinfo
- Työharjoittelupaikan hankinta
- Harjoittelu
- Ohjaajan vierailun järjestäminen
- Raportin kirjoittaminen.

Työelämäyhteydet

Yritys, jossa opiskelija suorittaa työharjoittelun.

Kansainvälisyys

Opiskelijan on mahdollista suorittaa harjoittelu ulkomailla valitsemassaan yrityksessä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Harjoittelu on ohjattua. Harjoittelijalle nimetään yhteyshenkilö harjoitteluyrityksestä ja oppilaitoksesta harjoittelun ohjaaja. Harjoittelija osallistuu mahdollisiin tapaamisiin tai keskusteluihin ja harjoittelun päätyttyä kirjoittaa harjoittelusta raportin, jonka toimittaa arvioitavaksi oppilaitoksen ohjaajalle. Harjoittelu voidaan suorittaa tarvittaessa myös kahdessa 15 op:n osassa.

Vastuuopettaja

Liisa Aarnio

Arviointiperusteet

Hyväksytty/hylätty (ei numeroarviointia) harjoittelun päätyttyä ja raportin hyväksynnän jälkeen. Raportti sisältää opiskelijan itsearviointin.

Venäjän kieli 1

Tunnus: RUS4LLO01

Laajuus: 3 op

Ajoitus:

Kieli: suomi/venäjä

Opintojakson taso : perusopinnot

Opintojakson tyyppi: vapaasti valittavat

Lähtötaso

Opiskelijoille, joilla ei ole aiempia venäjän opintoja.

Oppimistavoitteet

Opiskelija selviytyy yksinkertaisissa arkielämän tilanteissa venäjän kielellä

Sisältö

- Aakkoset, ääntäminen, intonaatio ja kaunokirjoitus
- Jokapäiväisiä suullisia viestintätilanteita
- Ääntämisharjoituksia

- Kielen keskeisiä rakenteita.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso koostuu lähiopinnoista, suullista ja kirjallisista harjoituksista. Lähiopetusta on 3 h viikossa.

Oppimistehtävät tulee tehdä hyväksyttävästi ennen koetta.

Suosittelaa myös Venäjälle tai Baltian maihin opiskelijavaihtoon aikoville opiskelijoille.

Vastuuopettaja, opettaja(t)

Virpi-Tuulia Donner

Oppimateriaalit

Keränen&Nikiforow: Saljut 1 sekä opettajan jakamat harjoitukset

Arviointiperusteet

Suullinen jatkuva näyttö 70%

Kirjallinen (tentti) 30 %

Venäjän kieli 2

Tunnus: RUS4LLO02

Laajuus: 3 op

Ajoitus:

Opetuskieli: suomi/venäjä

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: vapaasti valittavat

Lähtötaso

Opintojakso RUS4LLO01 tai vastaavat tiedot.

Oppimistavoitteet

Opiskelija selviytyy jokapäiväisissä tilanteissa sekä yksinkertaisissa työelämän tilanteissa venäjän kielellä.

Sisältö

- Arkielämän suullisia viestintätilanteita
- Kielen perusrakenteita
- Kirjallisia harjoituksia
- Kansainvälisyys

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso koostuu lähiopinnoista, suullista ja kirjallisista harjoituksista.

Lähiopetusta 3 h/viikko. Oppimistehtävät on suoritettava hyväksyttävästi ennen tenttiä.

Suosittelaa myös Venäjälle tai Baltian maihin opiskelijavaihtoon aikoville opiskelijoille.

Vastuopettaja, opettaja(t)

Virpi-Tuulia Donner

Oppimateriaalit

Keränen&Nikiforow: Saljut 1 sekä opettajan jakamat harjoitukset

Arviointiperusteet

Suullinen jatkuva näyttö 70 %

Kirjallinen (tenti) 30 %

Venäjän kieli

<<<

Viestintä

<<<

Lukuvuonna 2009 - 2010 ei ole tarjonnassa seuraavia opintojaksoja:

* Keskustelu- ja neuvottelutaidot COM4LLo22

* Puheviestintä COM4LLo16

* Työyhteisön tiedottaminen ja yhteystoiminta
COM4LLo20

Analyyttinen kirjoittaminen

Tunnus: COM4LLo85

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 5. - 6. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: perusopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen ei-ylioppilaille

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintoihin

Kielenkäytön pakolliset kurssit

Oppimistavoitteet

Opintojakson jälkeen opiskelija

- tuntee osaavansa tuottaa opinnäytetyölle ominaista tekstiä
- opettelee ja kerta opinnäytetyön kirjoittamisessa tarvittavia taitoja

- oppii antamaan ja saamaan vertaispalautetta erilaisista kirjoitustehtävistä

Sisältö

Opintojaksolla harjoitellaan opinnäytetyölle ja muulle analyttiselle raportoinnille ominaista kirjoittamista. Opintojaksosta hyötyy eniten, kun sen suorittaa ennen opinnäytetyön aloittamista, mutta sille voi osallistua vielä silloinkin, kun jo kirjoittaa opinnäytetyötä. Tällöin opintojakson kirjoitustehtävät voi tehdä osittain omaan opinnäytetyöhön soveltaen, ei kuitenkaan suoraan oman opinnäytetyön tekstiä käyttäen.

- Tutustutaan tieteellisiin artikkeleihin ja opinnäytetöihin tekstilajina.
- Laaditaan lyhennelmiä ja selostuksia suomen- ja/tai vieraskielisistä tieteellisistä teksteistä.
- Harjaannutaan rakentamaan ja määrittelemään käsiteverkostoja.
- Analysoidaan ja tekstitetään numeerisessa muodossa olevaa tietoa.
- Perehdytään argumentointikeinoihin ja harjoitellaan niitä.
- Pyritään tuottamaan myös ilmaisutavaltaan moitteetonta tekstiä.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso toteutetaan virtuaaliopetuksena (Blackboard). Viikottainen opiskelu tapahtuu verkossa opiskelijalle itselleen parhaiten sopivana ajankohtana (yht. 24 h). Tämän lisäksi opiskelijan tulee varata viikoittain aikaa kirjoitustehtävien laatimiseen ja verkkokeskusteluihin osallistumiseen (yht. 57 h).

Vastuopettaja

Taija Hämäläinen

Oppimateriaalit

Materiaali tulee Blackboardiin viikoittain. Opiskelija voi lisäksi halutessaan käyttää apuna esim. seuraavaa materiaalia:

Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2005. Tutki ja kirjoita. 11., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Iisa, K. & Oittinen, H. & Piehl, A. 2000. Kielenhuollon käsikirja. 5. lisätty ja muutettu painos. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Raporttien laatiminen HAAGA-HELIAssa.

Arviointiperusteet

Jatkuvan näytön perusteella kurssin suoritus on joko hyväksytty tai hylätty. Hyväksytty-merkinnän saaminen edellyttää kaikkien kirjallisten tehtävien tekemistä hyväksytysti sekä aktiivista osallistumista verkkokeskusteluihin ja -työskentelyyn.

Kielenkäyttö työyhteisössä

Tunnus: COM2LLO84

Laajuus: 3 op (81 h)

Ajoitus: 3. lukukausi

Kieli: suomi

Opintojakson taso: ammattiopinnot

Opintojakson tyyppi: pakollinen

Lähtötaso ja sidonnaisuudet muihin opintojaksoihin

Aloitusmoduuli suoritettuna.

Oppimistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tietää, että jokainen työyhteisö on luonteeltaan kommunikaatiojärjestelmä, joka noudattaa toiminnassaan tiettyjä yleisesti käytössä olevia menettelytapoja
- ymmärtää pragmaattisen kielitaidon sekä sosiaalisten suhteiden ja taitojen merkityksen yhteisöviestinnässä ja vuorovaikutuksessa yleensä
- tietää selkeä kielen ominaisuudet, vaikuttamisen keinot ja liike-elämän kirjallisten viestien laatimisperiaatteet ja osaa soveltaa niitä viestinnässään sekä perinteisesti että tietoverkossa
- osaa viestiä asiakaslähtöisesti työelämän eri tilanteissa
- osaa arvioida ja kehittää omaa vuorovaikutusosaamistaan.

Sisältö

Opintojaksolla opiskelija perehtyy lähdeaineiston ja harjoitteiden avulla työyhteisön vuorovaikutustilanteisiin erityisesti kirjallisen viestinnän kannalta. Hän harjaantuu kirjoittamaan työyhteisön toiminnan edellyttämiä tekstejä ja arvioimaan niitä ottaen huomioon kielen pragmaattiset ominaisuudet. Pääpaino opiskelussa on oman kirjallisen ilmaisun kehittämisessä itse tekstejä tuottaen.

Keskeiset teemat:

- Pragmaattinen kielitaito
- Kaupankäyntiin liittyvä viestintä
- Vaikuttaminen ja suostuttelu yhteisön viestinnässä
- Kielenkäyttö ongelmatilanteissa
- Kannustavan ja toimintaa tukevan viestinnän merkitys organisaatiossa
- Verkkoviestinnän periaatteet.

Opetus- ja oppimismenetelmät

Opintojakso kestää yhden jakson ajan.

Lähiopiskelu 22 h (noin 2 h/vk)

Etäopiskelu 57 h (noin 7 h /vk)

Tentti 2h

Opiskelu keskittyy pääasiassa itsenäiseen tekstien tuottamiseen, mutta mukana on lisäksi ryhmätöitä. Lähitunneilla on luento-opetusta ja opetuskeskusteluja. Keskusteluja käydään myös opiskelijoiden laatimien ja eri yhteisöjen tekstien pohjalta sekä lähitunneilla että pienryhmissä. Opintojaksosta on myös verkko-opiskelumahdollisuus.

Vastuopettaja

Ritva Haapola

Oppimateriaali

Iisa, Katariina & Piehl, Aino & Kankaanpää, Salli 1999. Tekstintekijän käsikirja. Helsinki:

Yrityskirjat Oy.

Iisa, Katariina & Piehl, Aino & Oittinen, Hannu 2003. Kielenhuollon käsikirja. Helsinki: Yrityskirjat Oy.

Itkonen, Terho 2000. Uusi kieliopas. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Muikku-Werner, Pirkko (toim.) 2005: Kielipoliisin käsikirja. 2. painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Kortetjärvi-Nurmi, Sirkka & Kuronen, Marja-Liisa & Ollikainen, Marja 2002. Yrityksen viestintä. Helsinki: Oy Edita Ab.

Nikula, Tarja 2000. Pragmaattinen näkökulma kieleen. Teoksessa Sajavaara Kari & Piirainen-Marsh Arja: Kieli, diskurssi & yhteisö. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus. Jyväskylän yliopisto.

Varis, Markku 1998. Sumea kieli. Kiertoilmausten muoto ja intentio nykysuomessa. Helsinki: SKS.

Lisäksi hyödynnetään muuta aihealueeseen soveltuvaa kirjallisuutta.

Arviointiperusteet

Etätehtävät ja muu osallistuminen 60 %
Tentti 40 %

Ulkoiseen arviointiin kuuluvat aktiivinen osallistuminen yhteiseen työskentelyyn lähi- ja etäopiskelussa sekä sovittujen tehtävien tekeminen. Tekstien arvioinnissa otetaan huomioon kirjoitteen toimivuus ja kiinnostavuus, rakenteen ja sisällön loogisuus ja selkeys, kielenkäyttö ja tyyli, ulkoasu sekä kirjoittajan persoonalliset ratkaisut.

Ryhmässä tai pienryhmissä arvioidaan koko opintojakson ajan opiskelijoiden omia tekstejä myös vertaisarvioina. Opiskelija seuraa omaa oppimistaan ja kehittymistään vertaisryhmältä ja opettajalta saadun palautteen perusteella.

Lomake - Johtamisen työelämälähtöinen opintokokonaisuus

 [Click here to get the file](#)

Size 94.5 kB - File type application/msword

Englannin opinnot

■

Espanjan opinnot

■

Rahoituksen opinnot

▪

Ulkoisen laskentatoimen opinnot

▪

Sisäisen laskennan opinnot

▪

Viestinnän opinnot

▪

Ranskan opinnot

▪

Saksan opinnot

▪

Kansainväliset opinnot

▪

Oikeuden opinnot

▪

Logistiikan opinnot

▪

Markkinoinnin opinnot

▪

Liikunnan opinnot

▪

Ruotsin opinnot

▪

Työvälineopinnot

▪

Kulttuuri

▪

Yrittäjyyden ja yritystoiminnan opinnot

▪

Matematiikan, tilastotieteen ja tutkimusmenetelmien opinnot

▪

Kestävä kehitys ja yhteiskuntavastuu

▪

Kansantalousopinnot

▪

Johtamisen opinnot

▪